

Protest zaradi nevarnega vrtca

Začetek pouka na slovenskih šolah v FJK

Shakespearejev tekst se je spremenil v italijansko in slovensko »improvizacijo«

Goriški šolarji sobivajo z gradbiščem

Primorski dnevnik

TOREK, 13. SEPTEMBRA 2011

Št. 216 (20.231) leto LXVII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0431 533382, fax 0431 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

O gmajni, malodušju, hvaležnosti, teroristih ...

POLJANKA DOLHAR

Bazoviški junaki so mi, tako kot številnim med nami, zelo pri srcu, vsakoletna proslava na gmajni prav tako. In vendar se me je po nedeljskem obredu na bazovski gmajni lotilo malodušje.

Morda je k temu botrovalo močno septembrsko sonce, ki je pripelalo na naše glave in pospeševalo vtis, da je bilo vreme kot nalašč za eno zadnjih letošnjih kopanj. (Je bila zato udeležba navidezno skromnejša?) Morda tisti utesnjevalni občutek obrednosti, običajni nagovori, neskončno dolgo polaganje vencev in skandiranje imen darovalcev. Ali je enainosemdeset let (!) po tistem 6. septembru 1930 to res potrebno? Ali ne bi v prihodnje raje položili en sam venec, kateremu bi priložili pergament z imeni vseh darovalcev, in predvideni denar raje darovali za oskrbo spomenika?

Najbrž me je zmotil tudi občutek, da stojim sredi že neštetokrat videnega filma, ki mi tokrat ni podaril posebnih emocij in v katerem so spremembe scenarija komaj zaznavne: spremenijo se govorniki, a kaj, ko večkrat ponavljajo neštetokrat slišana zgodovinska dejstva ..., poslušamo pa jih eni in isti.

Sedanjemu organizacijskemu odboru gre priznati, da je iztrgal po zabi septembrsko proslavo na bazovski gmajni in jo spremenil v dogodek, v katerem se prepozna velik del manjšine in ga vsako leto počastijo tudi številni gostje iz Slovenije na čelu z najvišjimi državnimi predstavniki.

A včeraj je imel marsikdo občutek, da potrebujemo tudi na tem področju nekaj prevetritve. Idealne rešitve seveda ne poznam: skoraj čudežno se mi zdi, da se tudi 81 let kasneje s hvaležnostjo spominjamo Bidovca, Marušiča, Miloša, Valenčiča in ostalih žrtev nacifasizma, istočasno pa imam občutek, da postaja vsakoletni večndnevni spored spominskih svečanosti prezahteven zalogaj. Morda bi se lahko omejili na proslavljanje okroglih obletnic, v vmesnih letih pa bi raje skušali bolj uspešno aktualizirati sporočilo bazoviških junakov in posredovati njihovo svobodoljubje mlajšim generacijam oziroma italijanskim someščanom.

Morda bi tako našli tudi čas za manj demagoški razmislek o besedi terorist: Slovar slovenskega knjižnega jezika ocenjuje, da je terorist, »kdor uporablja veliko nasilje, zlasti proti političnim nasprotnikom, s katerim hoče doseči, da se kdo boji«. Osebo menim, da so pripadniki organizacije Borba, ko so postavljali bombe v rikreatorije, časopisno uredništvo ali svetilnik uporabljali »veliko nasilje«. Moja hvaležnost, ker so se uprli nasilju in rešili našo skupnost pred genocidom, pa ni za to nič manjša.

FRANCIJA - V centru za ravnanje z radioaktivnimi odpadki Centraco na jugu države

Eksplוזija v jedrskem objektu: 1 mrtev, 4 ranjeni

Po zatrjevanju oblasti ni bilo radioaktivnih izpustov

BAZOVICA 2011 - Spominska svečanost na gmajni

Po zgledu junakov »ostanimo in obstanimo«

BAZOVICA - Pri spomeniku na bazovski gmajni je v nedeljo popoldne zaživel vsakoletna svečanost v spomin na mlade bazoviške junake - Ferda Bidovca, Franja Marušiča, Zvonimirja Miloša in Alojza Valenčiča.

Zbrane sta nagovorila zgodovinarica in docentka Marina Rossi ter kulturni delavec in predsednik DSI Sergij Pahor, v imenu Republike Slovenije pa je pozdravil minister Igor Lukšič. Svečanost sta uvedla orientacij-

ski pohod tabornikov RMV in spominski pohod v organizaciji planinskih odsekov ŠZ Sloga, SK Devin ter SPDT; kulturno kuliso so oblikovali združeni pevci in proseški godbeniki.

Na 6. strani

PARIZ - V jedrskem objektu na jugu Francije je včeraj eksplodirala sežigalna peč za nizko radioaktivne jedrske odpadke, pri čemer je umrl en človek, štirje so bili ranjeni, od tega en huje, je sporočila francoska agencija za jedrsko varnost (ASN). Po nesreči ni prišlo do izpusta radioaktivnih snovi v okolico, sta podudarila tako ASN kot francoska vlada.

Do eksplozije je prišlo v centru za skladiščenje in ravnanje z radioaktivnimi odpadki Centraco, ki je del podružnice Socodei nacionalnega elektrodistributerja EDF. Center leži v bližini jedrskega objekta Marcoule v departmaju Gard.

Na 13. strani

Nič več težav z dvojezičnimi osebnimi izkaznicami?

Na 2. strani

Tovorni promet je že presegel krizo

Na 4. strani

V Repnu odjeknila smrt vaščana v gorah

Na 9. strani

Na domu v Gorici mati našla mrtvega sina

Na 14. strani

Prijeli tihotapca pasjih mladičev iz Madžarske

Na 16. strani

Naveza iz FJK in Veneta za pokrajinsko palačo

Na 16. strani

ANGLEŠČINA-ŠPANŠČINA-FRANCOŠČINA-NEMŠČINA-SLOVENŠČINA-HRVAŠČINA

• Predavatelji v materinščini

• Dnevni in večerni jezikovni tečaji vseh stopenj

• Posebni tečaji za predšolske otroke, osnovnošolske otroke in srednješolsko mladino

• Individualni tečaji

• Tečaji za podjetja

• Sedež izpitov Trinity College London

• Pripravljalni tečaji za izpite University of Cambridge

Trst, Ul. S. Francesco 6 Tel./Fax 040.371300
www.scuolaperinterpreti.it - E-mail: scuolaperinterpreti@libero.it

Jezikovni tečaji **SCUOLA PER INTERPRETI**

TRINITY COLLEGE LONDON

POBILAŠČENI CENTER ŠT. 5934

ANGLEŠČINA-ŠPANŠČINA-FRANCOŠČINA-NEMŠČINA-SLOVENŠČINA-HRVAŠČINA

• TRAJNO ODSTRANJEVANJE DLAK

• POMLAJEVANJE KOŽE

• ODSTRANJEVANJE ŽILNIH NEPRAVILNOSTI

• ODSTRANJEVANJE PIGMENTNIH NEPRAVILNOSTI

Natalija Dovč, miss fitness svetovna prvakinja

ZA PREDHODNA NAROČILA IN DODATNE INFORMACIJE POKLIČITE NA TEL.: 00386 41 973 550

BREZPLAČEN PREIZKUS STORITVE

Powered by elōs

VELS d.o.o. www.studio.si

Salon Ul. Petra Kozlerja 18, Sežana

MANJŠINSKE PRAVICE - Odgovor notranjega ministrstva senatorki Tamari Blažina

Dvojezične osebne izkaznice po novem s sedmimi številkami

Zato, da se izognejo težavam za imetnike - Doslej so imele šest števk - Blažinova: Pozitiven odgovor

RIM - Osrednja direkcija za demografske službe italijanskega notranjega ministrstva bo tudi za dvojezične osebne izkaznice v papirnati obliki poskrbela, da bodo imele, tako kot tiste v samo italijanskem jeziku, sedem zaporednih števk in ne več šest kot doslej. Tako je ministrstvo za ekonomijo in finance državni tiskarni in kovnici izdal dovoljenje, da natisne štiri nove modele dvojezične papirnate izkaznice (italijansko-slovenske, italijansko-francoske, italijansko-nemške in italijansko-ladinske). To izhaja iz odgovora, ki ga je pred dnevi podtajnik pri notranjem ministrstvu Michelino Davico poslal na vprašanje senatorkе Demokratske stranke Tamare Blažina.

Blažinova je namreč februarja naslovila na notranje ministrstvo vprašanje v zvezi s težavami z dvojezičnimi italijansko-slovenskimi izkaznicami, ker so slednje v marsikaterem primeru imele isto številko kot dvojezične izkaznice, ki jih izdajajo na drugih območjih, kjer živijo manjšine (še zlasti v Dolini Aoste). Tako se je pri policijskih kontrolah in prehodu državnih meja marsikomu zgodilo, da so policisti ugotovili, da številka njegove izkaznice odgovarja številki neke druge, težave pa so nastale predvsem, ko so ugotovili, da je številka sovpadala s tisto, ki označuje kako izgubljeno ali ukradeno izkaznico. Zato je senatorka v svojem vprašanju opozorila, da to na nek način ne jamči v zadostni meri pravice do dvojezične izkaznice, kot to predvideva zaščitni zakon.

V svojem odgovoru je Davico potrdil, da je prišlo do omenjenih težav, katere je pripisal preprostemu dejstvu: dvojezične izkaznice se od enojezičnih razlikujejo po zaporedju števk, ki sledi črkama, tako da imajo enojezične sedem, dvojezične pa šest števk, poleg tega se različne dvojezične izkaznice med seboj razlikujejo le po barvi. Zato da bi se imetniki izkaznic izognili nevšečnostim, je ministrstvo sklenilo prevzeti oštevilčenje, ki velja za enojezične izkaznice, tudi za dvojezične, ki bodo tako po novem imele sedem in ne več šest števk. Poleg tega je ministrstvo za ekonomijo in finance državni tiskarni izdalo dovoljenje za tiskanje novih modelov dvojezičnih izkaznic, ki jih bo moralo notranje ministrstvo odobriti z odlokom na podlagi obstoječe zakonodaje o javni varnosti.

Senatorka Blažinova v sporočilu za javnost ocenjuje, da gre vsekakor za pozitiven odgovor na konkreten problem, ki je marsikomu povzročil težave. Pričakovati je, da bo nadaljnji postopek stekel dovolj hitro, zaključuje senatorka.

Nove dvojezične izkaznice ne bodo imele več šest, ampak sedem števk

KOPER - Mednarodni zgodovinski posvet o slovensko-italijanskem obmejnem prostoru O zblizanju slovenskega in italijanskega zgodovinopisja pri obravnavi polpreteklosti našega skupnega prostora

KOPER - Razmisлити podobnosti in razlike, medsebojne interference in najbolj sporne točke, ki povzročajo največ enosmernih interpretacij zgodovine, s ciljem večjega zblizanja slovenskega in italijanskega zgodovinopisja pri obravnavi polpreteklosti našega skupnega prostora.

Gre za cilj dvodnevne mednarodne znanstvenega sestanka z naslovom »Reprezentacije zgodovinopisja slovensko-italijanskega obmejnega prostora v 20. stoletju,« ki ga prireja Znanstveno-raziskovalno središče Univerze na Primorskem v sodelovanju s Fakulteto za humanistične študije Koper in z Zgodovinskim društvom za južno Primorsko. Posvet se je pričel včeraj zjutraj in se bo sklenil danes pozno popoldne v Kopru na sedežu omenjene fakultete.

Prireditelji so ugotovili, da od sestave poročila italijansko-slovenske komisije zgodovinarjev, ki je izšlo pred 10 let, ni prišlo v obmejnem prostoru do nikakršnega pomenljivejšega srečanja strokovnjakov, ki se ukvarjajo s preučevanjem obmejne zgodovine. Vprašali so se, kako zastaviti nadaljnje raziskave in pisanje zgodovinopisja, ki bi bilo bolj komparativno in bi presegalo nacionalne okvire.

Po otvoritvenem posegu prorektorja UP, Alek-

sandra Panjeka, ki je spomnil kako polpreteklost obmejnega prostora še vedno obremenjuje odnose med državama in ljudmi, sta prisotne pozdravila prof. Vesna Mikolič in direktor ZRS Darko Darovec, ki je izrazil željo, da bi prišlo do novega zagona preučevanja zgodovine v našem prostoru. Posvet je razdeljen na šest vsebinskih sklopov: Meje in historiografija, Obmejni fašizem, Cerkev v Julijski krajini, Vojaške zasedbe in posledice vojn, Razdeljeni spomin in Problem manjšin.

Včeraj dopoldne je Branko Marušič podal droben pregled zgodovinskih publikacij, ki znotraj slovenske javnosti tako ali drugače obravnavajo vprašanja obmejnega prostora. Raoul Pupo se je zaustavil pri nekaterih interpretativnih vprašanjih, ki zadevajo najnovejšo italijansko historiografijo o meji. Fulvio Salimbeni je bil dokaj kritičen do italijanskih pobud, ki so namenjene poznavanju zgodovine mejnih območij v šolah. Marta Verginella je v svojem poročilu izpostavila skladnosti in neskladnosti v zgodovinopisju, zrcaljenja v obmejni rekonstrukciji, kakor tudi odkrivanje vzrokov za interpretativne nesporazume in terminološke nejasnosti, ki ovirajo razvoj prepletene zgodovine.

V popoldanskem delu simpozija so spregovorili:

li: Anna Maria Vinci (Stražarji domovine. Fašizem na vzhodnih italijanskih mejah 1918-1941. Razmisleki in nove raziskovalne poteze), Sandi Volk (Slovinci (in Hrvati) v Italiji in fašizmu), Dario Mattiussi (Podoba fašistične stranke in italijanske države v memoaristi-kki slovenskega liberalno usmerjenega antifašizma), Antonietta Colombatti (Prakse, elaboracije in retorike političnega nasilja v Trstu po prvi svetovni vojni: škvadrizem), Luigi Tavano (Vloga Inštituta za socialno in versko zgodovino iz Gorice v slovensko-italijanskem raziskovanju na področju zgodovine), Egon Pelikan (Cerkev in fašizem v Julijski krajini v luči vati-kanskih arhivov), Liliana Ferrari (Luigi Fogar v diskurzu zgodovinarjev), Renato Podberšič (Slovenski in italijanska historiografija-primerjava in usmeritev).

Danes dopoldne bodo o vojaških zasedbah in posledicah vojn na posvetu govorili: Angelo Visintin, Gorazd Bajc, Bojan Godeša, Alessandra Kersevan, Nevenka Troha in Piero Purini. O razdeljenem spominu bo tekla beseda popoldne s Borutom Klabjanom, Alessandro Marin, Kajo Širok, Vido Rožac Darovec, Alessandrom Cattunarjem in Guidom Franzinettijem. Posvet se bo sklenil z referati o problemu manjšin, ki jih bodo podali Aleksej Kalc, Alessandra Argenti Tremul in Matjaž Klemenčič. (Mch)

KOPER - Opozorilo zavoda za zdravstveno varstvo

Bakterija v mleku z mlekomata na koprski tržnici lahko povzroči resne zdravstvene zaplete

Dr. Pretnar, vodja oddelka za sanitarno biologijo pri ZZV Koper pred mlekomatom na tržniciFPA PRIMOŽIČ

KOPER - Zavod za zdravstveno varstvo (ZZV) Koper je v vzorcu mleka iz mlekomata na tržnici v Kopru ugotovil prisotnost bakterije, ki lahko povzroča resne zdravstvene zaplete. Mleka iz tega mlekomata naj tako ne uživajte nosečnice, otroci in starejši, opozarjajo na ZZV Koper, kjer menijo, da bi morali takoj preklicati prodajo tega mleka.

Bakterija listeria monocytogenes, ki so jo odkrili v vzemtem vzorcu mleka, lahko povzroči okužbe v nosečnosti in tudi poporodno listeriozo pri novorojenčkih. Lahko povzroči tudi težave v prebavnem sistemu človeka, kot najhujši zaplet pa se lahko razvije meningoencefalitis, ki se lahko konča tudi s smrtjo, opozarjajo na ZZV Koper.

Zato opozarjajo ljudi, naj ne pijejo surovega neprekuhanega mleka iz mlekomata na tržnici v Kopru, čeprav mlekomat priporoča pitje surovega mleka. Tudi sicer ne priporočajo pitja surovega mleka, ampak naj se surovo mleko vedno obvezno prekuha.

Niti prekuhanega mleka pa naj po opozorilih ZZV ne uživajo nosečnice, otroci, starejši in osebe, ki imajo prizadet imunski sistem. Novejši znanstveni izsledki namreč ugotavljajo, da je prekuhanje in pasterizacija mleka učinkovita samo pri nizkem številu bakterij, pri višjih pa ne.

Na ZZV Koper še menijo, da je treba takoj preklicati prodajo mleka iz omenjenega tega mlekomata in pričeti s sanacijo mlekomata na način, da bo mleko ponovno brez nevarnih mikroorganizmov. (STA)

SLOVENIJA - DZ

Predstavitve kandidatov za ministre pred odbori

LJUBLJANA - Pet ministrskih kandidatov, o katerih bo državni zbor odločal predvidoma 20. septembra, bo v danes in jutri zaslišanih pred pristojnimi parlamentarnimi odbori. Predsednik vlade Borut Pahor je na potrditev kandidatov vezal svojo zaupnico, zato bodo poslanci odločali tudi o usodi vlade.

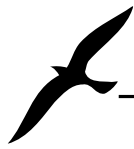
Premier Pahor je kandidate za ministre s predsednico LDS Katarino Kresal usklajeval dalj časa, minuli četrtek po seji vlade pa je naposled tudi uradno predstavil njihova imena: kandidat za ministra za gospodarstvo je Tomaž Orešič, za ministra za notranje zadeve Branko Janc, za ministrico za javno upravo Zdenka Vidovič, za ministrico za visoko šolstvo Tamara Lah Turnšek in za ministra za kulturo Samo Bevk. Danes bodo pristojni odbori zaslišali Janca, Vidovičev, Orešiča in Bevka, Turnškova pa se bo predstavila jutri.

Prvi odzivi na ministrske kandidate, ki jih je premier Borut Pahor v presojo DZ poslal minuli teden, kažejo, da kandidati potrebne podpore poslancev ne bodo dobili in bo vlada dobila nezaupnico.

Pobegli voznik s kraja nesreče v Lasigovcih policist

MARIBOR - Policija je zaradi suma povzročitve prometne nesreče v kraju Lasigovci, v kateri je v noči na nedeljo umrl pešec, že v nedeljo dopoldne odvzela prostost 43-letniku. Včeraj pa so z mariborske policijske uprave (PU) sporočili, da gre za delavca policije. Obravnavo zadeve so zato prevzeli policisti specializiranega oddelka pri vrhovnem državnem tožilstvu. Dodali so, da bo policija zoper policista izvedla tudi postopek za izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi.

Po prometni nesreči, ko so na vozišču našli mrtvega pešca, je policija iskala v nesreči udeleženega voznika. Med ogledom kraja nesreče so namreč našli del osebnega avtomobila kovinsko sive barve. V preiskavi pa so ugotovili, da gre za osebni avtomobil Hyundai Lanttra. Potem ko so iz evidenc policije pridobili seznam vozil, so nadaljevali z zbiranjem obvestil ter preverjanjem vozil. Vozilo, ki mu je manjkalo del, najden med ogledom kraja nesreče, so odkrili v kraju Zavrc, lastnik vozila pa je prav policist PU Maribor.

ŠPETER - Pouk še naprej poteka v začasnih prostorih

Šolski zvonec tudi za učence in dijake dvojezičnega zavoda

Nekaj razlogov za optimizem - V prvem razredu letos kar 25 otrok

ŠPETER - Tudi dvojezična šola iz Špetra je včeraj odprla vrata svojih začasnih prostorov in tako začela novo šolsko leto. Točno ob 8. uri zjutraj je po poletnih počitnicah znova zazvonil šolski zvonec za šest razredov osnovne šole in tri razrede nižje srednje šole, ki imajo svoje prostore v severnem krilu »kolidža« in na sedežu Gorske skupnosti.

Kot je že na na srečanju s starši pred dnevi povedala ravnateljica večstopenjskega dvojezičnega zavoda Živa Gruden, je začetek novega šolskega leta minil v znamenju povečanega optimizma. Čeprav pristojne oblasti niso sprejele delitev prvega razreda na dva ločena razreda (tako je v njem kar 25 učencev), pa so jim zagotovili, da bodo imeli v zgradbi »kolidža« na razpolago dodatno učilnico, ki bo služila za pouk različnih skupin prvega ali drugega razreda. Poleg tega je tudi Gorska skupnost, čeprav neuradno, pristala, da šola lahko uporablja tudi prostore, ki jih je izpraznila organizacija Pro loco Nediške doline.

Med projekti, ki jih bodo tudi letos izvajali na dvojezičnem zavodu, velja posebej omeniti projekt Otroci reke, ki ga na šoli izvajajo že od leta 1999, predvideva pa internetno povezavo med štirimi didaktičnimi ravnateljstvi, štirimi večstopenjskimi zavodi in tremi nižjimi srednjimi šolami. Poleg tega bo v okviru projekta JezikLingua drugi razred nižje srednje šole skupaj z vrstniki iz Kobarida opravil okoljsko raziskavo o gorah.

Predsednik Inštituta za slovensko izobraževanje Igor Tull pa je na istem srečanju z zadovoljstvom spregovoril o nakupu novega avtobusa za prevoz otrok v in iz šole, ob tem pa je prisotne seznanil z možnostjo odprta jasli v Podbonescu, s celotno vrsto tečajev in drugih dejavnosti za otroke (zbor Mali člurjerji, karate, namizni tenis, gledališka delavnica, tečaj angleščine-slovenščine), medtem ko za starše in na splošno za odrasle na Inštitutu v okviru projekta Jezik pripravljajo 40-urni tečaj osnovne stopnje slovenskega jezika, ki bo potekal v knjižnici Kulturnega društva Ivan Trinko v Čedadu. (NM)

prej do novice
www.primorski.eu

V prvem razredu dvojezične osnovne šole bo letos kar 25 otrok

NM

LJUBLJANA - Na srečanju z ministroma Žbogarjem in Žekšem

Slovenci iz Avstrije pozdravili prizadevanja slovenske vlade za zaščito njihovih pravic

Samuel Žbogar

Boštjan Žekš

LJUBLJANA - Predstavniki slovenskih manjšinskih organizacij v Avstriji so na srečanju s slovenskim zunanjim ministrom Samuelom Žbogarjem in ministrom za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjanom Žekšem v Ljubljani pozdravili napore vlade pri zavzemanju za celovito uresničitev vseh obveznosti Avstrije pri zaščiti slovenske manjšine na avstrijskem Koroškem in Štajerskem.

Kot so sporočili z zunanjega ministrstva, so se včeraj z ministroma sestali predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev Valentin Inzko, predsednik Skupnosti koroških Slovencev Bernard Sadovnik, predsednik Zveze slovenskih organizacij Marjan Sturm ter predstavnica z avstrijske Štajerske, predstavnica Kulturnega društva člen 7 Susanne Weitlaner.

Predstavniki zamejcev so v pogovoru ocenili, da se je vzdrušje na avstrijskem Koroškem po podpisu zveznega zakona o spremembi zakona o narodnih skupnostih, po katerem naj bi do 30. septembra postavili dvojezične krajevne napise v 164 krajih, očitno izboljšalo.

Vsi prisotni pa so se strinjali, da bi bilo treba ta pozitivni moment na avstrijskem Koroškem ustrezno poudariti in nadaljevati z reševanjem preostalih odprtih vprašanj, pa tudi z oblikovanjem in izvajanjem konkretnih skupnih projektov, so še sporočili z MZZ. (STA)

KOROŠKA - Državni sekretar Ostermayer Napoved večje avtonomije manjšin pri razdelitvi podpor

O tem je Ostermayer govoril na odprtju jesenskega sejma v Celovcu

Med častnimi gosti na odprtju jesenskega sejma v Celovcu je bil tokrat tudi predsednik Zveze slovenskih organizacij Marjan Sturm (desno)

FRITZ

CELOVEC - Ob odprtju letošnjega 78. jesenskega sejma na gospodarskem razstavišču v Celovcu so govniki izpostavili tudi gospodarski pomen ureditve vprašanja dvojezičnih krajevnih tabel na Koroškem, državni sekretar na uradu zveznega kanclerja na Dunaju Josef Ostermayer pa je napovedal tudi večjo avtonomijo manjšin pri razdelitvi avstrijskih državnih podpor že od leta 2012 dalje. Napoved je takoj pozdrevila Enotna lista (EL).

Ostermayer (SPÖ) je kot glavni govornik na odprtju največjega sejma na Koroškem (nad 600 razstavljalcev, blizu 100.000 obiskovalcev) z zadovoljstvom ponovno obrazložil (kompromisno) rešitev o postavitvi dvojezičnih krajevnih napisih v skupno 164 krajih na Koroškem. Dogovor je povezal z močjo besede in razuma, pri tem pa spomnil, da je treba postaviti še manjkajoče kazipote. Sicer pa je državni sekretar v pogovoru za avstrijski radio (ORF) tudi spomnil na zgodovinski pomemben dneva obletnice podpisa Saintgermainске pogodbe 10. septembra 1919 in iz dogodka izvirajočih posledic.

O »spremembi klime« tako s političnega stališča kakor z vidika, da s temi spremembami soglašata tudi prebivalstvo, je govoril deželni glavar Gerhard Dörfler (FPK) in poudaril, da je

prav ta sprememba poseben spremlejalni pojav letošnjega jesenskega sejma. Predsednik celovške sejemске družbe Albert Gunzer (FPK) pa je dejal, da sejem spodbuja odpiranje meja in poznavanje kultur in jezikov, ter ga povezal s priložnostmi za koroška podjetja, da lahko ponujajo svoje storitve tudi preko koroških meja. Zato je toliko bolj vesel, da je bil mogoč dogovor o postavitvi dvojezičnih napisov na Koroškem, da se se odprle meje in da je v žarišču predvsem sobivanje.

Predsednik deželne Enotne liste (EL) Vladimir Smrtnik pa v tiskovni izjavi pozdravlja napoved državnega sekretarja Ostermayerja, po kateri naj bi od pomladi 2012 dalje priznane avtohtone narodne skupnosti avtonomno odločale o porazdelitvi podpor, ki jih prejemajo od urada zveznega kanclerja. »To je pravi korak v smer samo odgovornosti narodnih skupnosti, ki pomeni tudi zmanjšanje birokratizacije uradne manjšinske politike,« poudarja Smrtnik, ki hkrati pričakuje od narodnih skupnosti, da »v primeru, da se uresniči Ostermayerjeva napoved, to zadevo vzamejo resno in se odločijo za porazdelitev podpor tako, da bodo dejansko služile za preživetje narodnih skupnosti.«

Ivan Lukan

SLOVENSKA SKUPNOST - Zbiranje podpisov Poziv SSK za podpis pobude za razpis referendumu za ukinitve volilnega zakona

TRST - Stranka Slovenska skupnost (SSK), zbirna stranka Slovencev v Italiji, izraža polno podporo odboru, ki si prizadeva za sklicanje ljudskega referendumu, ki naj razveljavi sedanji volilni zakon. Zakon, ki mu pravijo kar »Porcellum«, se pravi »svinjarija«, določa izvolitev obeh vej parlamenta z zaprtimi listami, ki volivcem onemogočajo, da izražajo preference. Dejansko peščica ljudi v vodstvih večjih strank vnaprej določijo člane rimskega parlamenta, kar je skregano z osnovami vsake zdrave in zrele demokracije.

Pobudniki referendumu morajo do konca septembra vložiti zahtevo za sklic referendumu, ki jo mora po zakonu s svojimi podpisi podpreti kar petsto tisoč volilnih upravičencev. Kot piše SSK v tiskovnem poročilu, je pomembno, da tudi Slovenci prispevamo svoj delež k zrušenju sramotnih volilnih pravil, ki so privedla do imenovanja najslabšega parlamenta v povojni zgodovini Italije. Slovenska skupnost zbira podpise

se na svojih osrednjih sedežih v Trstu (Ul. Gallina 5/III) in v Gorici (Drevored XX. septembra 118) v dopoldanskih urah vsak dan od ponedeljka do petka. Stranka bo v dogovoru s sekcijami in izvoljenimi upravitelji na teritoriju priredila niz pobud po vaseh in v mestih, da ljudi informira in promovira referendumske razloge. Kdor želi lahko zahteva po referendumu podpiše tudi na županstvih, kjer je po zakonu na voljo vse potrebno gradivo.

Kot še piše, si SSK prizadeva za nov volilni zakon, ki naj med drugim predvideva tudi zajamčeno izvolitev predstavnikov slovenske narodne skupnosti v italijanski parlament. Našo prisotnost v Rimu so vsi povojno obdobje omogočale levičarske stranke, kar je hvalevredno, žal pa ne nudi nobenega jamstva, da bo vedno tako tudi v prihodnje. Že samo napovedano zmanjšanje števila parlamentarcev bi lahko zadalo smrtni udarec naši zastopanosti v Rimu, še poudarja SSK.

MEDNARODNO SODELOVANJE - Leto po obisku Renza Tonda v Podgorici

Institucionalno-gospodarska misija dežele FJK v Črni gori

Občina Tržič skrbi za uveljavljanje demokracije - Med nosilci projektov tudi Kmečka zveza

VIDEM - Furlanija-Juljska krajina krepi odnose s Črno goro. Jutri in pojutrišnjem bo namreč balkansko državo obiskala delegacija naše dežele, ki jo bo vodil odbornik za mednarodne in evropske zadeve Elio De Anna. V ospredju misije bo sedem projektov, posvečenih gospodarskemu sodelovanju in razvoju, ki imajo skoraj pol milijona evrov finančne dotacije.

Podrobnosti o misiji v Črni gori sta včeraj na novinarski konferenci v Vidmu posredovala deželni odbornik De Anna in Silvia Altran, županja Tržiča, občine, ki je nosilka projekta za rast demokratičnega sodelovanja. O njem bo tekla beseda na posebni delavnici v črnogorski prestolnici Podgorici, cilj projekta pa je promoviranje multietnične kulture v državi, in sicer z ovrednotenjem civilne družbe, tretjega sektorja, prostovoljstva in združevanja. Odbornik De Anna je ob tem opozoril na pomen takih pobud v državah, kot je Črna gora, ki se nahajajo v fazi pristopa k Evropski uniji.

Drugega dne misije bodo na forumu v Kotorju predstavljene druge štiri pobu-

Elio De Anna

ARHIV

de, ki jih financira Dežela FJK. Prva, kate-re nosilka je agencija Informest, zadeva sodelovanje med majhnimi in srednjeveliki-mi podjetji iz Furlanije-Juljske krajine in Črne gore; nosilec druge pobude je Kme-

čka zveza in se nanaša na področje mari-kulture, tretja pobuda zadeva certificiranje gozdov (zadruga Cramas), četrta pa oživi-tev tradicionalne umetnostne obrti, kot npr. čipkarstva (Irecoop).

Zelo pomemben vidik tega sodelo-vanja se nanaša na vključevanje invalidnih oseb v delo. Črnogorskim sogovornikom bo predstavljen projekt, ki ga je v naši de-želi realiziral odbornik za zdravje Vladimir Kosic. Gre za projekt, ki je bil uresničen v Pordenonu, na osnovi teh izkušenj pa je v načrtu odprtje prvega urada za zaposlo-vanje invalidov v Nikšiću.

Na koncu obiska bo predstavljen še Informestov projekt za dostop do sredstev Evropske banke za obnovo in razvoj (EBRD), odbornik De Anna pa bo ob tej priložnosti slovesno odprl Dom Furlanije-Juljske krajine. To bo kraj srečevanja in gos-podarskih in družbenih izmenjav, ki ga bo upravljala agencija Informest.

Kot je ob koncu poudaril De Anna, prihaja do misije okroglo leto po obisku predsednika Dežele FJK Renza Tonda v Črni gori. »Prepričani smo, da je v tej re-

Silvia Altran

ARHIV

giji Jugovzhodne Evrope še veliko prostora za rast naših podjetij, misije, kakršna je naša, pa odpirajo vrata za gospodarske in podjetniške pobude, ki prihajajo iz Furla-nije-Juljske krajine,« je sklenil odbornik.

AVTOCESTE - Po podatkih družbe Autovie Venete

Tovorni in potniški promet že presegel gospodarsko krizo

TRST - Na avtocestnih odsekih, ki jih upravlja družba Autovie Venete, se je gospodarska kriza že končala. Po podatkih za letošnjih prvih osem mesecev, torej od 1. januarja do 31. avgusta, je gostota prometa na avtocesti A4 Trst-Benetke in na njenih priključkih A27 in A28 letos presegla rekordne številke iz leta 2007. Znak, da je bila kriza tovrnega prometa presežena.

V prvih osmih mesecih letošnje-ga leta so pri Autovie Venete našli za 11,9 odstotka več vozil kot v enakem lanskem obdobju (32,28 milijona vozil) in za 15,7 odstotka več kot v pred-kriznem letu 2007. Težkih tovornjakov je bilo 3,43 milijona, kar je 12,7 odstotka več kot v prvih osmih mesecih lanskega leta, povprečna dnevna gos-tota tranzita težkih tovornih vozil pa je dosegla 16 tisoč. Osební avtomobil-ski promet se je povečal za 11,2 odstotka, avtomobilov v tranzitu pa je bi-lo 24,4 milijona (v enakem lanskem obdobju 21,9 milijona).

V poletnih mesecih se je obseg prometa na avtocestah, ki jih upravlja družba Autovie Venete, povečal za 13,9 odstotka v juniju, za 11,7 odstot-ka v juliju in za 8,6 odstotka v avgustu.

Podatki za prvih osem mesecev leta kažejo na oživitve transporta po krizi, ki se je začela v letu 2008 in se na-daljevala do prvih mesecev leta 2010. Letos pa je promet presegel rekordne ravni iz leta 2007, in sicer za 15,7 odstotka v celoti in za 5,6 odstotka pri to-vornem oziroma za 18,3 odstotka pri potniškem prometu.

Deželni odbornik za infrastruk-ture in mobilnost Riccardo Riccardi je podatke ocenil kot zelo pozitivne, ker »mobilnost dokazuje gospodarsko di-namiko«. »Poleg tega so potrjena tudi predvidevanja, na katerih sloni eko-nomsko-finančni načrt za realizacijo novih naložb,« je dejal odbornik.

»Upam, da bo ta potrditev pozitivno tolmačena in da bo torej olajšala delo, ki ga koncesionarska družba Au-tovie Venete izvaja z bančnim siste-mom in katerega cilj je čim prejšnja pridobitev potrebnih sredstev za podpis pogodb za graditev tretje in četrte tran-še realizacije tretjega voznega pasu na avtocesti A4 Trst-Benetke. Izredni ko-misar za tretji pas je v tem smislu že opravil potrebne postopke za oddajo del izvajalcem,« je še povedal deželni odbornik za infrastrukturo Riccardo Riccardi, ki je tudi izredni komisar za tretji avtocestni pas.

TRGOVINA - Danes spet odpira vrata zgodovinska blagovnica

Na Korzu Italija se predstavlja do temljev prenovljen Upim Pop

TRST - Potem ko je spomladi zaprla znano veleblagovnico Upim na Trgu Stare mitnice, se je skupina Coin, ki je prevzela zgodovinsko trgovsko verigo Upim, lotila temeljite prenove starejše trgovine Upim na Korzu Italia. Danes bo tako odprla vrata veleblagovnica Upim Pop, urejena po sodobnem konceptu, kjer si kupec blaga ne ogleduje mimogrede, ampak ga lahko tudi »preizkusi« s pomočjo zao-kroženih celot, kjer kriterij ni razvrstitev po blagovnih znamkah, ampak po vrsti blaga. To pa ne pomeni, zagotavljajo v Coinu, da bo Upim izgubil svojo značilnost dostopnih cen.

V blagovnici v strogem središču mesta, kjer je delo dobilo 25 ljudi, bodo kupci lahko izbirali med oblačili in dodatki za ženske, moške in otroke, predmeti za opremo doma, igračkami in kozmetiko oziroma parfumerijo. Nov koncept prodajnih površin, ki merijo 1800 kvadratnih metrov, pa ponuja neke vrste podaljšanje urbane-ga prostora za srečevanje, kjer se je poleg izbiranja priročnih stvari za vsakdanje življenje, med njimi tudi knjig in elektroni-

V novem Upimu Pop bodo ponujali tudi izdelke posodobljene znamke Croff

ke, mogoče srečati s prijatelji in znanci. Ne-ke vrste iskarnik, ki pa ni virtualen.

Poleg oblačil različnih znamk bo v trgovini mogoče najti posodobljeno lini-jo proizvodov za dom zgodovinske znam-

Ponudniki storitev v tržiškem pristanišču za njegov razvoj

VIDEM - Ponudniki storitev v tržiškem pristanišču so na včerajšnjem srečanju z deželnim odbor-nikom za infrastrukturo Riccardom Riccardijem potrdili interes za na-daljevanje svojega dela v pristaniš-ču in za vlaganje v njegov razvoj. Pogoj, ki ga postavljajo, pa je, da se pristanišče razvija na osnovi stra-teškega načrta in z jasnim in tran-sparentnim upravljanjem. Prista-niške operaterje je na srečanju na sedežu Dežele FJK v Vidmu vodil Raffaele Bortolussi, v imenu druž-be Unicredit Logistics, nosilke pro-jekta za »super pristanišče«, pa se ga je udeležil tudi Maurizio Ma-resca. Bortolussi je izrazil popolno strinjanje z namenom deželne uprave, da z zakonom ustanovi po-sebno agencijo, ki bi aktivirala in nato upravljala načrtovano prista-niško ploščad. Agencija naj bi ime-la vlogo regulatorja tržiškega pri-stanišča, ki ima sicer velike razvoj-ne možnosti z več kot pet milijoni kvadratnih metrov površine.

EVRO

1,3656 \$ -1,20

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
12. septembra 2011

valute	evro (povprečni tečaj)	12.9.	9.9.
ameriški dolar	1,3656	1,3817	
japonski jen	105,32	107,48	
kitajski juan	8,7443	8,8266	
ruski rubel	41,3500	41,1980	
indijska rupija	64,4970	64,3350	
danska krona	7,4472	7,4473	
britanski funt	0,86015	0,86590	
švedska krona	8,9905	8,8945	
norveška krona	7,5905	7,5315	
češka krona	24,522	24,430	
švicarski frank	1,2055	1,2165	
estonska krona	15,6466	15,6466	
madžarski forint	282,55	280,07	
poljski zlot	4,3232	4,3033	
kanadski dolar	1,3668	1,3718	
avstralski dolar	1,3225	1,3125	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
romunski lev	4,2823	4,2600	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,7091	0,7094	
braziljski real	2,3053	2,3047	
islandska krona	290,00	290,00	
turška lira	2,4485	2,4563	
hrvaška kuna	7,4910	7,4921	

EVROTRŽNE OBRETNOSTNE MERE
12. septembra 2011

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,22500	0,33683	0,50411	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,00000	0,00500	0,05000	-
EURIBOR (EUR)	1,341	1,532	1,732	-

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

42.708,82 € -1,229,30

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE
12. septembra 2011

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	6,69	-0,89
INTEREUROPA	1,85	-
KRIKA	55,00	-3,51
LUKA KOPER	10,50	-
MERCATOR	154,20	-1,15
PETROL	165,20	-1,08
TELEKOM SLOVENIJE	66,00	-1,05

BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	24,90	-
AERODROM LJUBLJANA	13,00	-7,14
DELO PRODAJA	21,00	-
ETOL	60,00	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	18,99	-
ISTRABENZ	2,61	-
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	5,30	-0,93
MLINOTEST	3,80	-
KOMPAS MTS	7,50	-
NIKA	16,50	-
PIVOVARNA LAŠKO	12,00	-
POZAVAROVALNICA SAVA	6,10	-0,02
PROBANKA	12,80	-
SALUS, LJUBLJANA	260,00	-
SAVA	31,00	+0,03
TERME ČATEŽ	178,90	-
ŽITO	93,00	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	13,20	-2,19

MILANSKI BORZNI TRG
12. septembra 2011

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
A2A	0,825	-4,51
ALLIANZ	57,65	-6,49
ATLANTIA	9,99	-1,62
BANCO POPOLARE	1,018	-3,05
BCA MPS	0,3682	-1,63
BCA POP MILANO	1,258	-1,95
EDISON	0,845	-3,32
ENEL	2,926	-3,11
ENI	13,04	-2,40
FIAT	3,598	-2,97
FINMECCANICA	4,548	-3,32
GENERALI	10,65	-2,56
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	0,868	-9,54
LOTTOMATICA	10,40	-2,80
LUXOTTICA	19,46	-0,41
MEDIASET	2,244	-4,75
MEDIOBANCA	5,96	-3,72
PARMALAT	1,60	-1,23
PIRELLI e C	4,996	-1,36
PRYSMIAN	9,98	-0,55
SAIPEM	28,38	-3,93
SNAM RETE GAS	3,19	-2,15
STMICROELECTRONICS	4,21	+0,48
TELECOM ITALIA	0,725	-5,35
TENARIS	10,63	-1,30
TERNA	2,438	-2,09
TISCALI	0,0454	-6,39
UBI BANCA	2,20	-4,18
UNICREDIT	0,686	-10,91

SOD NAFTE

(159 litrov)

87,80\$ +0.64

IZBRANI BORZNI INDEKSI
12. septembra 2011

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBITOP, Ljubljana	642,62	-1,95

TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	1.973,62	-0,64
BIRS	948,01	+0,12
FIRS, Banjaluka	1.853,55	+3,93
Belex 15, Beograd	601,42	-2,15
SRX, Beograd	-	-
BIFX, Sarajevo	1.245,96	-
NEX 20, Podgorica	-	-
MBI 10, Skopje	2.273,42	-0,64

DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	10.889,13	-0,94
Nasdaq 100	2.157,89	-0,27
S&P 500, New York	1.144,12	-0,88
MSCI World, New York	1.134,67	-2,99
DAX 30, Frankfurt	5.072,33	-2,27
FTSE 100, London	5.129,62	-1,63
CAC 40, Pariz	2.854,81	-4,03
ATX, Dunaj	1.978,00	-0,60
PX, Praga	947,10	-3,73
EUROSTOXX 50	1.995,01	-3,79
Nikkei, Tokio	8.535,67	-2,31
STI, Singapur	2.743,58	-2,89
Hang Seng, Hongkong	19.030,54	-4,21
Composite, Šanghaj	2.497,75	-
Sensex, Mubaj	16.501,74	-2,17

DOLŽNIŠKA KRIZA - Včeraj se je začela obravnava v poslanski zbornici

EU: Varčevalni paket mogoče ne bo zadoščal

Berlusconi danes v Bruslju in Strasbourgu, da bi se izognil zaslišanju?

ECB - Kriza

Odkupovanje obveznic ranljivih članic

FRANKFURT - Evropska centralna banka (ECB) je minuli teden odkupila za 13,96 milijarde evrov državnih obveznic ranljivih članic območja evra. S tem ukrepom se banka že štiri tedne trudi omiliti dolžniško krizo v območju evra oz. preprečiti, da bi se razširila tudi v Italijo in Španijo.

Tokratno poročilo banke o tedenskem odkupu državnih obveznic je že peto zapored. Največ je za obveznice porabila na začetku avgusta, in sicer 22 milijard evrov, medtem ko je minuli teden v okviru tega izrednega ukrepa porabila 13,3 milijarde evrov.

Skupaj je od lanske pomladi osrednja denarna ustanova evrskega območja v ta namen porabila že 143 milijard evrov, ECB pa načrtuje, da bo ta presežna sredstva z različnimi ukrepi postopno umaknila iz obtoka in tako zmanjšala potencialne inflacijske pritiske.

Minuli petek je odjeknila novica, da je odstopil glavni ekonomist ECB in član izvršilnega odbora banke Nemec Jürgen Stark. Čeprav je položaj predčasno zapustil iz osebnih razlogov, pa se med neuradnimi razlogi za odhod omenja predvsem nestrinjanje z omenjenim odkupovanjem državnih obveznic.

Ta ukrep vzbuja mešane odzive. Medtem ko so nekateri prepričani, da je ECB na ta način trenutno edina ustanova, ki preprečuje resno zaostritev dolžniških težav območja evra, pa so bolj konservativni finančniki in ekonomisti kritični do takšnega početja ECB, saj menijo, da ne sodi v osnovni mandat banke, ki je skrb za cenovno stabilnost.

Med njimi je bil poleg Starka tudi nekdanji prvi mož nemške centralne banke Axel Weber, ki je prav iz tega razloga spomladi letos zapustil svoj položaj in tako izstopil tudi iz tekme za novega predsednika ECB. To bo sedaj postal Italijan Mario Draghi.

RIM - Poslanska zbornica je včeraj začela splošno razpravo o slabih 55 milijard evrov vrednem varčevalnem paketu, katerega cilj je uravnotežiti državni proračun v letu 2013. Po pričakovanjih predsednika vlade Silvia Berlusconija bodo ukrepe brez sprememb potrdili v sredo ali najpozneje v četrtek. Sicer pa v Bruslju že opozarjajo, da bo italijanska vlada morala sprejeti dodatne varčevalne ukrepe, če prihodki ne bodo dosegali načrtovanega obsega.

Varčevalni paket med drugim predvideva zvišanje davka na dodano vrednost z 20 na 21 odstotkov, solidarnostni davek v višini treh odstotkov za tiste, ki letno zaslužijo več kot 300.000 evrov in zvišanje upokojitvene starosti za ženske v zasebnem sektorju s 60 na 65 let. Del paketa je tudi ukinitvev pokrajin, za kar je sicer potrebna odobritev ustavnega zakona. Z vladnim predlogom o ukinitvi pokrajin in prenosu njihovih pristojnosti na deželne uprave so v večini pokrajinskih uprav močno nezadovoljni, zato so se nekateri že

SILVIO BERLUSCONI

ANSA

obrnili na predsednika republike Giorgio Napolitana, naj ukrepa proti ukinitvi pokrajin.

Združenje italijanskih pokrajin UPI v Rimu za četrtek pripravlja tudi protest proti ukinitvi pokrajin, saj bodo po njihovih ocenah s tem državljani prikrajšani za dostop do storitev države. Sicer so nezadovoljne tudi občine in dežele. Slednje nameravajo v četrtek izročiti vladi pogodbe za krajevne prevoze, češ da jih ne morejo več spoštovati.

Kot kaže, je pod udarom tudi tisk, saj vlada načrtuje zmanjšanje

podpor časopisom. V težavah bi se lahko znašli še zlasti strankarski listi in manjšinski časopisi, vključno Primorski dnevnik. Sicer pa za zdaj še ni natančnejših podatkov.

Predsednik vlade Silvio Berlusconi bo danes potoval v Bruselj in Strasbourg, da bi Evropski komisiji in drugim organom EU predstavil italijanske varčevalne pakete. »Zagotoviti želim, da vlada namerava vsekakor doseči uravnotežen proračun do leta 2013,« je pojasnil.

Nekateri so namignili, da se Berlusconi namerava s tem potovanjem predvsem izogniti zaslišanju, ki so ga za danes popoldne načrtovali neapeljski tožilci v okviru preiskave o domnevnem izsiljevanju premierja zaradi najetih deklet. Berlusconi je to včeraj odločno zanikal, pristavil pa je, da je podjetniku Gianpaolu Tarantiniu dal denar, da bi mu pomagal iz ekonomskih težav, v katere je zabredel tudi zaradi sodnih preiskav.

LACIJ - Tragedija na delu blizu Frosinoneja

Eksplzija v pirotehnični tovarni terjala šest življenj

FROSINONE - Kar šest mrtvih je zahtevala trojna eksplozija, ki je včeraj popoldne opustošila tovarno bengalskih ognjev Pirotecnica Cancelli v kraju Carmello v občini Arpino v pokrajini Frosinone v Laciju. Do prve eksplozije je prišlo nekaj pred 15. uro, ostali dve pa sta se zvrstili malo pozneje.

V nesreči so umrli 65-letni lastnik Claudio Cancelli ter njegova dva sina, 45-letni Giuseppe in 42-letni Gianni. Poleg tega so izgubili življenje še dva delavca, ki sta bila zaposlena v tovarni, in voznik manjšega tovornjaka, ki je nakladal pirotehnične izdelke.

Na kraj nesreče so prišli reševalci Rdečega križa, policisti in gasilci, ki so se dalj časa borili s plameni, saj se je požar razširil na sosednje gozdnato območje.

Vzroki nesreče še niso znani. Minister za delo Maurizio Sacconi je medtem že poslal inšpektorje, da bi preverili, ali je tovarna delovala v skladu z zakonskimi predpisi.

Gasilski avtomobili v bližini opustošene tovarne Pirotecnica Cancelli

ANSA

Industrijska proizvodnja julija padla za 0,7 odstotka

RIM - Julija je industrijska proizvodnja padla za 0,7 odstotka v primerjavi z letošnjim junijem in za 1,6 odstotka v primerjavi z julijem 2010. Tako ugotavlja osrednji italijanski statistični zavod Istat, ki dodaja, da je bila kljub temu industrijska proizvodnja v prvih sedmih letošnjih mesecih za 1,4 odstotka višja od lanske v istem obdobju.

Julija je največje, in sicer kar 20-odstotno nazadovanje zabeležila tekstilna industrija. Slabo se je odrezala tudi avtomobilska industrija, saj je njena proizvodnja padla za 16 odstotkov. Med redkimi je porast zabeležila industrija instrumentalnih dobrin.

Na Lampeduso se še naprej zatekajo pribežniki

LAMPEDUSA - V noči na ponedeljek je na Lampeduso prispelo 98 migrantov. Vsi so tunizijski državljani, med njimi pa je tudi ena ženska. Ladij, s katero so pripluli, je priskočil na pomoč izvidniški čoln finančnih stražnikov, ki jih je potem pospremil do pristanišča.

Sicer pa se je v soboto na najjužnejši italijanski otok zateklo skupno 577 pribežnikov, v glavnem iz Magreba. Pripluli so na osmih plovilih. V sprejemnem centru na Lampedusi je bilo včeraj skupno okrog 1.200 pribežnikov.

Berlusconi se spominja svojih solz 11. septembra 2001

RIM - Predsednik vlade Silvio Berlusconi je povedal, da 11. septembra pred desetimi leti, ko je na televiziji videl teroristične napade na ZDA, ni mogel prenehati jokati. »Kaj se dogaja, sem kot mnogi videl po televiziji. Začel sem jokati in nisem mogel nehati,« je dejal v večernem programu televizije Rai, posvečenem obletnici napadov. Pred 11. septembrom so zahodne države živele v popolni gotovosti lastne varnosti, še posebej po padcu berlinskega zidu, je menil Berlusconi. Nadaljeval je, da je po napadih »vojna povsem drugačna od vojn, v katerih je stoletja krvavelo človeštvo«. Kot je ugotavljal, ne gre za konflikt med državami, niti med civilizacijami, ker ne gre za napad islama na Zahod. »Tarča terorizma je tudi zmerni islam, povezan z zahodnimi demokracijami. Ta je celo najbolj na udaru,« je dejal.

Po mnenju premierja je pred demokracijskimi vladami ogromna naloga: obraniti morajo svojo varnost - varnost svojih državljanov - in jim, strahu navkljub, zagotoviti svobodo.

REPARACIJE - Pred Meddržavnim sodiščem v Haagu

Nemčija in Italija v pravdi zaradi vojnih odškodnin

HAAG - Nemčija je najvišje sodišče Združenih narodov, Meddržavno sodišče (ICJ) v Haagu, včeraj pozvala, naj presodi, ali imajo italijanska civilna sodišča pravico Nemčiji odrediti plačila vojnih odškodnin žrtvam nacističnih zločinov. S tem bi bili ogroženi mednarodno pravo in mirovni sporazumi, saj bi nacionalna sodišča dobila pravico, da jih razveljavijo, meni Berlin.

Zastopnica Nemčije pred sodiščem Susanne Wasum-Rainer je na zaslišanju poudarila, da si Berlin prizadeva za razsodbo, ki ne bo pomembna »samo za strani v postopku, ampak za celotno mednarodno pravo in njegov razvoj«, ter da si obe vladi želita razjasnitve tega kompleksnega vprašanja, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Po oceni Berlina bi s tem, ko bi nacionalnim sodiščem dodelili pristojnost nad drugimi državami, lahko sprožili val lažnih tožnikov, ki bi za iskanje lastnih koristi iskali najbolj ugodna nacionalna sodišča. Povzročili pa bi tudi pravni nered, saj bi postavili pod vprašaj povojno ureditev reparacij, v okviru katere je sicer Nemčija doslej zaradi prisilnega dela med drugo sve-

tovno vojno plačala okoli šest milijard ameriških dolarjev odškodnin 1,6 milijona ljudem.

Nemčija je tožbo proti Italiji zaradi kršitve suverenosti na ICC vložila decembra 2008, potem ko je italijansko vrhovno sodišče istega leta presodilo, da je Italijan Luigi Ferrini upravičen do odškodnine zaradi deportacije v Nemčijo leta 1944, kjer je prisilno delal v oborožitveni industriji. Po tej razsodbi so v Italiji vložili že več deset podobnih odškodninskih zahtevkov.

Nemčija trdi, da Italija s tem, ko je dovolila vlaganje odškodninskih tožb na sodiščih za zlorabe, ki so se dogajale med septembrom 1943 in majem 1945, ne spoštuje »sodne imunitete«, ki jo ima moderna Nemčija po mednarodnem pravu.

Italijanska sodišča pa trdijo, da so ti primeri sprejemljivi, saj gre za »mednarodne« oziroma zločine proti človečnosti, ki imajo prednost pred imuniteto držav. Rim podpira tudi Grčija, katere državljani imajo podobne zahteve do Nemčije, poroča ameriška tiskovna agencija AP. Zaslišanja pred sodiščem bodo trajala do petka, nato pa naj bi sodniki ICJ razsodili.

ŠOLSTVO - Začetek novega šolskega leta

Zvonec je zazvonil v šolah trinajstih dežel

RIM - V trinajstih italijanskih deželah se je včeraj začel pouk v okviru novega šolskega leta 2011/2012. Zvonec je zazvonil v šolah v Kalabriji, Kampaniji, Furlaniji Julijski krajini, Laciju, Liguriji, Lombardiji, Markah, Moliseju, Piemontu, Umbriji, Venetu, na Tridentinskem-Južnem Tirolskem in v Dolini Aoste, medtem ko se bo v Abrucih in Toskani pouk začel danes oz. jutri, v Apuliji, na Sardiniji in Siciliji v petek, v Bazilikati in Emiliji-Romagni pa 19. septembra.

Učencev in dijakov, ki bodo letos obiskovali šolo v Italiji, je skoraj osem milijonov, pri čemer je število vpisov vpadlo na severovzhodu in jugu države ter na otokih, povečalo pa se je na severozahodu in v srednji Italiji. Porast vpisov so zabeležili na tehničnih šolah, upad pa na poklicnih, od šolskega leta 2003/2004 pa se je število učencev oz. razredov s celodnevni poukom povečalo za 270.000 oz. 7000, redno nameščenih pa je bilo novih 30.300 učiteljev oz. profesorjev. Po drugi strani pa je prišlo do združitve kar 900 od 10.500 obstoječih šol.

BAZOVICA 2011 - Vsakoletna proslava v spomin na Bidovca, Marušiča, Miloša in Valenčiča

Junaki niso padli, da bi se mi danes prepirali med sabo

Slavnostna govornika sta bila Marina Rossi in Sergij Pahor - Pozdrav ministra RS Igorja Lukšiča - Nastop združenih zborov in godbe

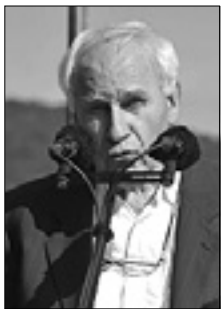
IGOR LUKŠIČ

KROMA

MARINA ROSSI

KROMA

SERGIJ PAHOR

KROMA

Besede na letošnji osrednji svečanosti v čast bazoviških junakov so odločno obsodile še nerešen naziv teroristov in iznebežev, ki so ga po 81 letih še vedno deležni štirje domoljubi. Takega mnenja je bil slavnostni govornik Sergij Pahor, predsednik Društva slovenskih izobražencev in nekdanji predsednik Sveta slovenskih organizacij. V svojem nagovoru je poudaril, da je obsodba terorizma posebnega sodišča po več kot osmih desetletjih veljavna, saj se po propadu fašizma nihče ni upal, se ni zavzel ali ni zahteval revizije procesa, ki

bi izbrisala obtožbo terorizma. Ta namreč še vedno ovira uradno priznanje spomenika in spominskega parka, kljub temu da se vsako leto osrednje proslave udeležijo uradni predstavniki slovenske vlade.

Prisotne na bazoviški gmajni je v imenu vlade Republike Slovenije nagovoril minister za šolstvo in šport Igor Lukšič, ki je Ferda Bidovca, Franja Marušiča, Zvonimirja Miloša in Alojza Valenčiča označil za vodnike generacije, ki so zaradi takojšnjega odpora upor plačali z najvišjo možno kaznijo - z življenjem. Postali so zgled upora tedanje »priključene« Primorske in nato celotnega slovenskega naroda, za kar Slovenija še danes uživa mednarodni ugled kot protifašistična država, je v svojem posegu podčrtal Lukšič. Opozoril je tudi na podobnosti sedanjega časa s tedanjim kriznim zgodovinskim obdobjem, kjer so se krepile razlike med revnimi in bogati, politična nestrpnost pa je botrovala novim spopadom. Z željo, da bi se določeni zgodovinski mehanizmi ne ponovili, je minister v zaključku nagovora poudaril, da je bila ostra pot članov Borbe edina možna pot upora.

Uvodni del proslave je tudi letos vodil predsednik Odbora bazoviških junakov Milan Pahor, ki je letošnjo svečanost uokviril v niz številnih okroglih obletnic, ki gredo od 70-letnice ustanovitve Osvobodilne fronte preko 20-letnice osamosvojitve Slovenije do 10-letnice odobritve zaščitnega zakona. Predsednik odbora pa se je tudi letos ponovno spomnil Antona Gropajca, domačina iz Drage, ki si je sam sodil v rimskem zaporu Regina Coeli še pred 1. tržaškim procesom zaradi neznosnega mučenja med sodno preiskavo; njegovo ime je Pahor povzdignil med skupino junakov, ki jim je sodil tedanji režim.

Svečanost je na gmajni spremljala številna množica, sredi katere je bilo videti slovenskega veleposlanika v Italiji Iztoka Mirošiča, generalno konzulko Vlasto Valenčič, senatorko Tamaro

Združeni pevski zbori in proseška godba na pihala so spremljali spominsko dogajanje na gmajni

KROMA

Blažina, predstavnike vseh šestih občin, tržaške pokrajine in dežele FJK; zbranim na gmajni so se pridružili še udeleženci tradicionalnega pohoda v organizaciji planinskih odsekov SZ Sloga, SK Devin ter SPDT. Pričakovati je bilo morda nekoliko večjo udeležbo, vendar je bila nedeljska vročina skoraj neznosna, kar je dokazovalo tudi »gnetenje« ljudi v skromnih sencah okrog spomenika ali v večji svežini ob visokih smrekah v spominskem parku. Med temi so na častni straži vseskozi stali taborniki Rodu modrega vala in skavti SZSO. Ob prisotnosti slovenskih krajevnih ljudskih noš so slednji spremljali polaganje vencev, ki sta ga s petjem in glasbo spremljala združeni pevski zbori pod taktirko Cinzie Sancin ter Godbenega društva Prosek pod vodstvom Iva Bašiča.

Z italijanskim govorom je letos na oder stopila zgodovinarica in profesorica na univerzi v Benetkah Marina Rossi. S pregledom pričevanj tedanjih upornikov, kot sta bila Drago Žerjal in Vekoslav Španger je zbranim osvežila zgo-

dovinski pregled. Podobno kot Lukšič se je tudi sama spustila v kritiko aktualnosti, ki je po njenem mnenju preveč prežeta z zasledovanjem divjega liberalizma, v katerem se utapljajo vrednote, zgodovina pa ostaja še vedno pomemben ključ za razumevanje sedanjosti.

Sergij Pahor se je v svojem govoru dotaknil tako bazoviških junakov kot obstoja naše narodnostne skupnosti. Sklicujoč se na tedanje neznosne razmere, je zatrdil, da je bila pot upora, ki so jo izbrali člani Borbe in TIGRA opravičena. Nikoli niso iskali žrtev, nikoli niso sejali panike ali strahu med ljudmi, zato obtožba terorizma ni bila utemeljena ne takrat in niti danes, je podčrtal Pahor. Predsednik Društva slovenskih izobražencev je izpostavil še uporniški duh narodnjakov, katerega si ne sme lastiti nobena ideologija, saj jih je združevala želja po zaščiti kulture in predvsem jezika.

Pahor pa se je zaustavil tudi pri neglagodju, ki obdaja zaščitni zakon, saj po

desetih letih od odobritve še vedno čaka na svojo popolno izvajanje. V analizi je tudi poudaril, da se je vzdušje v civilni družbi nedvomno izboljšalo in odnosi med Italijo in Slovenijo nikoli niso bili na tako dobri ravni. Spustil se je še v razmišljanje o narodni identiteti in pomenu slovenske šole, ki po njegovem mnenju mora skrbeti na kakovostni pouk materinščine in poudarjati pripadnost brez pomislekov.

Svoj govor je Pahor zaključil s Primozem Trubarjem. Poudaril je, da moramo biti dosledni do samih sebe, saj se naša narodna zavest ne sme ustaviti pri navdušenju petja Vstala Primorska, prav tako pa se ne smemo ustaviti samo pri besedah. »Prevladati mora težnja pri uspešnosti po medsebojnem spoštovanju in čim večjem sodelovanju, saj Miloš, Bidovec, Marušič, Valenčič in Gropajc niso padli, da bi se mi tu po več desetletjih prepirali med sabo, zato moramo tudi sami po njihovem duhu nadaljevati napore, da ostanemo in obstanemo.«

Andrej Marušič

SPOMINSKI POHOD BAZOVIŠKI JUNAKI

Tradicionalna pobuda z okrepljeno organizacijsko ekipo

Spominski pohod Bazoviški junaki, s katerim se tudi športniki-rekreativci vsako leto vključijo v praznovanja ob obletnici usmrtnice štirih bazoviških herojev, je tudi letos uspel.

Enaintrideseta zaporedna izvedba pohoda je prinesla novost v vrstah organizatorjev, saj sta se »zgodovinskemu« organizatorju - planinskemu odseku AŠZ Sloga, ki je pohod prvič priredil že leta 1980 - letos pridružila še SPDT in planinski odsek SK Devin, ki s Slogo že dalj časa plodno sodelujeta. Pohod spada v niz športnih prireditev v spomin na bazoviške junake, ki jih Sloga prireja v sodelovanju z ZSSDI in Uradom RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Po tem pohodu bosta na vrsti še mednarodni moški in ženski odbojarski turnir za Pokal bazoviških žrtev ki bo prohodnji dve nedelji. V jutranjih urah je iz Bazovice krenilo na pot preko 500 pohodnikov, katerim se jih je med potjo pridružil še res lepo število, tako da je na osrednjo proslavo prikorakalo krepko čez 600 planincev, med katerimi je bilo veliko mladih.

Pohoda so se tudi letos udeležili tako domači ljubitelji Krasa kot planinci iz Slovenije, ki so množično pri-

S prihodom pohodnikov se je osrednja slovesnost začela

KROMA

šli v Bazovico. Med njimi so bili tudi zvesti pohodniki z Raven na Korškem, ki so se pripeljali s posebnim avtobusom. Pot je pohodnike tudi letos vodila po že ustaljeni poti od Bazovice do Jezera, Drage, Peska in Gročane na vrh hriba Kokoš, od tu pa na strelišče na bazovski gmajni, do koder so se pohodniki spustili v strnjene koloni za slovenskimi in borčevskimi zastavami in se seveda ustavi-

li na osrednji spominski svečanosti.

Pohod je rekreativnega značaja, vendar so bili najzvestejši tudi letos nagrajeni ob žigosanju izkaznic na Kokoši: kdor je opravil dva pohoda je prejel bronasto značko, za štiri srebrno, za šest zlato, posebno priznanje - umetniško izoblikovani kamen, delo Pavla Hrovatina - pa so prejeli tisti, ki so se pohoda udeležili desetkrat oziroma dvajsetkrat. (Inka)

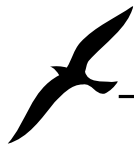
TABORNIKI RMV - V soboto in nedeljo

Uspešen Bazoviški orientacijski pohod

Tudi letos so taborniki Rodu modrega vala iz Trsta in Gorice v sklopu proslav v spomin na bazoviške junake pripravili dva dogodka. Ob sobotnem tabornem ognju na bazovski gmajni, so organizirali dvodnevni BOP - Bazoviški orientacijski pohod. S tekmovanjem v orientaciji so v Bazovico želeli privabiti čim več mladih: v soboto so se tekmovanja udeležili izključno taborniki,

nedeljsko odprto tekmovanje pa je privabilo predvsem starše in mlajše članke taborniške organizacije. Tekmovanje se je zaključilo na vrhu Kokoši, od koder so tekmovalci s ostalimi planinci sestopili na osrednji prireditveni prostor. Po proslavi je steklo še nagradjevanje, na katerem so se taborniki zahvalili tudi vsem sponzorjem, ki so jim omogočili izpeljavo pohoda.

ŠOLSTVO - Včeraj začetek pouka v večini vrtcev in šol na Tržaškem

Tudi na slovenskih šolah učenci in dijaki znova v klopeh

Manjkajoča prva razreda na liceju Slomšek in NSS Cankar - Na Katinari dva prva razreda - Obnavljanje stavb

Za učence in dijake večine otroških vrtcev in šol vseh stopenj je bilo včeraj poletnih počitnic nepreklicno konec. Šolski zvonec je namreč naznanil začetek pouka v novem šolskem letu 2011/2012, v klopi pa se je zgrnila pisana množica malčkov otroških vrtcev ter učencev oz. dijakov osnovnih, nižjih in višjih srednjih šol. To velja tudi za šole s slovenskim učnim jezikom, ki so povečini ponovno odprle svoja vrata včeraj, se pravi na dan, ki ga je tudi deželna uprava Furlanije Julijske krajine določila za začetek letošnjega šolskega leta, potem ko so že pretekli četrtek in petek začeli s poukom na nekaterih višjih srednjih šolah - konkretno na Tehniškem zavodu Žige Zoisa in Izobraževalnem zavodu Jožefa Stefana - ter v vrtcih in osnovnih šolah Didaktičnega ravnateljstva Nabrežina in tamkajšnje Nižje srednje šole Iga Grudna.

Tokrat pa je šolski zvonec zazvonil v vrtcih in šolah openskega in dolinskega didaktičnega ravnateljstva, na večstopenjskih šolah pri Sv. Jakobu in Vladimirja Bartola na Vrdeli, na nižjih srednjih šolah Srečka Kosovela na Opčinah in Proseku in Simona Gregorčiča v Dolini ter na Liceju Franceta Prešerna ter Humanističnem in družbeno-ekonomskem liceju Antona Martina Slomška. Posebne pozornosti so bili deležni prvošolci, ki prvič vstopajo v svet šolanja in se bodo v prihodnjih dneh seznanjali z zanje novo stvarnostjo.

Začetek pouka je običajno tudi priložnost, da se pogleda na lepe in manj lepe stvari, s katerimi se morajo ukvarjati na šolah. Če začnemo z manj lepimi, je treba omeniti, da letos na liceju Slomšek ne bo prvega razreda na družbeno-ekonomski smeri, ampak bo deloval le prvi razred humanistične smeri s trinajstimi dijaki. Brez prvega razreda bodo tudi na NSS Ivana Cankarja, ki spada v okvir Večstopenjske šole pri Sv. Jakobu. Število učencev je bilo premajhno za odprtje razreda, tako da so morali tudi redke vpisane preusmeriti na druge šole, zelo se je spremenil tudi sestav učnega kadra, ker so nekateri profesorji morali drugam. A ta, nas je opozoril ravnatelj Marijan Kravos, je tudi edina vrzel na tem zavodu, kjer drugače - in tu lahko začnemo z lepimi stvarmi - že nekaj let beležijo porast vpisov: tako bo letos vrtce obiskovalo kar osemdeset otrok (od katerih polovica pri Sv. Jakobu), osnovne šole pa 88 učencev, od teh kar 62 na Osnovni šoli Josipa Ribičiča, kjer bodo imeli razred več, tako da bo ponovno delovalo vseh pet samostojnih razredov. Na NSS Cankar pa bo letos 26 dijakov. Pri vsem tem je Kravos poudaril pomen skrbi za kakovost ponudbe, saj je važno, da otroci lepo napredujejo in da zaključijo osnovnošolski cikel zadovoljni in s pridobljenim znanjem.

Tudi na katinarski podružnici NSS Sv. Cirila in Metoda, ki spada v okvir Večstopenjske šole Vladimirja Bartola na Vrdeli, se veselijo, saj bodo letos imeli kar dva prva razreda, medtem ko so v vrtcih in osnovnih šolah vrdelskega zavoda v bistvu ohranili dosedanje število otrok, nam je povedala ravnateljica Fiorella Benčič. Katinarski dijaki so prišli v stavbo, ki jo trenutno popravljajo, saj so konec avgusta začeli obnavljati streho in pročelje, kar naj bi končali konec tega meseca. Fiorella Benčič vodi tudi NSS Kosovel, kjer je prišlo do nekaterih pozitivnih, čeprav nenapovedanih popravilvenih del na openskem sedežu in proških podružnic. Na slednji so tako v glasbeni učilnici vgradili nova okna, na Opčinah pa so začeli urejati telovadnico, kar vsekakor povzroča nekaj težav.

Tudi dijaki NSS Gregorčič v Dolini so se vrnili v stavbo, ki jo še vedno popravljajo. Doslej so dela dokončali v razredih in na hodniku, prepleskati morajo še nekaj prostorov, dela na zunanjsčini pa se nadaljujejo in stavba bi morala biti nared prihodnjo pomlad, nam je dejala ravnateljica Fulvia Premolin. Včeraj je bil malo poseben dan, danes pa bi moral steči reden pouk, voziti bi moral začeti tudi šolski avtobus. (iž)

Začetek pouka na Liceju Franceta Prešerna (desno) in na Osnovni šoli Prežihovega Voranca v Dolini (spodaj)

KROMA

BAZOVICA - Do srede na ogled v Gospodarski zadrugi

Klekljarske umetnine

Udeleženke klekljarskega tečaja SKD Lipa predstavljajo nevestino balo - Na ogled tudi papirnate rože

Na odprtju razstave so prisluhnili tudi citram Sandija Manfreda

ANSA

V dvorani bazovske Gospodarske zadruge je do jutri na ogled razstava ročnih del, ki so jih v sklopu klekljarskega tečaja pripravile članice Slovenskega kulturnega društva Lipa. Razstavo, ki je posvečena nevestini bali, si je mogoče ogledati še danes in jutri med 17. in 20.30.

Na razstavi Nevestina bala nekoč in danes si je mogoče nevestino balo ogledati tako v moderni variaciji kot v obliki, ki so jo poznale naše babice: razni prti in prtichi, čipkasti podstavki, rjuhe se nam prikažejo tako v tradicionalni beli barvi kot v bolj sodobnejših variantah (na primer rume in oranžni).

Postavitev krasijo tudi papirnate rože, ki jih je pripravila Martina Felicijan.

Jutri v Vižovljah srečanje o prostorskem načrtu

V dvorani športnega centra pri Vižovljah bo devinsko-nabrežinska občinska uprava jutri predstavila krajanom načrt tako imenovane variante št. 27, urbanističnega dokumenta, ki bo dopolnil prejšnji varianti o možnostih gradenj (znani s št. 24 in št. 25). Ob odobritvi prejšnjih variant se je namreč občinska uprava obvezala, da bo predstavila novo varianto prostorskega načrta, ki naj bi omogočila večjemu številu domačinov, to je tistim, katerih prošnje so izostale iz obravnave prejšnjih variant št. 24 in 25, koriščenje novih norm.

Srečanje se bo začelo ob 18.30, udeležil pa se ga bo tudi devinsko-nabrežinski župan Giorgio Ret. Na sestanku bo vsebino in temeljne točke variante prostorskega načrta predstavil načrtovalec, arh. Paolo Petris, ki bo tudi na razpolago krajanom za morebitna dopolnila k novemu urbanističnemu dokumentu pojasnila. Ker je bila tema v preteklosti v središču pozornosti krajevnega prebivalstva, je pričakovati, da se bo srečanja udeležilo veliko število občanov.

Pred javnim srečanjem z občani tem se bo sestala občinska komisija za urbanistiko.

V italijanski medijih nič o Bazovici 2011

Predsednik pokrajinskega sveta Maurizio Vidali je v zvezi z osrednjo prireditvijo na bazovski gmajni in pobudami v okviru niza prireditev Bazovica italijanski tisk in italijanski mediji žal sploh niso poročali.

Nadzor nad redom

Po mestnih ulicah se vseskozi sprehajajo mestni redarji v civilnih oblekah, ki skrbijo za red. V soboto zvečer so v mestnem jedru spet zasačili mlado dekle, ki se je nedostojno obnašalo. Mlado, 26-letno C.V. so agenti na Trgu Granatieri zasačili, ko je urinirala. Zasolili so ji globo v višini 500 evrov.

V Bruslju okrogla miza, posvečena Anzellottiju

Na sedežu Dezele Kampanija v Bruslju bo danes ob 18. uri okrogla miza na temo Znanost v Trstu, posvečena Fulviju Anzellottiju, prvemu predsedniku raziskovalnega centra na Padričah AREA Science Park. Okroglo mizo, ki jo prireja združenji Tržačanov v Bruslju in v Trstu ob 10. obletnici Anzellottijeve smrti, bo povezoval novinar in bivši Anzellottijev sodelavec Fabio Pagan.

Knjiga o odnosih med državo in Cerkvijo

V muzeju Revoltella (Ul. Diaz št. 27) bo danes ob 17.30 predstavili knjigo novinarja in pisatelja Andree Torniellija »La fragile concordia« (založnik BUR 2011), ki analizira odnose med državo in Cerkvijo v zadnjih 150 letih. Knjigo bodo v okviru niza pobud Srečanja z avtorjem. Za glasbeno točko bosta poskrbela Sreano Casaccia in Ennio Guerrato.

Na Pončani srečanje o tržaški poeziji

V ljudskem domu na Pončani bo v četrtek ob 18. uri srečanje, posvečeno poeziji v tržaškem narečju. Pobudo z naslovom »Trieste in versi ieri, oggi e domani« prireja kulturno združenje Tina Modotti v sodelovanju z združenjem Il Pane e le Rose. Sodelovali bodo Claudio Grisancich, Alessandro Paronuzzi, Claudio Sibelia, Ezio Glust, Edoardo Kanzian, Graziano Grando, Toni Piccini in Gino D'Eliso.

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - Srečanje z načelniki svetniških skupin

Žalostne zgodbe čistilcev vlakov v občinski palači

Več mesecev ne prejemaajo plač, delajo v nevzdržnih delovnih pogojih - Odgovornosti Trenitalia

Dramatična življenjska zgodba čistilcev vlakov je sinoči odjeknila v občinski palači. Skupina delavcev in njihovih sindikalnih predstavnikov je načelnikom svetniških skupin občinskega sveta predstavila nevzdržen položaj, v katerem se nahajajo že mesece. Delajo, a podjetje, ki ima dela v zakupu, jih ne plačuje zaradi začaranega kroga, v katerega so zašli, odkar se je italijansko železniško podjetje Trenitalia odreklo neposredni čistilni službi ter jo oddalo v zakup.

Preprosto: podjetje, ki želi dobiti delo v zakup, mora predstaviti nizko ceno, da si lahko zagotovi delo. Zaradi nizke cene varčuje pri vsem, na primer pri čistilnih sredstvih in napravah. Tako si morajo uslužbenci pomagati, kot pač zmoro. Davide Bulin, eden od njih, je nakazal, kako poteka čiščenje zunanosti vlakov. Iz razdalje morajo na zunanji del izbrizgati kislino in nato počistiti vlak. Zgodi pa se, da delčki kisline oplazijo delavca, in takrat je joj. Oči se začnejo solziti, dihanje postane pekoče, ker preprosta bombažna maska ni delavcu v pomoč.

Po treh, štirih mesecih podjetje zaide v stečaj, uslužbenci ostanejo brez plače, dokler dela ne prevzame novo podjetje. Podjetje Trenitalia ima pogodbo z zakupnikom, prav nič ga ne briga za čistilce. Le-teh je vedno manj, delajo v vedno slabših delovnih pogojih z vedno bolj skromnimi sredstvi. Zato ni čudno, da prihaja do protestov zaradi vse bolj umazanih vlakov. Podjetje Trenitalia »kaznuje« zakupnika, ker ni dobro opravil delo s krčenjem denarja, tako ostanejo delavci brez plače.

Nekateri uslužbenci so se znašli v tako težkih pogojih, da so se morali poslužiti menze Karitasa. Na srečanjih na prefekturi so opozarjali, da ne zmoro več, in da se bodo morali poslužiti odmevnega protesta, da bi opozorili nase. Tako je tudi bilo: 18. avgusta so ustavili promet na tržaški železniški postaji.

Sindikalni predstavniki so ponovili, da nosi največjo odgovornost za nastali položaj podjetje Trenitalia. Z njim pa tudi deželni odbornik za prevoze Riccardo Riccardi, ki ni posegel, da bi se zadeva rešila, je bilo rečeno.

Načelniki svetniških skupin so bili zaprepadeni nad zgodbami ljudi, ki delajo, a ne prejemaajo plač. Odločili so se, da bodo o zadevi razpravljali na skupni seji z namenom, da bi s skupnim, enotnim posegom tržaških političnih sil skušali vplivati (na prefekturi, na deželi, pri podjetju Trenitalia) za boljši jutri čistilcev vlakov.

M.K.

OBISK - Tržaški župan danes pri kolegu Zoranu Jankoviču

Cosolini v Ljubljani

Prvi uradni obisk tržaškega župana - Po pogovorih obisk v tovarni Julon

Tržaški župan Roberto Cosolini bo danes na uradnem obisku v Ljubljani pri ljubljanskem kolegu Zoranu Jankoviču. To je sploh prvi uradni Cosolinijev obisk po izvolitvi. Dejstvo, da je izbral Ljubljano, kaže na željo po vzpostavitvi dobrih in plodnih stikov s slovenskim glavnim mestom, kot je sam poudaril v pogovoru ob njegovih prvih sto županskih dneh. Srečanje vsekakor sodi v okvir obsežnega programa obiskov, ki jih bo tržaški župan opravi v bližnjih mestih, da bi vzpostavil tesen stik sodelovanja med Trstom in bližnjimi mesti in skupnostmi.

Cosolinija bosta v Ljubljani spremljala občinski odbornik za go-

ROBERTO COSOLINI

KROMA

ZORAN JANKOVIČ

KROMA

spodarski razvoj in turizem Fabio Omero ter občinski odbornik za kulturo Andrea Mariani. Župana se bosta srečala na sedežu ljubljanske občine, po pogovorih se bosta sprehodila po mestnih ulicah, po uradnem kosilu pa si bo Cosolini ogle-

dal obrat podjetja Julon iz skupine Aquafil, kjer se bo seznanil z njegovo industrijsko dejavnostjo. predvsem z novo proizvodno linijo projekta Econlyn, ki je stekla preteklega maja ob prisotnosti italijanskega ministra Romanija.

BARKOVLJE - Pred desetimi leti je v terorističnem napadu umrlo skoraj tri tisoč ljudi

Na Trgu 11. septembra komemoracija v spomin na vse žrtve atentata v ZDA

V nedeljo popoldne so s krajšo komemoracijo tudi v Barkovljah počastili spomin vseh umrlih v terorističnih napadih na ZDA, ki so 11. septembra 2001 zahtevali na tisoče mrtvih. Svečanosti so se ob 10. obletnici udeležili predstavniki javnih institucij, vojaških oblasti in sil javnega reda ter pokrajinskega poveljstva gasilcev. Med njimi sta bili tudi tržaška podžupanja Fabiana Martini in pokrajinska predsednica Maria Teresa Bassa Poropat.

Komemoracija je bila točno ob 14.46 (ob 8.46 po newyorškem času), ko je pred 10 leti prvo letalo treščilo v stolpnico WTC. Po slovesnosti so gasilci sprožili sireno v čast kolegom, ki so v umrli v atentatu. Spomnimo naj, da sta se 11. septembra leta 2001 dve letali zaleteli v stolpnici WTC, tretje je treščilo v stavbo Pentagona, četrto je strmoglavilo v Pensilvaniji. Žrtev je bilo skoraj tri tisoč. Od teh je 265 umrlo na letalih, 2.595 v WTC (med temi 343 gasilcev in 60 policistov) in 125 vojakov in civilistov v Pentagonu.

Predstavniki javne uprave na komemoraciji v Barkovljah.

KROMA

ZAHODNI KRAS - Interpelacija rajonskega svetnika Severne lige Danieleja Prelaza

Prosek in Kontovel, kje so smerokazi?

Svetnik Slovenske skupnosti Ivo Starc je že leta 2006 vložil podobno vprašanje, a Dipiazzova uprava nanj ni odgovorila

Dipiazzova občinska uprava je v svojem desetletnem upravljanju popolnoma pozabila na namestitev smerokazov in drugih cestnih znakov na Zahodnem Krasu. Na to žalostno dejstvo zlo konkretno, z obsežnim fotografskim gradivom opozarja interpelacija, ki jo je svetnik Severne lige Daniele Prelaz v zahodnokraškem rajonskem svetu.

Čez poletje so se o pomanjkanju smerokazov lahko posredno prepričali tudi sami domačini. Nič koliko turistov je med potovanjem na počitnice v Istro ali v Slovenijo na Proseku in Kontovelu ustavilo mimoidoče in jih povprašalo po pravi poti za hitro cesto, za Reko ali Dalmacijo, ali pa tudi za sveetišče na Vejni. Tako so domačini opravili vlogo, ki bi jo morali opraviti smerokazi, če bi bili postavljeni.

Najbolj zgovoren je primer križišča na prosekški Kržadi. O njem smo že pisali avgusta lani, a očitno brez učinka: ko se avtomobilist pripelje s Kontovela na Kržado, se ustavi v križišču s cesto, ki pelje desno proti Opčinam, levo pa proti Križu. V križišču pa ni smerokaza, ki bi vozniku pokazal, kam naj zapelje. Na električnem drogu sta nameščeni le tabli, ki kažeta, da je mogoče levo priti do lekarne in gostilne Savron ...

Rajonski svet je že v prejšnjem manjdatu razpravljal o pomanjkanju smerokazov. Septembra

Na prosekški Kržadi smerokaza »vabita« v lekarno in gostilno Savron

2006 je rajonski svetnik Slovenske skupnosti Ivo Starc vložil vprašanje, v katerem je opozoril, da na Kontovelu sploh ni smerokazov, na Proseku pa je več križišč (na Kržadi, pa križišče za Ul. S. Nazario, ki pelje do množično obiskanega svetišča na

Vejni in križišče pred spomenikom padlim v NOB), a malo ali nič smerokazov.

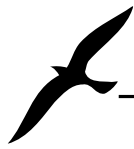
Njegovo vprašanje ni bilo deležno pozitivnega odgovora Dipiazzove desnosredinske uprave. Po Starcu poskuša sedaj na isto temo spodbuditi no-

ve občinske upravitelje ligaš Prelaz. Njegova interpelacija je temeljita. Na kontovelskem Ključu bi morali namestiti posevni črtasti znak, ki bi opozarjala na oster ovinek; prednostne ceste, prelaz pa tudi predlaga omejitve prometa v proseškem vaškem jedru (dovoljen naj bi bil le stanovalec) ter še celo vrsto drugih prometnih novosti.

Prebivalci tržaške pokrajine dobro poznajo vasi Zahodnega Krasa, popolna odsotnost smerokazov pa kaže na veliko vrzel občinskih uprav (v prvi vrsti prejšnjih), ki niso še doumele pomena »turistične kulture«, je zapisal Prelaz. »Ni dovolj "pripeljati" v Trst ladje za križarjenje ali odpirati odmevne razstave, če pa je potem turist prepuščen samemu sebi na tem nepoznanem ozemlju,« je ugotovil ligaški svetnik.

Kritika Dipiazzovi upravi je na dlani ...

M.K.

REPEN - Domačin tragično končal v Dolomitih

Smrt Rudija Škabarja pretresla vaško skupnost

V vasi zelo priljubljeni pokojnik se je ponesrečil na zahtevni poti Aldo Roghel

Predvčerajšnjim je bila za naše kraje, še posebej pa za repensko vaško skupnost, črna nedelja. Lepa, a zelo zahtevna in z jeklenico opremljena pot v Dolomitih v Venetu, ki nosi ime po Aldu Roghelu v gorski skupini Popera v dolini Comelico, je bila usodna za 55-letnega Rudija Škabarja iz Repna, ki se je nanjo podal v soboto. Škabarjevo truplo so v nedeljo odkrili trije planinci, ki so o tem obvestili upravnika kočice Berti. Na prizorišče se je takoj podala ekipa gorske reševalne službe iz kraja Pieve di Cadore, ki je opravila polet s helikopterjem in opazila truplo, hkrati pa se je do točke, kjer je Škabar padel, peš odpravila tudi druga ekipa.

RUDI ŠKABAR

Truplo so naposled s helikopterjem prepeljali v dolino, kamor so se včeraj podali tudi Škabarjevi svojci.

Kaj se je zgodilo, je mogoče le ugibati, vključno o tem, kdaj je do nesre-

če sploh prišlo: lahko se je to zgodilo že v soboto, lahko pa v nedeljo, nam je povedal poročnik finančne straže Andrea Gilardenghi s postaje v Auronzu. Čeprav ni zelo dolga, velja Roghelova pot za težavno, predvsem zaradi številnih izpostavljenih točk. Pot se konča na ozkem sedlu med dvema vrhovoma, do katerega je Škabar verjetno skoraj priplezal, preden je zgrmel v globino. Prav tako ostaja neznanka vzrok nesreče: ponesrečenec je veljal za izkušnega planinca, bil je primerno opremljen, vendar je bila čelada pripeta k nahrbtniku, prav tako je pokojnik imel pri sebi vponke, s katerimi se planinci zavarujejo na jeklenicah. Morda ga je obšla slabost, morda je šlo za neroden gib, dejstvo je, da je padel v globino in umrl. Tudi prevoz trupla je bil težaven, saj se je to nahajalo v globokem jarku, zato so ga morali privezati na žico, ki jo je dvignil helikopter. V nedeljo so prišli tudi Škabarjevi svojci, kdaj bodo pokojnika pripeljali v Trst pa nam poročnik Gilardenghi ni znal povedati, saj mora dovoljenje izdati tožilstvo.

Dogodek je v nedeljo pretresel domačo vas, ki se je ovila v žalost. Svojcem - Škabar zapušča ženo in dve hčerki - je svojo bližino izrazil repentabski župan Marko Pisani, ki je pokojnega Rudija Škabarja zelo dobro poznal še iz mladih let, Rudijev brat Andrej Škabar pa je tudi občinski odbornik, zadolžen za kmetijstvo in urbanistiko. Kot nam je povedal župan, je bil pokojnik iz stare repenske družine in je bil vedno povezan z vasio in njenim dogajanjem. Škabar je bil zaposlen na Pokrajini Trst, kjer se je ukvarjal z vzdrževanjem in izrednimi posegi v stavbah višjih srednjih šol, za katere je pristojna ravno pokrajinska uprava, v vasi pa je bil zelo priljubljen, zato je njegova smrt prizadela vso vaško skupnost.

PADRIČE - V nedeljo okrog 8. ure

Z nožem ubil bivšo partnerko

Giulio Simsig se znesel nad Tiziano Rupena

Padriče je v nedeljo pretresla strašna novica. Okrog 8. ure je namreč na cesti proti Hudemu letu, pri Štjencu, kot temu kraju pravijo domačini, prišlo do krutega umora, katerega žrtev je bila 48-letna Tiziana Rupena, kuharica in mati dveh deklic. Z nožem jo je do smrti zabodel 47-letni Tržačan, žerjavist, sicer njen bivši partner Giulio Simsig.

Nekaj pred 8. uro je Simsig parkiriral svoje motorno kolo piaggio X3 pred vhodom v ženskinjo hišo. Skočil je čez ograjo, se z lestvijo povzpел do balkona v prvem nadstropju, s svetličnim loncem razbil šipo in vdrl v stanovanje. Zvok razbite šipe je v sobo najprej priklical Tizianino mamo Adriano, ki je prestrašena moškega skušala ustaviti, on pa jo je s silo oddaljil in pahnil ob zid, nato pa se znesel nad nekdanjo družico. S seboj je namreč imel mornarski nož, s katerim je večkrat zabodel žensko v prsni koš, obraz in grlo. Prerezal ji je vratno žilo in ženska je nekaj sekund zatem umrla v luži krvi.

Rane so bile tako globoke, tako da Tiziani niti takojšen poseg rešilca ni

mogel biti v pomoč. Simsig ni zbežal. Umazan od krvi, kot so ga videli tudi sosedje, ki so po krutem dogodku prihiteli na kraj zločina, se je predal karabinjerjem iz Bazovice. Sile javnega reda so vidno zmedenega moškega odpeljale najprej v kasarno v Nabrežino, od tod pa v koronejski zapor. Dolžijo ga namernega umora z oteževalnimi okoliščinami.

Rupenova je pred desetimi dnevi prekinila šestletno razmerje s Simsigom in kaže, da moški ločitve ni prenesel in se želel nad nekdanjo družico maščevati. Tako je včeraj ocenila javna tožilka Cristina Bacer, ki bo danes po vsej verjetnosti potrdila, da je šlo za naklepno dejanje. Simsig naj bi sicer med nedeljskim zaslišanjem dejal, da se je znesel nad družico v trenutku neprisrčnosti, njegova verzija pa tožilke ne prepričuje. Potem ko je umor prižgal, ji je namreč povedal, da se je na Padriče, na dom Tizianine mame (tja se je namreč ženska zatekla po končanem razmerju s Simsigom), podal zato, da si bi pred njo vzel življenje, saj se ni mogel sprijazniti z dejstvom, da je njune ljubezni konec.

Motorist v morju: nobenega znaka nasilja

Madžarski državljani, 50-letni Miklos Magdics iz Szombatelyja, ki so ga v soboto zjutraj mrtvega izveleli iz vode pri pomolu D v Miljah, je po vsej verjetnosti storil samomor. Tako ugotavlja javna tožilka Cristina Bacer, ki vodi preiskave. Kakor smo že zabeležili, so bile na vratu moškega vidne ureznine, ki naj bi si jih sam povzročil s pomočjo noža, ki so ga preiskovalci tudi našli. Preiskave vsekakor nadaljujejo in v sodelovanju s slovensko policijo in z Magdicsovo družino, tožilka preverja, kaj se je zgodilo v času pred njegovo smrtjo. Kaže namreč, da je družina prijavila izginotje moškega že pred dnevi in da naj bi ga slovenska policija tudi zasledila v koprskem hotelu Luka, kjer je preživel tri noči in od koder je na vrat na nos, kar sredi noči odpotoval proti Trstu. Sicer je treba vse informacije temeljito preveriti, je povedala javna tožilka, ki pa se nagiba k potrditvi samomora, saj na truplu ni nobenega znaka nasilja, pa tudi nahrbtnik poln kamenja, ki ga je moški imel na ramenih, vodi preiskovalce v isto smer. V prihodnjih dneh bodo vsekakor opravili obdukcijo, ki bo prav gotovo razkrila kaj več o smrti moškega.

Console ne odgovarja javnemu tožilcu

23-letni Giuseppe Console, ki je s 34-letnim Alessandrom Cavallijem osumljen umora 23-letnega Giovannija Novacca, včeraj ni odgovarjal na vprašanja javnega tožilca Massima De Bortolija. Console, ki so ga po umoru prišli v Kalabriji in se trenutno nahaja v goriškem zaporu, je na prvem zaslišanju krivdo zvrnil na Cavallija, sedaj pa odločil, da ne bo več govoril. To naj bi mu svetoval odvetnik Cesare Stradaoli, ki hoče najprej preveriti akte s tožilstva iz Paole v Kalabriji, se pravi, kar je bila prvotno izjavila njegova stranka. V pričakovanju izsledkov obdukcije naj bi javni tožilec De Bortoli celo nameraval za Consoleja odrediti psihiatrično izvedensko poročilo.

OBČINA - Jutri pobuda odbora Liberi subito

Baklada za osvoboditev Tržačana Eugenia Bona

V središču mesta bo jutri baklada po mestnih ulicah, katere namen je zahtevati izpustitev tridesetletnega domačina Eugenia Bona in ostalih članov posadke tankerja Savina Caylyn, ki so v Indijskem oceanu že sedem mesecev talci somaljskih piratov. Ugrabitelji naj bi od neapeljskega ladjarja Luigija D'Amata pred nedavnimi zahtevali več milijonov ameriških dolarjev, večmesečna pogajanja pa še niso obrodila sadov.

Baklado so predstavili včeraj na županstvo ob udeležbi tržaškega župana Roberta Cosolinija člani odbora Liberi subito, ki jih je 7. septembra sprejel podtajnik na ministrskem predsedstvu Gianni Letta. Ta je tudi zagotovil, da se bo italijanska vlada ukvarjala s tem vprašanjem. Pobudo je predstavil oče Eugenia Bona Adriano ob udeležbi matere Elisabeth in drugih sorodnikov. Baklada, ki se je bodo udeležili tudi župan Cosolini in drugi člani občinske uprave, bo ob 19.30 z

zbirališčem na Trgu Oberdan pred licejem D. Alighieri. Udeleženci se bodo podali v sprevedu do Ul. Roma in nato do Velikega trga. Pobudniki vabijo ljudi, naj bodo njihove obleke bele barve.

Spomnimo naj, da so 8. februarja težko oboroženi somaljski pirati pred omansko obalo ugrabili tanker Savina Caylyn neapeljskih ladjarjev Fratelli D'Amato. Odtlej se položaj petih italijanskih mornarjev, med katerimi je tudi 30-letni tržaški oficir Eugenio Bon, ni spremenil, italijanska vlada pa je zaradi zapletenih pogajanj s pirati in vzporednih tajnih dejavnosti zahtevala od ugrabljenec, da ne govorijo z mediji. Po šestih mesecih so kršili obvezo, ker jih je živčno čakanje navnelo. Tanker je bil februarja na poti iz Sudana proti Maleziji, poleg petih Italijanov je bilo na krovu tudi 17 indijskih mornarjev. Pirati so za ladjo in posadko sprva zahtevali 20 milijonov, nato pa 14 milijonov dolarjev.

POMEMBEN ŽIVLJENJSKI JUBILEJ

Mario Šušteršič 70-letnik

Kulturni delavec, športni novinar, zbiratelj, pisatelj, športnik, rodoljub in ...ljubitelj krompirja

Pravijo, da si v prvih 40-ih letih življenja ustvarjamo boljše prihodnost, v naslednjih letih boljše sedanost in po 70-ih boljše preteklost. Mario, ki ima vsak dan kaj za opraviti, izboljšat, kritizirati, če je treba, je še daleč od tega, da bi se ukvarjal s preteklostjo, v kolikor to ni zgodovina, še posebej krajevna, naša zgodovina. To brskanje, ki verjetno izvira iz njegove zbirateljske vneme, je v letih preraslo v pravo strast. Kar nič se ne bi čudil, če bi se ob zastavljeni alternativni - ali ogled še ne raziskanega arhiva polpretekle svetovanske zgodovine, ali obisk Čotarjeve kleti, odločil za arhiv.

S svojim knjižnim prvencem *Sledovi*, kateremu je sledila italijanska enačica, je dokazal, kako prikazati našo preteklost na športnem področju v širšem kontekstu, jo približati tudi manj pozornemu bralcu, saj sta si tako tekstovni kot fotografski material skoraj povsem enakovredna. Mario pa je obenem skoraj nagonsko spoznal, da ima slika prednost pred tiskano besedo, ki postane sicer dragoceno dopolnilo. Obudil nam je že skoraj pozabljeni spomin na vse, kar smo Slovenci nekaj imeli, ne le v okolici, pač pa v samem mestnem središču. To so bile telovadnice in sedeži naših društev. Izvedeli smo za stara ledinska imena v tržaškem predmestju in centru: le po Mariotovi zaslugi smo se znova spomnili na predele kot so Jelenček, Trg od drvi, Čenček, Na ketnah, Reber in podobno.

Kdo ve, kakšen bi bil Mario, če bi se ne rodil v mestnem središču, pač pa v predmestju ali na Krasu, kjer bi se kot otrok lahko igral in skakal po gmajnah. Bi se tudi v takih okoliščinah odločil za

odbojko, ali pa ne bi s sovrstniki brcal žogo. Odgovor ni pomemben, kajti v tem ali onem primeru, bi se odločil za šport. Igral je, dosegel lepe uspehe, treniral, bil je med prvimi, če že ne prvi, ki so opravili pri Odbojkarski zvezi trenerski izpit, organiziral delo pri Boru, bil je desna roka Bojana Pavletiča pri Združenju slovenskih športnih društev v Italiji, pisal in poročal je o najrazličnejših športih.

Bila sva skupaj v Sarajevu na olimpijskih igrah, leto kasneje v Bormiu na Svetovnem smučarskem prvenstvu, doživela marsikaj zanimivega, veselega pa tudi nekaj trpkega. Spoznal sem novega Maria, ki je z isto vnemo in pozornostjo poročal tako o svetovnih prizorišč kot z naših igrišč. Ta pristop visoko cenim, kot sem tudi cenil in izkoristil njegovo prirojeno nadarjenost za organizacijo pri načrtovanju pokrivanja dogodkov tako za radijsko oddajo *Šport in glasba* kot za televizijske športne rubri-

ke.

Če je namizni tenis prebil led med Kitajsko in Združenimi državami Amerike, je prijateljstvo med športnimi novinarji Radia Trst in Ljubljane ustvarilo pogoje za sodelovanje, kar v 70-ih letih preteklega stoletja ni bilo enostavno. In tu je imel Mario spet izredne zasluge. Poskrbel je, da smo športni novinarji s Tržaškega postali polnopravni člani Društva športnih novinarjev Slovenije. Bil je član izvršnih odborov tako športnih novinarjev Slovenije kot Furlanije Julijske krajine. Zdaj zastopa našo deželo v vsedržavnem vodstvu športnih novinarjev Italije.

In čeprav je bil vse sobotne večere in nedeljske popoldneve polno zaposlen s poročanjem, snemanjem in montažo za radijske in televizijske dnevnike, je našel še toliko časa, da je sodeloval na le z radiem Ljubljana, pač pa redno tudi s Primorskim dnevnikom.

Z Mariem me ne družijo le članstvo v Društvu za negovanje rodoljubnih tradicij organizacije Tigr Primorske, pač pa tudi krompir, pa naj bo v oblicah, cvrt, pečen, tenstan, ali kako drugače pripravljen. Pablo Neruda meni, da je krompir neizčrpni zaklad človeštva, saj ga na svetu vsako uro pojemo najmanj 80 ton. Pa vendar kmetovalce, ki nam s svojim garanjem zagotavljajo hrano, na splošno manj cenimo kot druge kaste, kot na primer vojaško. Toda to je že tematika, ki bi jo z Mariem lahko začela v Tržaški knjigarni med rednim sobotnim prijateljskim srečanjem društva JARŠK.

Mario, srečno, zdravo, veselo in delovno kot doslej še dolgo naprej!

Saša Rudolf

FILMSKI FESTIVAL - Od petka »I mille occhi«

Za uvod film Matjaža Klopčiča

Z restavrirano kopijo televizijskega filma Triptih Agate Schwarzkobler, ki ga je leta 1996 posnel starosta slovenskih režiserjev Matjaž Klopčič, se bo v petek pričel deseti mednarodni festival I mille occhi (Tisoč oči). V gledališču Miela bodo film prvič predstavili na petintrideset milimetrskem traku, saj je Furlanska kinoteka, v sodelovanju s številnimi partnerji, pravkar poskrbela za ta pomemben restavratorski poseg. Projekcije se bo udeležila tudi protagonistka filma Nataša Barbara Gračner.

Letošnje izvedbo festivala, ki ga vodi Sergio Grmek Germani, so predstavili včeraj, potekala pa bo med 16. in 24. septembrom v gledališču Miela in na Postaji Rogers. Festivalu so dali naslov Vertigo, njegova vezna nit pa je avantura.

Na sporedu bodo številni filmi, razdeljeni v razne retrospektive in sekcije. Ena izmed teh je na primer Standard&Poor, ki se bo dotaknila perečega vprašanja dela;

v tem sklopu bodo zavrteli nekatere italijanske filme, na primer Rossellinijev Letà del ferro, Omijev I fidanzati in Comencinijev Delitto d'amore.

Na tržaškem festivalu bo doživel svetovno premiero film Festival, ki ga bo osebno predstavil pariški režiser Jean Claude Rousseau. Poseben »homage« bodo namenili tudi hrvaški igralki Jagodi Kaloper, ki bo predstavila svoj filmski kolaž Žena u ogledalu.

Med raznimi spremljevalnimi pobudami, ki bodo potekale v jutranjih urah na Postaji Rogers, velja omeniti pone-deljkov spored. Tu bodo predstavniki založbe Comunicarte med drugim predstavili publikacije o jugoslovanskih igralkah, ki so zaslovene v italijanskih filmih, in o Ivu Andriću. Pisatelj je pred petdesetimi leti prejel Nobelovo nagrado, zato mu festival Tisoč oči posveča tudi sekcijo, v kateri bodo predstavili filme, ki so jih posneli po njegovih knjižnih podlagah.

Klekliarski tečaj drevi pri SKD Tabor

Začenja se nova sezona in začelnajo se raznorazne dejavnosti pri naših društvih. Na Opčinah se pridne žene zbiramo vsak torek ob 20.15 v Prosvetnem domu na klekliarskem tečaju, ki ga vodi Alenka Križmančič. Tečaj se je začel lanskega novembra in bo potekal tudi v letošnji sezoni. Junija so se udeleženke podale na Festival čipk v Idriji in obiskale specializirano trgovino v Gradežu. Nabavile so si veliko materiala in hkrati ideje, odkrile in spoznale so čarobni svet čipk. Kogarkoli zanima in bi se rad preizkusil v kleklanju se jim lahko pridruži. Prvo srečanje bo že **danes ob 20.15.**

Spoznajmo romunsko kulturo na razstavi

Še do četrтка bo v dvorani Attilio Selva v Palači Gopčević (Ul. Rossini 4) na ogled razstava posvečena romunski tradiciji in identiteti. Obiskovalci bodo lahko spoznali romunsko kulturo skozi pravoslavne ikone in tradicionalna oblačila. Vstop je prost, ogled pa je možen vsak dan od 9. do 19. ure.

V knjigarni Lovat Loretta Napoleoni

Jutri bo v knjigarni Lovat (nad veleblagovnico Oviessie, na Drevoredu XX septembra) na voljo težko pričakovana, zadnja knjiga ekonomistke Lorette Napoleoni Il Contagio. O delu bo jutri ob 18. uri spregovorila avtorica, s katero se bo pogovarjala Sabrina Morena.

22.15 »Bad teacher - Una cattiva maestra«; Dvorana 3: 17.45, 20.00, 22.00 »Super 8«; Dvorana 4: 18.00, 19.50, 21.30 »Questa storia qua«; Dvorana 5: 17.30, 20.00, 22.00 »Cose dell'altro mondo«.

Šolske vesti

OBČINA REPENTABOR sporoča, da se bo služba šolskega prevoza za osnovno in srednjo šolo ter otroški vrtec pričela danes, 13. septembra. Urnik za prihod v šolo oz. vrtec ostane nespremenjen, za odhod iz šole pa bo odvisen od urnika konca pouka. Šolska menza se bo ravno tako pričela danes, 13. septembra.

OBČINA ZGONIK sporoča, da je služba šolskega prevoza začela delovati, odpade le povratek iz srednje šole na Proseku danes, 13. septembra. Urnike bodo učenci dobili prvi dan pouka. Info na tel. št. 040-229150 (Občina Zgonik). **NA DTZ ŽIGE ZOISA** - Ul. E. Weiss 15, bo v ponedeljek, 19. septembra, ob 18. uri srečanje profesorjev s starši dijakov prvih razredov. **NA DTZ ŽIGE ZOISA** - Ul. E. Weiss 15, bo v torek, 20. septembra, ob 18. uri srečanje profesorjev s starši dijakov 3. G razreda.

SLOV.I.K. - Esktra! Delavnice za dijake vseh razredov višjih srednjih šol v Trstu. Rok za prijavo: 23. september. Opis programa in razpisna dokumentacija: www.slovik.org. Informacije: info@slovik.org ali tel. 0481-530.412.

Osmice

GABRIEL PERTOT (Špi'lni) je odprl osmico v Nabrežini, stara vas 10. Vabljeni! **OSMICO** je v Borštu št. 57 odprl Zahar. **OSMICO** sta odprla Corrado in Roberta na cesti za v Slivno. Tel. št.: 338-3515876. **OSMICO** sta odprla Andrej in Ivan An-tonič, Cerovlje 34. Vabljeni! Tel. št. 040-299800. **V MAVHINJAH 58/A** je odprla osmico družina Pipan - Klarič. Toplo vabljeni! Tel. 040-2907049. **ŠAVRON ROBERTO** je odprl osmico v Zgoniku št. 34. Pričakuje vaš obisk! Tel. št. 347-2511947.

Čestitke

Včeraj je v Cerovljah velika fešta bla, ker jih tudi naš trombetaš MATIJA 18 ima. V soboto se bomo vsi skupaj na tvoji fešti dobili in kapljico terana spili. Veliko zdravja, sreče, ljubezni in veselja, to je naša srčna želja. Kraški muzikanti.

Izleti

POHOD NA VELIKO POLJE Kraška podružnica društva za zdravje srca in ožilja prireja v nedeljo, 18. septembra, pohod iz Griž na Veliko Polje s postankom pred spomenikom narodne herojine Mihaele Škapin - Drine in nato povratek preko najvišjega hriba Vrhov, Ter (673 m) v Griže. Odhod iz stare avtobusne postaje v Sežani ob 9. uri, z avtomobili do Griž. Skupno štiri ure počasne hoje z zmernimi vzponi. Primerno za vse. Vodja pohoda Ludvik Husu. Informacije: tel. 00386-900021 predsednica društva dr. Ljubislava Škibin po 15. uri in 00386-41-350713 Ludvik Husu.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina organizira v soboto, 1. oktobra, celodnevni izlet v domovino Prosecca z obiskom kleti, kosilom in obiskom gradu Castelbrando. Info in prijave na www.onav.it, trieste@onav.it ali tel. št. 333-4219540 (Luciano), 340-6294863 (Elio).

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA organizira tradicionalni izlet oljkarjev, ki se bo odvijal 5., 6. in 7. oktobra. Izleta se lahko udeleži kdorkoli. Z avtobusom se boste letos odpeljali na »Costo Azzurro«, kjer si boste ogledali Nizzo in Montecarlo, Genovo, v petek Sanremo in okolico. Ne bo manjkal obisk in degustacija v znani ligurski torklji. Obe prenočitvi bosta v Sanremu. Podrobni program in ostale informacije v jutranjih urah na tel. št. 040-8990103 (Laura), 040-8990108 (Roberta).

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira izleta: Bosna, odhod 13. in povratek 16. oktobra. Ogledali si bomo v Visokem največjo piramido na svetu, podzemne tunele itd., Sarajevo, stičišče treh kultur z Baščaršijo, tunel rešitve Dobrinja - Butmir itd., Travnik - rojstna hiša Iva Andrića, Jajce, muzej II. Zasedanja Avnoj-a, srednjeveško mesto, podzemna cerkev, trdnjava, Pliva; Poljska, odhod 2. in povratek 6. novembra. Ogledali si bomo vzrejni center za divje peteline in gensko banko za smreke, muzej čipk Koniakov, muzeja pivovarstva Żywiec, Korbiewol, Auschwitz, Wadowice, rojstni kraj papeža, ogled bizonov, Kalwaria Zabrzdyowska, Krakow, duhovni center Poljske ter nekdanja prestolnica, grob Ane celjske, Wieliczka - rudnik soli, Olo-mouc. Še nekaj prostih mest. Informacije: Dušan (+386)41634750 ali dusan.pavlica@siol.net.

Prireditve

KLEKLJARICE SKD Lipa iz Bazovice toplo vabijo na ogled razstave Nevestina bala nekoč in danes, ki bo odprta do 14. septembra: sobota in nedelja 9.00-12.30 in 17.00-20.30; od ponedeljka do srede 17.00-20.30. Gospodarska Zadruga v Bazovici. **ZADRUGA NAŠ KRAJ** v sodelovanju z Gorenjskim muzejem iz Kranja vabi v petek, 16. septembra, ob 19.30 v Kraško hišo v Repen na odprtje fotografske razstave »Izbor iz del« Marka Aljanciča. O avtorju in delih bo spregovoril dr. Damir Globočnik. Glasbeno kuliso večera bosta ustvarila kitarist Marko Čepak - Maki in pevka Alba Nacinovich. Prisrčno vabljeni! **BAMBIČEVA GALERIJA** vabi na ogled likovne razstave Mati Zemlja, slikarke Nadje Moncheri, ki bo odprta do 21. septembra; pon-pet: od 10. do 12. in od 17. do 19. ure. Ob sobotah od 17. do 19. ure. Sklad Mitja Čuk, Proseška 131, Opčine.

prej do novice

www.primorski.eu

Poslovni oglasi

IŠČEM OSEBO za pomoč pri učenju angleščine in nemščine za višjo solo. Tel.040-422688 14.00-15.00

IŠČEM ZANESLJIVO VARUŠKO

2-krat tedensko ob popoldanskih urah v dolinski občini.

Tel.340-7978625

V SREDIŠČU OPČIN dajem v najem poslovne prostore.

Tel.: 348-8136866

Mali oglasi

IŠČEM HIŠO z vrtom v najem, po možnosti na Krasu v bližini Trsta. Tel. 333-2866351.

DAJEM V NAJEM večji prostor v Dolini. Poklicati na tel. št. 348-5913170.

IŠČEM ZELENJAVO IN SADJE za prasiče. Tel. št. 348-3077185

KNJIGE ZA 3. RAZRED znanstvenega liceja F. Prešeren, naravoslovna smer, nujno iščem. Tel. št. 339-6663863.

KROMPIR, neškropljen in pridelan brez umetnih gnojil, prodajamo v Mavhinjah po 1,00 evro na kg. Tel. št.: 328-3625499.

MLADA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica, pomaga tudi v gostinstvu. Tel. št. 327-6157659.

PODARIM LEPE MALE MUCKE - klicati ob popoldanskih urah na tel. št. 339-3036533.

PRODAM belo grozdje, malvazijo. Tel. št.: 348-3127194.

PRODAM domač neškropljen krompir. Tel. št.: 040-2024228.

PRODAM dvosobno stanovanje v Rodiku (Kozina), z opremo oz. po dogovoru. Stanovanje ima balkon, nova pvc okna, lončeno peč in klimo. Stanovanju pripada še manjša klet ter parkirišče, kjer se lahko parkirata 2 vozili. Tv, telefon in internet. Cena: 67.000 evrov. Telefon: 00386-51386397.

PRODAM kad za grozdje, 10 kvintalov. Tel. št.: 040-814212.

PRODAM knjige za jezikovni licej F. Prešeren - 1. razred. Tel. št.: 335-6479875, 040-281389.

PRODAM knjige za srednjo šolo in iščem Zgodovinski atlas. Tel. št.: 040-200622.

PRODAM AVTO ford ka 1.3, letnik 2004, euro 4, airbag, ABS, avtoradio, klima, servovolan, 89.000 km, tel. št. 040-291477, 348-5756778 (Ivana).

PRODAM KNJIGE italijanščine, angleščine in matematike za znanstveni in klasični licej. Zainteresirani naj pokličejo na številko 348-4661852.

PRODAM 6 kvintalov grozdja cabernet s sladkorno stopnjo 21. Tel. 0481-485701, 339-7965001.

PRODAM grozdje vseh vrst. Tel. št.: 040-821791.

PRODAMO belo in črno grozdje. Tel.: 040-208166 ali pa 348-4843271.

V NEDELJO smo na Kraški Ohceti v osmici Brdine pozabili digitalni fotografski aparat sony cybershot W570 črne barve. Poštenega najditelja prosimo naj kliče na 347-2785799.

V PODLONJERJU imam biološke češplje, zrele za marmelado. Pridite, sami si jih boste nabirali ter jih plačali po vaši volji. Tel. št.: 040-576116.

ŠTUDENTOM ne kadilcem dajemo v najem popolnoma opremljeno enosobno stanovanje v Ljubljani, primer-no za dve osebi. Informacije na studentlj@yahoo.com.

Pogrebno podjetje

na Opčinah, v Boljuncu, v Miljah, v Nabrežini in v Trstu

NOV URAD
NA ISTRSKI ULICI
NASPROTI POKOPALIŠČA SV. ANE.

Tel. 040 21 58 318

Obvestila

AD FORMANDUM prireja tečaje: splošno knjigovodstvo, 60 ur - razumevanje računovodskih izkazov, ovrednotenje poslovnih operacij, knjiženje postavk v bilanci; uspešna komunikacija, 33 ur - namenjen malim kmečkim podjetnikom, ki želijo povečati vidljivost podjetja; tipični menuji, 72 ur - sestava jedilnih listov ob upoštevanju sezonskih proizvodov, jedi iz bogate enogastronomske tradicije teritorija, praktične vaje v kuhinji, izbira vina za vsako jed; bilancirje, 50 ur - od grozdja do mošta, način stiskanja, tehnologija v rabi, kakovostni pregled grozdja; vinogradništvo, 64 ur - upravljanje vinograde, tipologija zemlja, tehnike priprave in obdelave termlje, načini vzgoje trte in ostale tehnike za pravilno vzgojo trt. Informacije na sedežu v Trstu, Ul. Ginnastica 72, tel. 040-566360, ts@adformandum.eu.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK obvešča, da so odprti vpisi v glasbeno šolo za l. 2011/12. Informacije na tel. št. 040-251101 (Bruno) ali 349-2512176 (Irina).

ITALIJANSKA USTANOVA ZA SPOZNAVANJE SLOVENSKEGA JEZIKA IN KULTURE sporoča, da so brezplačni popoldanski in večerni tečaji slovenščine vseh stopenj in konverzacije na voljo še septembra. Tečaji bodo potekali tako v prvi kot v drugi polovici meseca, in sicer na prostem na Stadionu 1. maja (SZ Bor), ob slabem vremenu pa v prostorih KD Škamperle na Vrdelski cesti 7. Prijave: od 17. do 19. ure v tajništvu ustanove v Ul. Valdirivo 30, tel. 040-761470, izven uradnih ur 338-2118453 ali pa direktno na Stadionu 1. maja ob ponedeljku do četrta od 18. do 19. ure.

JOGA PRI SKLADU MITJA ČUK: v novem središču, na Repentabrski 66, se bo v oktobru pričel tečaj joge. Ob torkih 19.30-21.00; ob četrtek 18.30-20.00. Če bo dovolj prijav tudi ob ponedeljkih zjutraj: 9.00-10.30. Informacije in prijave: Sklad Mitja Čuk 040-212289 ali 349-0981408 (Bruna).

MLADINSKI KROŽEK DOLINA prireja tečaj kitare za malčke in manj mlade. Za vse informacije in vpisovanje pokličite na tel. št. 338-7438682.

KLEKLJANJE pri SKD Tabor - Prosvetni dom: prvo srečanje danes, 13. septembra, ob 20.15. Tečaj vodi Alenka Križmančič. Priklekljajte se nam!

OD BOR obvešča, da bo prvi trening mini odbojke (letnika 2001, 2002) danes, 13. septembra, ob 17.30 na Stadionu 1. Maj. Za informacije: 333-1755684 (Silva) ali 349-7923007 (Tjaša).

OTROŠKI PEVSKI ZBOR GLASBENE MATICE bo imel vaje v Dijaškem domu ob torkih ob 16.30 oz. ob 17.30 (otroci bodo razdeljeni po starostnih skupinah). Prvi sestanek bo danes, 13. septembra, ob 16.30 v Dijaškem domu. Vabljeni vsi od 4. do 13. leta!

TELOVADBA ZA GOSPEV V ZLATIH LETIH - Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca sporoča, da telovadba poteka v društvenih prostorih ob torkih in petkih od 9. do 10. ure. Vabljene nove telovadke.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ obvešča, da bo danes, 13. septembra, ob 20.45 redna pevška vaja. Vabljeni tudi novi pevci. V sredo, 14. septembra, bo ob 20.30 seja odbora.

FC PRIMORJE obvešča, da se v sredo, 14. septembra, začnejo treningi cicanov ob 16.30 na igrišču v naselju Sv. Nazarija. Za informacije lahko pokličete tel. št. 329-6022707 ali pridete direktno na igrišče.

JOGA - SKD France Prešeren iz Boljunca sporoča, da se bo vadba joge začela v sredo, 14. septembra, od 18.30 do 20.00 v društvenih prostorih gledališča. S seboj prinesite podlogo za vadbo. Vabljeni.

SKD IGO GRUDEN vabi na prvo vajo otroškega pevskega zbora v sredo, 14. septembra, ob 18.30.

SKD TABOR - PLESNA DELAVNICA ob sredah ob 15.30 in 16.30 za osnovnošolke/ce, ob 17.45 za srednješolke/ce v mali dvorani Prosvetnega doma na Opčinah. Začetek v sredo, 14. septembra. Tečaj vodi Jelka Bogatec. Vabljeni!

UPRAVA OBČINE DOLINA obvešča, da bo Urad Demografskih služb (Anagrafski-Matični in Volilni urad) ostal zaprt javnosti 14., 15. in 16. septembra, zaradi izpolnjevalnega tečaja uslužbencev v zvezi s 15. Splošnim

popisom prebivalstva in stanovanj za l. 2011. Zagotovljene nujne storitve matičnega urada (prijave smrti/rojstva na občinskem ozemlju).

ZBOR JACOBUS GALLUS obvešča, da bo z vajami začel v sredo, 14. septembra. Vaje bodo potekale od 20. ure vsako sredo in petek v prostorih Glasbene matice Trst, Ul. Montorsino, 2. Vabljeni k sodelovanju nove pevke in pevci. Info: +39 328-7012371.

50 LETNIKI OBČINE DOLINA bomo skupaj praznovali okroglo obletnico z avtobusnim izletom in kosilom v Radovljici, v soboto, 1. oktobra. Prijave in informacije do 15. septembra, na tel. št. 3488833730 (Paolo) ali 3334528269 (Viviana).

AŠD MLADINA obvešča, da se bodo v oktobru pričeli tečaji za l. 2011/12 v bivšem občinskem rekreativnem v Križu, št. 441: »Hip hop in breakdance« oz. tečaj modernih plesov za osnovnošolce ob ponedeljkih od 16.30 do 18.00, za srednješolce in višješolce ob ponedeljkih od 15.00 do 16.30. Poskusna vaja in seja v ponedeljek, 26. septembra ob navedenih urah. Pred tekmami se bodo vaje vršile tudi ob sredah. Tečaj bosta vodila trener Samo Polutak Kos ter Sara Brelih. Info na tel. 329-9751782; »Tai chi chuan« - vadba se bo odvijala ob četrtek 19.30 do 21.00. Prva brezplačna vaja v četrtek, 15. septembra, ob 19.30. Tečaj bo potekal pod vodstvom inštruktorice Vladimirice Guštin, tel. št. 349-3136949; »Trebušni ples« ob ponedeljkih od 18.30 do 19.30 pod vodstvom profesionalne orientalske plesalke Yasmin Anuby. Poskusna vaja v ponedeljek, 26. septembra, ob 18.30. Info na tel. 333-5663612; tečaj »Belly gym« ob ponedeljkih od 10. do 11. ure pod vodstvom Yasmin Anuby. Poskusna vaja v ponedeljek, 26. septembra, ob 10. uri. Info na tel. 333-5663612.

OTROŠKA IN MLADINSKA PLESNA SKUPINA VIGRED vabita v svoje vrste tudi nove člane, ki jim je všeč ples. Vaje bodo v društvenih prostorih v Šempolaju vsak četrtek, od 16.00 do 17.00; za učence 1., 2. in 3. razreda osnovne od 17. do 18. ure, za 4. in 5. razred osnovne in za srednjo šolo. Mentorica: Jelka Bogatec. Prvo srečanje bo v četrtek, 15. septembra. **SKD TABOR OPČINE - PROSVETNI DOM:** v četrtek, 15. septembra, vpisovanje in začetek rekreativne telovadbe: tri tečaji dopoldne in dva popoldne po ustaljenih urnikih. Vabljeni!

TRŽAŠKO ZDRUŽENJE DIABETIKOV ONLUS priredi v četrtek, 15. septembra, ob 17. uri v dvorani Baroncini zavarovalnice Generali (Ul. Trento 8) predavanje na temo Kako živeti 100 let z dobrim zdravjem. Po uvodnih besedah predsednice združenja Diabete domani Paolo Nodari bo predaval direktor oddelka za nefrologijo in dializo tržaške bolnišnice, prof. Giovanni Oliviero Panzetta. Vabljeni!

TRŽAŠKO ZDRUŽENJE DIABETIKOV ONLUS priredi v četrtek, 15. septembra, ob 19. uri. Vabljeni novi pevci, mladi, stari in vsi, ki ljubijo družbo in petje!

DAN SRCA - DOLINA Odborništvo za Socialno skrbstvo občine Dolina obvešča, da bo v petek, 16. septembra, na Županstvu Občine Dolina, dvorana občinskega sveta, z urnikom od 8.00 do 12.30, potekala pobuda »Dan srca« v sodelovanju z združenjem Cuore amico iz Milja. Ob tej priliki daje občina Dolina na razpolago dva brezplačna krvna izvida na osebo, za skupnih 200 izvidov.

GLASBENA ŠOLA PIHALNEGA ORKESTRA RICMANJE prireja dan odprtih vrat v petek, 16. septembra, od 16.30 do 20.00 in v soboto, 17. septembra, od 9.00 do 13.00 v osnovni šoli Ivan Trinko Zamejski v Ricmanjih. Potekale bodo predstavitve instrumentov in glasbenih tečajev. Vstop je prost.

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA obvešča, da so odprti vpisi v glasbeno šolo za l. 2011/12. Informativni sestanek bo v petek, 16. septembra, ob 18. uri na sedežu godbe. Informacije na tel. št.: 348-4203196 (Niko).

PILATES - Skupina 35-55 SKD France Prešeren iz Boljunca sporoča, da vadba Pilatesa poteka v društvenih prostorih v občinskem gledališču po sledečem urniku: torek od 18. do 19. ure popolne začetnice in lanske začetnice, od 19. do 21. ure izkušene telovadke; petek: od 18. do 20. ure izkušene telovadke. Obenem sporoča, da vadba v

petek, 16. septembra odpade zaradi zažrzanosti vadiateljice. Vabljene.

POZOR POZOR LETNIK 1961! 50-letniki organiziramo izlet na Koroško - Slovenj Gradec - plavarjenje po Dravi v nedeljo, 2. oktobra. Pohitite z vpisom, ker je na razpolago samo 50 mest. Tel. 328-5669345 do 16. septembra od 20. do 21. ure (razen sobote in nedelje).

K.D. FRAN VENTURINI - DOMJO vabi na prvo vajo in sestanek otroškega in mladinskega zbora »Fran Venturini«, ki bo v soboto, 17. septembra, ob 14.30 v Kulturnem centru Anton Ukmar - M. pri Domju. Info na tel. št.: 329-8314399. Prisrčno vabljeni.

MINI FRAN VENTURINI - DOMJO vabi male pevce od 3. do 6. leta starosti na prvo srečanje, ki bo v soboto, 17. septembra, ob 14. uri v Kulturnem centru Anton Ukmar - M. pri Domju. Info na tel. št.: 329-8314399.

MLADINSKI PEVSKI ZBOR KRASJE, ki ga vodi Petra Grassi, bo imel 1. vajo v soboto, 17. septembra, od 11. do 13. ure v Ljudskem domu v Trebčah. Vljudno vabljene pevke stare od 10 do 14 let, info in prijave na tel. št. (0039) 333-1176331 (Nidia).

MOPZ TABOR z Opčin obvešča, da se je 1. vaja v novi pevski sezoni pričela v torku, 6. septembra. Vaje potekajo ob torkih in četrtek 19.30 v Prosvetnem domu. Vabljeni k sodelovanju novi pevci in vsi, ki ljubijo družbo in petje!

TRŽAŠKA SEKCIJA ZDRUŽENJA ZA BIOINAMIČNO GOSPODARJENJE sporoča, da prične z vajami evritmije v nedeljo, 18. septembra, ob 10. uri v domu Brdina na Opčinah (Proseška ul. 109, 1. nadstropje). Za informacije tel. št. 333-7864810 (Gianni) ali pa 040-2251109 (Soča).

ŽPS IVAN GRBEC, Škedenj, vabi na prvo pevsko vajo, ki bo v ponedeljek, 19. septembra, ob 20.30 v društvenih prostorih, skupino vodi Marjetka Popovski. Vabljene nove pevke!

KRD DOM BRIŠČIKI obvešča, da bo tudi v letošnji sezoni potekala vadba pilatesa za redne in nove člane pod vodstvom prof. Mateje Šajna s pričetkom v ponedeljek, 19. septembra. Jutranja vadba za zrela in zlata leta: ob ponedeljkih in ali ob sredah ob 9.30; Večerna vadba za zdravo hrbtnico: ponedeljek ob 18.30, četrtek ob 19.15 in ob 20.15. Za vpis in pojasnila: 040-327327, 340 4835610 (Anica), 00386-40285930 (Mateja).

OTROŠKA IN MLADINSKA PEVSKA SKUPINA SKD VIGRED vabita v svoje vrste otroke, ki obiskujejo vrtec in učence osnovne in srednje šole. Pevske vaje bodo vsak ponedeljek, od 16. do 17. ure. Mentorja: Aljoša Saksida in Nikol Starc. Prvo srečanje bo v ponedeljek, 19. septembra, ob 16. uri, ob 17. uri sestanek s starši.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vabi na plesne delavnice hip-hopa s pričetkom v ponedeljek, 19. septembra, od 14.30 do 16. ure za srednješolce in višješolce in od 16.30 do 17.30 za osnovnošolce. Tečaj se bo odvijal v društvenih prostorih na štajdjonu 1. Maja pod vodstvom Jelke Bogatec. Info: 349-7338101.

TELOVADBA ZA DOBRO POČUTJE Skd Vigred sporoča, da bo v Štalci v Šempolaju redna vadba za dobro počutje ob ponedeljkih in četrtek 18.15 do 19.15, ter hitrejša ob torkih od 20.30 do 21.30. Prvo srečanje in prijave v ponedeljek, 19. septembra, ob 18.15 in v torek, 20. septembra, ob 20.30.

ŠZ BOR-ŠŠ TRST (atletika) obvešča, da se bodo treningi atletike začeli v ponedeljek, 19. septembra, na atletskem stadionu na Koloniji s sledečim urnikom: ponedeljek, sredo in petek od 15.30 do 17.00. Predhodno se prijaviti na sedež društva: stadion 1. maj, Vrdelska cesta, 7 od 15. do 18. ure, tel. 040-51377, e-pošta urad.bor@gmail.com.

KRUT obvešča, da z 20. septembrom začena skupinska telovadba, ki se bo odvijala ob torkih in četrtek. Podrobnejše informacije in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.

PILATES-SKD IGO GRUDEN sporoča, da se bo vadba pričela v torek, 20. septembra. Potekala bo ob torkih od 18. do 19. ter od 19. do 20. ure; ob četrtek pa od 18. do 19. ure. Za začetnike se vadba prične ob 17.30. Za pojasnila in vpis: 040-200620 ali 349-6483822 (Mileva).

VZPI - ANPI TRST vabi k udeležbi na manifestaciji, ki bo v nedeljo, 25. septembra, v Ampezzu ob obletnici na-

stanka edine svobodne partizanske republike v Italiji. Vpisovanje do napolnitve razpoložljivih mest na tel. št. 040-661088 (Ul. Crispi - pon., sredo, pet.), na sedežu v Miljah in na 040-228891, 328-8766890 in 360-588526. Vabljeni!

SLOVENŠČINA ZA ODRASLE - ŠC M. Klein obvešča, da se bo informativni sestanek za začetnike in nadaljevalce v ponedeljek, 26. septembra, ob 19.30 na sedežu v ul. Cicerone 8 (tretje nadstropje). Info: 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

TEČAJ ZA NOSEČNICE V BAZENU - ŠC M. Klein prireja tečaj sprostitve in priprave na porod s pomočjo glasbe in gibalnih vaj v bazenu. Voda in glasba blagodejno delujeta na bodočo mamo in otroka, sproščata napetosti in pripomoreta k razvijanju kvalitetnih medsebojnih odnosov. Tečaj se bo začel v četrtek, 13. oktobra, od 10.00 do 11.30. Informativno srečanje bo v ponedeljek, 26. septembra, ob 10.30 na sedežu v ul. Cicerone 8. Število mest je omejeno. Prijava in info: 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

ŠZ BOR-ŠŠ TRST obvešča, da se bo vadba za osnovnošolske otroke začela v ponedeljek, 26. septembra, na stadionu 1. maja s sledečim urnikom: ponedeljek in sredo od 16.30 do 17.30 za 1., 2. in 3. razred, ponedeljek in sredo od 17.30 do 18.30 za 3., 4. in 5. razred. Ob četrtek 19.30 do 17.30 in ob petkih od 15.30 do 16.30 bo še dodatna vadba Uvajanje v atletiko. Za info: stadion 1. maj, Vrdelska cesta, 7 od 15. do 18. ure, tel. 040-51377, e-pošta urad.bor@gmail.com.

GINNASTIČNI ODESEK ŠZ BOR organizira treninge ritmične gimnastike za vsa dekleta od 4. leta dalje. Treningi na Stadionu 1. maj, za predšolske otroke bodo potekali ob torkih in petkih od 16.30 do 17.30, za osnovnošolske otroke pa ob torkih od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 17.30 do 18.30. Prvi trening bo v torek, 27. septembra. Treningi na Opčinah (večnamenski prostor osnovne šole Bevk) bodo potekali ob sredah, za predšolske otroke od 16.30 do 17.30, in za osnovnošolske otroke od 17.30 do 18.30. Prvi trening bo v sredo, 28. septembra. Za prijave in informacije 328-2733390 (Petra).

GLASBENA DELAVNICA - ŠC M. Klein prireja delavnico, kjer se bodo otroci na igriv način približali svetu glasbe in glasbil s odkrivanjem zvokov, plesov, pesmic in pravljic. Delavnica bo potekala ob sredah od 16.30 do 17.20. Brezplačna predstavitev bo v sredo, 28. septembra, ob 16.30 na sedežu v ul. Cicerone 8 (tretje nadstropje). Info: 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

SLOVENSKI ABC - ŠC M. Klein prireja tečaj slovenščine za otroke od 4. do 6. leta starosti, ki se želijo na zabaven in igriv način približati slovenskemu jeziku ali pa tistim, ki želijo bogatiti svoj besedni zaklad in izboljšati svoje znanje. Otroci se bodo učili s pomočjo glasbe, gibalnih vaj, iger in likovnih delavnic. Delavnica bo potekala ob sredah od 17.30 do 18.20. Brezplačna predstavitev bo v sredo, 28. septembra, ob 17.00 na sedežu v ul. Cicerone 8 (tretje nadstropje). Info: 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

NATIVITAS 2011 - deželno zborovsko združenje USCI sporoča, da se lahko zainteresirani zbori prijavijo na 11. božično zborovsko revijo Nativitas do 30. septembra. Vse informacije so na razpolago v uradih ZSKD ali na tel. št. 040-635626.

PIHALNI ORKESTER BREG in Glasbena matica obvešča, da so odprti vpisi za glasbeno šolo. Informacije na tel. št.: 338-6439938 ali vsak četrtek na sedežu godbe od 20.30 dalje.

SPDT prireja tečaj nordijske hoje. Srečanja bodo potekala ob petkih in sicer 30. septembra, 7. in 14. oktobra, od 16. do 18. ure, zbirališče pri spomeniku na Proseku ob 15.45. Informacije in prijave na tel. 040-220155 (Livio).

ŠZ BOR-ŠŠ TRST obvešča, da se bo vadba za predšolske otroke začela v soboto, 1. oktobra, na stadionu 1. maja s sledečim urnikom: od 9.30 do 10.30 za otroke od 1. do 3. leta in od 10.30 do 11.30 za otroke od 3. do 6. leta. Za info: stadion 1. maj, Vrdelska cesta, 7 od 15. do 18. ure, telefon 040 51377, e-pošta urad.bor@gmail.com.

TELOVADBA V BAZENU v organizaciji MD Boljunec se bo pričela v sredo, 5. oktobra. Odhod društvenega kombija ob 9. uri iz trga v Boljuncu. Telovadba pod vodstvom strokovne vadiateljice bo potekala ob sredah v bazenu s segreto morsko vodo v ankaranskem centru dobrega počutja Adria. Število mest je omejeno. Vpisi in informacije na tel. št. 335-8045700 ali mdboljunec@gmail.com.

TEČAJ ZA DOJENČKE V BAZENU - ŠC M. Klein obvešča, da bodo tečaji za dojenčke od 1. do 18. meseca starosti ob petkih in sobotah zjutraj s sledečim urnikom: petek 10.00-10.45, sobota 10.00-10.45 in 10.45-11.30. Tečaji za otroke od 18. meseca do 4. leta pa ob sobotah popoldne v dvojni izmeni in sicer od 17. do 17.45 in od 17.45 do 18.30. Vsi tečaji se bodo začeli 14. oziroma 15. oktobra. Število mest je omejeno. Prijava in info: 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

Prispevki

V spomin na dragega Ervinota Sternija daruje restavracija »Bellariva« 50,00 evrov za Ribiški muzej v Križu. Pepka Sosič daruje 10,00 evrov za vzdrževanje spomenikov padlim v NOB na Opčinah.

Zapustil nas je naš dragi

Salvatore Tommasi Rino

Žalostno vest sporočajo

žena Boži, sin Adriano z Antonello, Maila, Lori, Andrej, svakinja Ada z Radom, Flavia, Erika z družino, brat, sestra in vnuki.

Za zadnji pozdrav bo pokojnik ležal jutri, 14. septembra od 9.00 do 10.00 v ulici Costalunga.

Pogreb z žaro bo v sredo, 21. septembra ob 15. uri na pokopališču na Kontovelu.

Katinara, Kontovel,
13. septembra 2011

Žalovanju se pridružujeta
Mira in Sara z družino
Ob prerani izgubi dragega Paola Ugrina
izrekajo iskreno sožalje ženi Claudiji, otrokom in bratru Petru
teta Cecilija in stric Silvester ter bratranca Valter in Adriano z družino
Dragi Paolo,
ostal boš za vedno naš edini, duhoviti predsednik!
Ob vsakem našem snidenju te bomo neizmerno pogrešali.
Tvoji pevci in 'diretorja' bivšega barkovljanskega zbora Milan Pertot

Barkovljanski cerkveni pevski zbor

izraža občuteno sožalje prizadetim svojcem ob prerani smrti pevca in prijatelja Paola Ugrina.

SKD Barkovlje
Ob izgubi dragega Sandrota Scorie sočustvuje s svojci
podjetje Giacomini Boris z družino

GLEDALIŠČE - Sodelovanje med SSG in Stalnim gledališčem FJK

Skupen gledališki projekt »bene finisce bene/ konec dober konec«

Skupina mladih igralcev ustvarja posebno predstavo - Danes na izpit, januarja na oder

Vadili so tristo ur, v največji polletni vročini, vsak dan s celodnevni urnikom, projektu so se predali navdušeno, motivirano, in danes bo njihov trud zapečatil peturni izpit, ki predstavlja začetek največje preizkušnje, nastopa pred občinstvom.

Deseterica mladih poklicnih igralcev, ki so bili izbrani za medkulturni izpopolnjevalni gledališki tečaj deželnega zavoda Enfap, je s svojo svežino in ustvarjalnostjo protagonistka sodelovanja med Stalnim gledališčem FJK-Il Rossetti in Slovenskim stalnim gledališčem. Tržaški gledališki ustanovi sta se po dolгих letih ponovno povezali pod režijskim vodstvom Alessandra Marinuzzija, ki si je zamislil to posebno delavnico, ki odgovarja formativni naravi projekta in bo zagotovo zaznamovala nadaljnjo kariero teh mladih ustvarjalcev.

Delo poteka na osnovi režiserjeve adaptacije Shakespearjevega teksta All's well that ends well v dvojni, italijanski in slovenski različici, ki je nastala s pomočjo režiserjeve asistentke Tine Sosič. Posebnost dela ni samo v dvojni jezikovni varianti, temveč v variacijski naravi študija, v katerem je vsakdo dramaturg in hkrati igralec, ki lahko ne glede na starost ali spol, s preseganjem vseh fizičnih in mentalnih pregrad, odigra vse vloge in mora ob vsaki ponovitvi ponuditi osebnost, svobodno, različno interpretacijo lika in situacije. Naslov »bene finisce bene/ konec dober konec« sugerira odprto naravo tega perpetuum mobile, v katerem ni nobeno branje dokončno, kar daje tudi režiserju nekonvencionalno funkcijo. »Režiser nudi kombinacijske možnosti in edino, rešilno sdro, to je tekst, ki ga morajo igralci podati, kot bi bili avtorji. Čeprav je vsak prizor sad skupinske režije in dramaturgije, ki jo igralci sprti improvizirajo, moram kot zunanji gledalec, smiselno usmerjati njihovo domišljijo. Odpovedali smo se maski, lasuljam,

Udeleženci gledališke delavnice

uporabljamo črne in bele, moške in ženske kostume iz skladišč Slovenskega stalnega gledališča, ki jih je izbral kostumograf Andrea Stanisci in jih igralci svobodno uporabljajo, tudi na nekonvencionalen način. Delamo na umetnosti igralca, brez gledaliških efektov, na odnosu med realnostjo in fikcijo, ki izhaja iz stalne, neomejene zamenjave vlog.«

Redukcija teksta na bistvo omogoča večkratno izvedbo v istem večeru (kar je tudi smisel dela), da bi si gledalec lahko ogledal vsaj dve različici iste zgodbe. Besede ostanejo nespremenjene, odnosi med osebami pa so lahko skrajno različni, kar ponuja tudi razmišljanje o vrednosti interpretacije in samega dramskega teksta. »Govorimo o adaptaciji, ki se osredotoči na bistvo zgodbe na osnovi Boccacciove novele, po kateri je Shakespeare dobil navdih. Zgodba

mora ostati prepoznavna, interpretativne variacije pa dokazujejo, da je resnica stvar pogleda.«

Predstava bo od 25. do 30. januarja debitirala v italijanski različici na oderu dvorane Bartoli, februarja pa si bo slovensko različico ogledala šolska publika v Mali dvorani SSG. Delavnica je združila slovenske in italijanske igralce, ki izhajajo iz različnih izkušenj in so morali zato veliko trenirati s specifičnimi vajami, da bi dosegli potrebno povezanost in soglasje, brez katerih bi bilo usklajevanje teh variacij s hitrim, nagonskim razumevanjem namenov soizvajalca nemogoče. Zadovoljstvo z zahtevno izkušnjo nam je zaupal najmlajši član zasedbe, Omar Scala. »Najlepše je dejstvo, da se lahko soočis z vsemi vlogami in da tudi stranske, neme vloge lahko pridobijo bistveno dramaturško težo. Kot igralec veliko tvegaš ob vsa-

ki ponovitvi, tvoja zbranost mora biti popolna in predvsem pozorna do dogajanja, ker ti spreminjajoče se izvedbe in zasedbe ne dajejo nobene stalne opore in je ravno tveganje najbolj vznemirljiv aspekt tega dela.«

Z njim se strinja tudi članica »slovenskega« dela zasedbe, Tržačanka Elena Husu. »S študijem v Londonu sem pridobila izkušnjo na področju improvizacije, to pa je veliko težje, saj z razliko od klasične improvizacije nam ni dana zgodba, temveč tekst, katerega se moraš strogo držati in ga sprti obarvati vsakič na drugačen način. Na oderu se delo razvija tudi po nepredvidljivih poteh, v sozvočju s soizvajalcem, s katerim se moraš truditi, da ne izgubiš smisla celote. Delali smo veliko, a za doseganje take povezanosti je to le dober začetek in upam, da bo vodil do ...dobrega konca!«

Rossana Paliaga

VILENICA - Zaključil se je 26. festival

Paradni konj slovenske kulture

Sklepno prireditev je uvedel minister za kulturo RS Boštjan Žekš - Še največ zanimanja je vzbudil Carterescujev zahvalni nagovor

Sklepni del festivala se tradicionalno odvija v jami Vilenica

KROMA

V objemu kraškega podzemlja, ki vsako leto znova v tem času nudi čudovito naravno kuliso zaključni svečanosti mednarodnega literarnega festivala, se je v soboto zvečer sklenila 26. Vilenica, na kateri so nagradili romunskega avtorja Mircea Cartarescuja.

Prireditev, ki je v jamo blizu Lipice privabila precejšnje število ljubiteljev književnosti, se je pričela z govorom ministra za kulturo RS, Boštjana Žekša, ki je dejal, da je festival dejansko paradni konj slovenske kulture in Slovencev nasploh: Vilenica povezuje srednje-evropske stvarnosti, diha s svetom in omogoča prodor slovenske književnosti v tujino. Dalje je član Pahorjeve vlade opozoril na to, kako naj bi se Slovenci ne dovolj zavedali dejstva, da smo kot »narod preživeli in na koncu zmagali« zahvaljujoč se v prvi vrsti kulturi: biblija je bila namreč prevedena v slovenščino 400 let pred nastankom države. Žekš ne soglaša s tistimi, ki pravi, da kultura ni več pomembna pri načrtovanju naše pri-

hodnosti. »V kriznih časih se rado govori, da je kruh pomembnejši od kulture, vendar zgolj z izobraževanjem, umetnostjo, znanjem in investicijami v kulturo si bomo zagotovili jutrišnji kruh,« je sklenil svoj poseg minister.

Večer, ki so ga obogatila literarna branja in plesno-vokalni nastop, se je nadaljeval z obrazložitvijo literarne nagrade (v znesku 10 tisoč evrov), ki jo je v imenu žirije prebral Andrej Blatnik.

V času, ko se je romunska književnost v 80ih letih minulega stoletja dušila pod zadnjimi pritiski cenzure, je Mircea Cartarescu radikaliziral romunsko poezijo: ni se bal opisovanja čustvenosti, jeze, frustracij in veselja; prek groteske in humorja je poosebil novo poetiko, ki prekaša vsako literarno smer; meje med fantastičnim in navadnim, med nadnaravnim in naravnim, med objektivnim in subjektivnim se pri njem brišejo. Na proznem področju je letošnji nagrajenec začel pripovedovati zgodbe, ki jih skupaj piše-

ta resničnost in sen. V romanu Nostalgija, ki ga je napisal tik pred padcem režima, je čutili vzdušje ideološkega tiščanja: avtor v njem prikazuje razsežna stanja žalostno-ve-sele nostalgичne romunske duše skozi otroške oči.

Še največ zanimanja je med občinstvom vzbudil Carterescujev zahvalni nagovor, v katerem je poudaril, kako v življenju večkrat pridemo do pomenljivih spoznanj, ki nam jih posredujejo ljudje, »o katerih mislimo, da velja manj kot mi, a se v resnici izkaže prav obratno.« Kot otrok je avtor namreč v šoli prišel v stik z avtističnim sošolcem, ki je ob neki priložnosti izrazil vso svojo hvaležnost za stvari in reči, ki ga v vsakodnevem življenju obdajajo. Pri naštevanju vse te stvarnosti je šel tako daleč, da so ga dejansko morali prekiniti, saj bi se drugače sam ne ustavil: čutil se je nekako neposredno povezanega z vsemi bitji, ki obstajajo na svetu. Cartarescu se večkrat spominja nanj in na njegovo modrost, ki je drugi sošolci, tako pravi, niso dosegali. Vzporedno s to zgodbo se je Cartarescu zahvalil »zelo dobro organiziranemu« kulturnemu festivalu, na katerem je prišel v stik »z veliko lepote in izredno književnostjo.« V besedah, ki jih je Cartarescu izrekel, je bilo čutili veliko topline, preprostosti in hvaležnosti. Zahvalil se je tako zborom, ki so po kraških vaseh z doživetim izvajanjem ljudskih pesmi sprejemali domače in tuje udeležence literarnih branj, kot tudi Sloveniji, vsem živim bitjem in oblakom nad Ljubljano.

Vsi, ki se redno udeležujejo mednarodnega književnega festivala, so ob koncu letošnje izvedbe bili mnenja, da je tokratni festival uspel v mnogih pogledih. Organizacija je bila malodane brezhibna, program zanimiv, nagrajenci vsekakor prepričljivi in zaslužni ter vzdušje res prijetno. Iskalcem pristnosti in resničnega ljudskega vzdušja sta se še posebej vtisnila v spomin večera z literarnimi branji, ki so ju prireditelji organizirali v Dutovljah in Braniku. Podobna srečanja bi se konec koncev lahko na prihodnjih izvedbah izpeljalo tudi na kakem borjaču, ki se nahaja po naših vaseh, na drugi strani nekdanje meje.

Matej Caharija

PORTOROŽ - Film Na 14. festivalu tudi Turkov kratki film

Od 29. septembra do 1. oktobra bo v Avditoriju Portorož potekal 14. festival slovenskega filma, na katerem bodo predvajali kar 68 filmov najnovejše letne produkcije v ožjem izboru. Po odločitvi programskega direktorja Gorazda Trušnovca se je 54 filmov uvrstilo v tekmovalni in 14 v pregledni program.

V okviru tekmovalnega programa si bo občinstvo lahko ogledalo 11 celovečernih filmov, od tega 9 slovenskih in 2 koprodukcijska igra-filma. Predstavil se bo tudi 1 srednjemetražni dokumentarni film, 17 kratkih filmov, od tega trije animirani, in 25 študentskih filmov. V preglednem programu bo predvajanih 7 celovečernih in 7 srednjemetražnih dokumentarnih in igranih filmov.

Strokovni žiriji in širši javnosti bo predstavljeno sedem slovenskih celovečernih igranih filmov: Arheo v režiji Jana Cvitkoviča, Izlet v režiji Nejca Gazvode, komediji Kruha in Iger ter Prepisani v režiji Klemna Dvornika, Lahko noč, gospodična režiserja Metoda Pevca, Stanje Šoka v režiji Andreja Košaka in Zmaga ali kako je Maks Bigec zasukal kolo zgodovine v režiji Mirana Zupaniča. Prav tako si bo občinstvo v tekmovalnem programu lahko ogledalo še igrano-dokumentarni film Slinga režiserja Vojka Anzeljca in dokumentarni film Aleksandrinke v režiji Metoda Pevca.

Med kratkometražnimi filmi bodo predvajali tudi desetminutno dramo Stvari, ki jih nisva nikoli naredila, ki jo je posnel tržaški režiser Martin Turk.

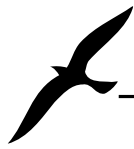
Na otvoritveni slovesnosti bo podeljena nagrada Metoda Badiure za življenjsko delo na področju filmskega ustvarjanja in kulture, na zaključni prireditvi pa bodo najbolj prodorni filmski ustvarjalci leta po izboru strokovne žirije prejeli nacionalne nagrade vesna.

Prazgodovinska kolišča

Slovenija je prejela certifikat Unesca za vpis prazgodovinskih kolišč okoli Alp na Unescov seznam svetovne dediščine. Predstavniki Avstrije, Italije, Nemčije, Francije, Slovenije in Švice je v arheološkem muzeju Latenium v švicarskem Neuchatelu certifikate podelil direktor Unescovega Centra za svetovno dediščino Kishore Rao. Pektive slovesnosti so se udeležili generalna direktorica direktorata za kulturno dediščino na ministrstvu za kulturo Damjana Pečnik, nacionalna strokovna koordinatorica za svetovno dediščino Unesca Špela Spanzel, z občine Ig župan Janez Cimperman in Marica Zupan, Špela Karo iz Zavoda za varstvo kulturne dediščine RS in veleposlanik Slovenije v Švici Bojan Grobovšek.

Prazgodovinska kolišča okoli Alp za jamo izbir 111 od skupno le 1000 znanih arheoloških najdišč kolišč v šestih državah okoli Alp. Spomeniško območje sestavljajo ostanki prazgodovinskih koliščarskih naselbin iz obdobja od 5000 do 500 pr.n.št., ki se nahajajo pod vodo, na obrežjih jezer, vzdolž rek ali v močvirjih, kar omogoča izjemne pogoje za ohranitev organskih snovi, kot so les, tkanine, ostanki rastlin in okostja.

Skupen projekt nominacije je vodila Švica. Prazgodovinska kolišča okoli Alp so del svetovne dediščine od junija letos, iz Slovenije pa sta vključeni dve skupini kolišč na Ljubljanskem barju. Sodelovanje držav pa se z vpisom ni končalo. Nadaljnje aktivnosti, predvsem upravljanje s spomeniškim območjem, bodo potekale v okviru mednarodne koordinacijske skupine pod vodstvom Avstrije. (STA)

FRANCIJA - V bližini jedrskega objekta Marcoule v departmaju Gard na jugu države

Eksplorzija v jedrskem objektu ni povzročila radioaktivnih izpustov

V nesreči en mrtev in štirje ranjeni - Vlada zagotavlja, da je incident »končan«

PARIZ - V jedrskem objektu na jugu Francije je včeraj eksplodirala sežigalna peč za nizko radioaktivne jedrske odpadke, pri čemer je umrl en človek, štirje so bili ranjeni, od tega en huj, je sporočila francoska agencija za jedrsko varnost (ASN). Po nesreči ni prišlo od izpusta radioaktivnih snovi v okolico, sta poudarila tako ASN kot francoska vlada.

Po prvih podatkih je eksplodirala peč za taljenje radioaktivnih kovinskih odpadkov z nizko in zelo nizko radioaktivnostjo, so sporočili iz ASN, kjer so po nesreči nemudoma aktivirali svoj center za izredne razmere. Po nesreči je svoj krizni center aktivirala tudi Mednarodna agencija za jedrsko energijo (IAEA), poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Do eksplozije je prišlo v centru za skladiščenje in ravnanje z radioaktivnimi odpadki Centraco, ki je del podružnice Socodei nacionalnega elektro-distributerja EDF. Center leži v bližini jedrskega objekta Marcoule v departmaju Gard v regiji Languedoc-Roussillon, od koder ga tudi upravljajo. V objektu Marcoule se sicer po poročanju nemške tiskovne agencije dpa nahaja več mirujočih manjših reaktorjev.

Kot je sporočil EDF, je pri včerajšnji eksploziji šlo za "industrijsko in ne jedrsko nesrečo". V peči, v kakršni je prišlo do eksplozije, sežigajo namreč dve vrsti odpadkov: kovinske odpadke in gorljive odpadke, kot so rokavice in delovna oblačila zaposlenih, je še pojasnil tiskovni predstavnik EDF. Kot je dodal, so požar, ki je sledil eksploziji, obvladali.

Francoska ministrica za okolje Nathalie Kosciusko-Morizet se je kljub temu odločila, da takoj obišče prizorišče nesreče, kjer je sodelovala pri "natančni oceni morebitnih radioloških učinkov nesreče", so sporočili z ministrstva.

Kot so še pojasnili, zaenkrat niso zaznali nikakršnega tovrstnega učinka, poleg tega pa je stavba, kjer se je nahajala peč, povsem nepoškodovana. Vzroka eksplozije kljub temu še vedno ne poznajo. S francoskega notranjega ministrstva so po drugi strani sporočili, da niso bili potrebni ukrepi za omejitve gibanja ali evakuacije. V ASN pa so nato popoldne incident že razglasili za "končan".

Direktor slovenske uprave za jedrsko varnost Andrej Stritar je za STA povedal, da objekta, kjer je odjeknila eksplozija, ne pozna podrobneje, je pa poudaril, da ne gre za jedrsko elektrarno.

V objektih za predelavo jedrskih odpadkov po njegovih besedah običajno ni večjih količin radioaktivnih snovi, tako da eksplozija ne bi mogla imeti večjih razsežnosti, kot denimo marčna nesreča v nuklearni Fukušima na Japonskem. Napovedal je še, da bodo na upravi za jedrsko varnost spremljali razvoj dogodkov.

Okoljska organizacija Greenpeace je po incidentu poudarila, da mora francoska vlada zagotoviti stalno in natančno obveščanje lokalnega prebivalstva o morebitnem sproščanju radioaktivnosti. V sporočilu za javnost so še opozorili, da objekt v Marcouleu ni bil vključen niti v stresne teste, ki jih je za vse jedrske objekte zahtevala francoska vlada, niti v zadnji inšpekcijski nadzor francoske uprave za jedrsko varnost.

Današnji dogodek nas po navedbah Greenpeacea opominja, da morajo politični voditelji po Evropi slediti odločitvi Nemčije za opustitev jedrske energije. (STA)

Center za skladiščenje in ravnanje z radioaktivnimi odpadki Centraco

ANSA

GOSPODARSTVO - Po mnenju nekaterih je bankrot stvar časa

Evropske borze zaradi Grčije globoko v rdečem

FRANKFURT - Trgovanje na osrednjih evropskih borzah se je včeraj končalo globoko v rdečem. Na padec tečajev delnic, predvsem bančnih, je vplivala zaskrbljenost glede zaostrenih razmer v Grčiji - ta naj bi kmalu ostala brez denarja za odplačevanje svojih obveznosti. Pocenil se je tudi evro, medtem ko se je nafta podražila.

Indeks CAC 40 je na borzi v Parizu zdrsnil za 4,03 odstotka in trgovanje sklenil pri 2854,81 točke, kar je najnižja raven od aprila 2009. Indeks DAX je v Frankfurtu izgubil 2,27 odstotka in se oblikoval pri 5072,33 točke. Med trgovanjem se je znižal na raven 4993 točk, kar je bilo najnižje po juliju 2009, vendar si je nato nekoliko opomogel.

V Londonu je indeks FTSE 100 trgovanje sklenil pri 5129,62 točke, kar je 1,63 odstotka manj kot v petek. Indeks najpomembnejših podjetij v območju evra Eurostoxx 50 je ob 3,79-odstotnem padcu sklenil pri 1995,01 točke.

Na dunajski borzi je indeks ATX izgubil 3,78 odstotka in se oblikoval pri

1968,72 točke, žirski SMI se je znižal za 2,35 odstotka na 5303,14 točke, milanski FTSE Italia All-Share pa je zaključil pri 14.373,06 točke, kar je 3,62 odstotka manj kot v petek.

Teden se je začel v znamenju okrepjene bojazni, da se Grčija nahaja zelo blizu javnofinančnega zloma, ki bi lahko imel resne posledice za evropske banke, še posebej nemške in francoske. Čeprav so iz ust vodilnih finančnikov in uradnih političnih predstavnikov prihajali pomirjujoči toni, je dan minil v znamenju padanja borznih tečajev.

Strah pred tem, da bo Grčija zaradi nezadostno učinkovitih varčevalnih ukrepov in nadaljevanja globoke recesije preprosto prisiljena jasno in glasno razglasiti nezmožnost odplačevanja svojih obveznosti, se je začel znova krepiti minuli teden, prek konca tedna pa se je le še poglobil.

Trgi so namreč vse bolj prepričani, da se je čas prelaganja končne odločitve o grškem bankrotu iztekel in da bodo morali v Atenah in drugih evropskih prestolnicah reči bobu bob. To je povzročilo velik pritisk na delnice bank, še posebej nemških in francoskih, ki so močno izpostavljene do grških dolžniških vrednostnih papirjev.

Dogajanje na stari celini je pokvarilo tudi vzdušje na največji ameriški borzi, newyorškem Wall Streetu. Zaradi zaostrenih razmer v Grčiji se je pocenil tudi evro. Med trgovanjem je zdrsnil celo na raven 1,3495 dolarja, kar je najmanj v zadnjih sedmih mesecih, nakar si je znova nekoliko opomogel. Evropska centralna banka je referenčni tečaj evra popoldne postavila pri 1,3656 dolarja, v petek pa pri 1,3817 dolarja. Na borzi v Frankfurtu je evro vreden 1,3644 dolarja, kar je 0,05 odstotka manj kot v petek.

Cene črnega zlata so se medtem zvišale. Zahodnoteksaška lahka nafta z dobavo v oktobru se je na newyorški borzi podražila za 72 centov na 87,96 dolarja za 159-litrski sod, medtem ko se je cena severnomorske nafte vrste brent v Londonu zvišala za 30 centov na 113,07 dolarja za sod. (STA)

V požaru na naftovodu v Keniji več kot sto mrtvih

NAIROBI - V eksploziji in nato požaru na naftovodu v barakarskem naselju kenijske prestolnice Nairobi je včeraj umrlo najmanj 120 ljudi, še okoli 100 pa jih je končalo v bolnišnici, so sporočile tamkajšnje oblasti. Do eksplozije naj bi prišlo, ko je skupina skušala krasti gorivo iz naftovoda.

Stanovalec območja je povedal, da je na naftovodu prišlo do iztekanja nafte v kanalizacijo in da so jo ljudje skušali pobrati. Medtem je odjeknila silovita eksplozija, po kateri je izbruhnil požar. Številne ljudi so zajeli ognjeni zublji, tako da so se nekateri v plamenih metali v bližnjo reko. Novinar AFP je blizu kraja eksplozije videl več deset zoglenelih trupel.

Velika Britanija in Rusija za krepitev odnosov

MOSKVA - Britanski premier David Cameron je včeraj kot prvi britanski premier po ohladitvi odnosov leta 2006 obiskal Rusijo. Z ruskim predsednikom Dmitrijem Medvedjevom nista dosegla zblizanja glede primera zastrupitve ruskega tajnega agenta Aleksandra Litvinenka, a po mnenju Camerona nestrinjanje na tem področju ne sme ovirati krepitev gospodarskih vezi.

Velika Britanija je namreč od Rusije zahtevala izročitev glavnega osumljenca v primeru zastrupitve Andreja Lugovoja. Ta naj bi Litvinenku, ki je leta 2006 umrl v Londonu zaradi zastrupitve z radioaktivno snovjo, v čaj podtaknil polonij. Moskva je izročitev Lugovoja, ki zanika vsakršno vpletenost v smrt nekdanjega agenta, zavrnila.

Rusija podpira Palestince v ZN, EU še brez stališča

KAIRO/RAMALA - Visoka zunanjepolitična predstavnica EU Catherine Ashton je včeraj v Egiptu dejala, da EU še nima izdelanega stališča glede prizadevanj Palestincev za priznanje palestinske države v ZN. Nemčija po navedbah palestinskega zunanjega ministra Rijada Malkija na njihova prizadevanja ne gleda pozitivno, Rusija pa je napovedala, da jih bo v ZN podprla. Visoka zunanjepolitična predstavnica EU Ashtonova je včeraj v Egiptu dejala, da EU še ni zavzela določenega stališča glede priznanja palestinske države v ZN, saj Palestinci še niso predstavili končnega predloga. "Kar pa je jasno s strani EU, je to, da so pot naprej pogajanja," je poudarila Ashtonova po srečanju z egiptovskim zunanjim ministrom Mohamedom Amro. (STA)

11. SEPTEMBER - ZDA in svet obeležili deseto obletnico terorističnih napadov

Obama in Bush sta se skupno poklonila žrtvam terorističnega napada na stolpnici WTC v New Yorku

NEW YORK - V ZSDA in po svetu svetu so v nedeljo obeležili deseto obletnico terorističnih napadov v ZDA, ki so terjali skoraj 3000 življenj. Osrednja slovesnost v ZDA je potekala v New Yorku, na kraju napada na Svetovni trgovinski center, ki so se je udeležili najvišji državniki, odprli pa so tudi spominski park. Žrtev so se spomnili tudi v drugih ameriških mestih in po svetu.

Osrednja spominska slovesnost je potekala v New Yorku, na katero je poleg sedanjega predsednika, demokrata Baracka Obame, prišel tudi nekdanji predsednik republikanec George Bush, ki je vodil državo v času napadov in odgovorov nanje.

Bush in Obama sta si s soprograma Lauro in Michelle pred začetkom slovesnosti ogledala spominski park v spomin na vse žrtve napadov 11. septembra leta 2001, kakor tudi prvega terorističnega napada na Svetovni trgovinski center (WTC) leta 1993. Med slovesnostjo so tudi uradno odprli spominski park, muzej pa je še v gradnji.

V parku sta bazena, ki označujeta kraj, kjer sta pred desetimi leti stala dvojčka

WTC. Obkroža ju stena z imeni žrtev napadov. Poleg raste nova najvišja stolpnica v ZDA z imenom WTC 1, ki je ob slovesnosti okrašana z veliko ameriško zastavo. Na severni strani pa je že dokončana stolpnica številka 7, na južni pa raste še ena.

Obama in Bush sta na spominski slovesnosti skupaj z nekdanjim županom New Yorka Rudyjem Giulianijem, sedanjim županom Michaelom Bloombergom, nekdanjim guvernerjem države New York Georgem Patakiem, sedanjim guvernerjem Andrewom Cuomom ter drugimi visokimi gosti in preživelimi napadov ter sorodniki umrlih sodelovala brez političnih govorov. Obama je bral iz Svetega pisma, Bush pa je citiral besede predsednika Abrahama Lincolna. Hkrati je potekalo tudi tradicionalno branje imen žrtev ter "modrih" citatov.

Ameriški predsednik se je kasneje udeležil tudi spominske slovesnosti na travniku pri Shankesvilleu v Pensilvaniji, kjer so se spomnili 40 žrtev leta 93 United Airlines. Tudi tam so brali imena žrtev, ki so izpisana na velikih marmornih ploščah.

Slovesnosti so potekale tudi v Penta-

gonu. Vodil jih je obrambni minister Leon Panetta, ki je spomnil na 6200 mrtvih vojakov od začetka vojne proti terorizmu. Govoril je tudi podpredsednik ZDA Joseph Biden, ki je zagotovil, da se bo vojna proti Al Kaidi nadaljevala vse do njenega popolnega poraza.

Poleg številnih slovesnosti v ameriških mestih so spominske slovesnosti pripravili tudi drugod po svetu, med drugim v londonski katedrali Sv. Pavla, kjer so se spomnili 67 britanskih žrtev napadov ter žrtev drugih terorističnih dejanj. Pakistan je ob obletnici izrazil sožalje za vse, ki so umrli v napadu 11. septembra 2001 ali drugih terorističnih napadih. Ostreje pa se je na ZDA ob obletnici obregnil iranski predsednik Mahmud Ahmadinežad, ki je poudaril, da so ZDA napade 11. septembra 2001 izkoristile kot izgovor za netenje vojne, napad na Afganistan in Irak. Opozorilo, da vojna proti terorizmu še traja, je sicer prišlo iz Afganistana v obliki tovarnjaka bombe, ki so ga talibani dan pred obletnico razstrelili pred ameriškim vojaškim oporiščem in ranili 77 vojakov. (STA)

Predsednik Obama in njegov predhodnik Bush s soprograma v New Yorku

ANSA

GORICA - Za učence osnovne šole Oton Župančič v Ulici Brolo

Z vrnitvijo v klopi tudi sobivanje z gradbiščem

Poseg se je začel 13. junija, trajal naj bi 210 dni - Poleti že uredili klet in pritlično halo

Prvi dan pouka na osnovni šoli Oton Župančič

BUMBACA

Cestni znaki v Ulici Brolo opozarjajo na gradbišče

BUMBACA

Na osnovni šoli Oton Župančič v Ulici Brolo v Gorici se je letošnje šolsko leto začelo v znamenju sobivanja z gradbiščem, ki bo poslopje zasedalo še nekaj mesecev. 13. junija so se namreč delavci podjetja Candosin lotili dolgo pričakovanega obnavljanja šolskega poslopja, svoj prenovitveni poseg pa naj bi zaključili po 210 dneh.

»Delavci podjetja Candosin so delali celo poletje, brez prekinitev in dopustov, tako da so opravili že kar nekaj dela. Obnovili so kletne prostore, poslopje so utrdili in ga prilagodili protipostopnim in protipožarnim predpisom, izolirali so notranje stene, zamenjali vrata in okna, ki so zdaj električno zasenčena. Prenovili so že tudi pritlično halo, ki je na ureditev čakala dolgih trideset let, zato pa je doslej nismo mogli uporabljati,« pojasnjuje ravnateljica Večstopenjske šole Gorica Elizabeta Kovic in napoveduje, da se bo gradbišče v prihodnjih mesecih naprej premikalo po šolskem poslopju, saj je predvidena ureditev še nekaterih prostorov; v kratkem se bo začela obnova bivšega tajništva na prvem nadstropju, ki so ga po ustanovitvi Večstopenjske šole Gorica in selitvi v stavbo nižje srednje šole Ivan Trinko delno izpraznili. Ko se bo njihova obnova zaključila, se bodo v te prostore selili razredi iz pritličja, kjer je ravno tako predviden obnovitveni poseg.

Gradbena dela v slovenski šoli so bila tako planirana, da bi čim manj motila pouk. Vse bolj hrupne posege bodo delavci opravili v popoldanskih urah, dopoldne pa bodo na vrsti manj šumeča dela. Po besedah ravnateljice sta se goriška občina in podjetje Candosin res zelo potrudila, da bi obnovitveni poseg potekal po najboljšem redu in povzročil čim manj nevšečnosti. Tako je večrajšnji prvi dan pouka stekel brez večjih težav, saj je bilo gradbišče za učence zanimivo, ne pa moteče. Otroci se nad gradbenimi deli niso pritoževali, pač pa so si ogledovali gradbišče skozi mreže, ki jim preprečujejo, da bi se približali območju, kjer ravnokar poteka jo gradbena dela.

V načrt in ureditev šole Oton Župančič je goriška občina vložila skupno 600.000 evrov. Občinska uprava je v ta namen najela posojilo: obresti bo plačala dežela Furlanija-Juljska krajina, obroke pa goriška pokrajina. Ob zaključku gradbenih del bo šola razpolagala z dodatnimi prostori, tako da bodo pogoji za didaktično dejavnost nedvomno boljši. (dr)

PEVMA - Protest krajevnega sveta in trojice občinskih svetnikov

Pred vrtcem hočejo varnost

Protestniki: »Nihče se ne zmeni za otroke, skrb zanje bi morala biti edina prioriteta« - Župan: »Nespodobno in do vseh žaljivo je, da to še ni bilo storjeno«

Problem varnosti za otroke pevmskega vrtca in njihove starše še vedno ni rešen. Zato je krajevni svet za Pevmo, Štma-ver in Oslavje priredil včeraj protest. Prišli so tudi občinski svetniki Marilka Koršič, Silvan Primosig in Livio Bianchini.

Kljub dolgoletnim obljubam mestne uprave in naporom krajevnega sveta se nič ni spremenilo. Vrtec stoji namreč sredi Pevme ob cesti z blagim ovinkom, kljub temu da je hitrost omejena na 40 km/h, pa redki vozniki upoštevajo omejitve. Še huje kot to pa je popolna brezbriznost občine, ki še ni poskrbela, da bi uredili parkirni prostor, pravijo protestniki. Služil bi predvsem staršem, ki vsak dan svoje otroke pripeljejo in odpeljejo iz vrtca. V zadnjih letih so se vrstili ogledi občinskih mož in zagotovila, da bo za varnost poskrbljeno v najkrajšem času. Na izbiro so imeli ureditev manjšega parkirišča na čas pred vrtcem ali večje parkirišče ob vrtcu. Izbrali so drugo varianto, saj bi večje parkirišče lahko uporabljali tudi krajan in gostje jahališča Remuda. Zemljišče je sicer deželna last, a kazalo je, da sta dežela in goriška občina le našli skupni jezik za njegovo

preureditev v parkirišče. Ko so zemljišče zravnali in uredili, je zadeva spet obtičala na mrtvi točki. Čeprav manjkata le še vhod in manjša vrtna vrata za dostop s parkirišča na dvorišče vrtca, se že skoraj dve leti nič ni premaknilo. Pristojni upravi zvrata druga na drugo odgovornost, za varnost otrok, ki bi morala biti edina prioriteta, pa se nihče ne zmeni, opozarjajo v pevmskem krajevnem svetu. Z enournim protestom in z dvojjezičnimi transparenti so člani sveta včeraj zahtevali varnost za otroke vrtca, saj je drugače neizbežno, da ljudje izgubljajo zaupanje v politiko. Tudi nekaj staršev se je pomudilo s protestniki, ki upajo, da bo imela zadeva v javnosti odmev, ki ga zasluži.

Na protest se je sinoči odzval župan Ettore Romoli: »Protestniki imajo na celi črti prav. Ko bi me povabili in bi bil v mestu, bi še sam prišel protestirat. Kar je meni znano, manjka le še dokument, ki bi občinskim uradom omogočil, da izpeljejo postopek za dokončanje del. Brez tega si noben funkcionar noče prevzeti odgovornosti. Nespodobno in do vseh žaljivo je, da po tolikem času to še ni bilo storjeno.«

Včerajšnji protest pred pevmskim vrtcem

BUMBACA

GORICA - Policisti preprečili najhujše

Živa po zaslugi spleta

Na pomoč je poklicala Goričanka, ki jo je prijateljica iz Parme obvestila, da se v Ulici Torriani dogaja tragedija

Policisti so ženski zadnji hip rešili življenje. Tudi po zaslugi Facebooka.

V nedeljskih poznih večernih urah je patrulja policije dobila ukaz, naj se nemudoma odpelje v Ulico Torriani v Gorici, kjer naj bi si nekdo pravkar skušal odvzeti življenje. Le nekaj hipov pred tem so namreč na goriški kvesturi prejeli telefonski klic. Poklicala je močno prestrašena Goričanka. Povedala je, da jo je njena prijateljica iz Parme obvestila, da se v Ulici Torriani dogaja tragedija zaradi osamljenosti in obupa. Za samomorilsko namero stanovalke je izvedela med komuniciranjem preko znanega spletnega socialnega omrežja.

Goričanka - podrobnejših podatkov o njej niso posredovali - je na spletu objavila obsodbo, ki si jo sama dosodila. Bila je poslednja, nezavedna prošnja na pomoč.

Ko je iz operativne centrale prišel ukaz, so agenti zdrveli v Ulico Torriani. Vztrajno so pritiskali na zvonec, a se jim nihče ni odzval. Zato so sklenili, da vdrejo v stanovanje. In res: v kopalnici so našli žensko, vznak ležečo, krvavo po vsem telesu, ki pa še ni izgubila zavesti. Kri je odtekala iz obeh zapestij. Reševalci hitre službe 118 so sicer že bili na poti, a prišli bi vsekakor prepozno, zato so si policisti po svojih močeh pomagali in z

improviziranimi pripomočki zaustavili obilno krvavitev. Žensko so nato spravili v rešilno vozilo in jo z najvišjo stopnjo alarma nemudoma odpeljali na urgenco po nujno zdravniško pomoč. V stanovanju so morali intervenirati tudi gasilci, zato da so prekinili dobavo zemeljskega plina. Da bi povečala dotok krvi, je ženska aktivirala ogrevanje. Življenje ji je rešil le hitri poseg patrulje goriške policije. Agenti so preprečili, da bi njeno brezupno dejanje imelo tragičen konec. Vsaka dodatna minuta bi bila za njo usodna, saj v trenutku, ko so jo sprejeli na zdravljenje v bolnišnici, sta iz nje že odtekla dva litra krvi.

DOBERDOB-GORICA - Vrtci, osnovne šole in nižji srednji šoli ponovno oživeli

Na osnovnih šolah krajši tedenski urnik Celodnevni pouk v Bračanu in Romjanu

Na Gradini trije razredi doberdobske osnovne šole - Vrh dobil otroški vrtec - Letos naj ne bi bilo težav z osebjem

Včerajšnje razvrščanje učencev po razredih pred začetkom pouka na nižji srednji šoli Ivan Trinko v Gorici (levo), doberdobski osnovnošolci na Gradini (desno)

BUMBACA

Po dolgem počitniškem premoru je zvonec včeraj ponovno zazvonil v vseh osnovnih in nižjih srednjih šolah s slovenskim učnim jezikom na Goriškem. Pouk se je začel tudi v vseh otroških vrtcih. Šolsko leto je povsod steklo brez večjih zapletov, čeprav se morajo na marsikateri šoli sprijazniti z gradbišči in začasnimi prostori. Med novostmi ob vrnitvi v klopi je nedvomno 27-urni tedenski urnik, ki so ga uvedli v vseh osnovnih šolah razen v Bračanu in Romjanu, kjer bodo z letošnjim letom imeli celodnevni pouk.

Doberdobski osnovnošolci in nižješolci so se včeraj zbrali na dvorišču osnovne šole Prežihov Voranc; učence nižje srednje šole so nato porazdelili po razredih, osnovnošolci pa so se udeležili šolske maše. Po njej so se učenci 3., 4. in 5. razreda odpravili v sprejemni center Gradina, kjer bodo imeli pouk do sredine oktobra, ko se bodo zaključila obnovitvena dela na poslopju nižje srednje šole. Kot je pojasnila ravnateljica Sonja Klanjšček, bo na Gradini treba opraviti še nekaj ureditvenih del: na kamnite stopnice bo tako treba nalepiti trakove proti drsenju, uskladiti pa bo treba urnike prevoza. Potrebni bo še nekaj dni potrpljenja, da stvari stečejo, je dodala ravnateljica. Med poletjem so potekala obnovitvena dela tudi na osnovni šoli v Sovodnjah, kjer so bile včeraj učilnice že pripravljene, v prihodnjih dneh pa bo treba urediti še laboratorij.

Na sedežu civilne zaščite na Vrhju je včeraj stekel pouk malčkov iz rupenskega vrtca, ki so ga začasno zaprli zaradi varnostnih razlogov. Vzgojiteljice so lepo uredile učilnice, starši pa niso imeli večjih pripomb nad novo vrhovsko lokacijo. Edino na dvorišču primanjkuje dreves, ki bi v teh zadnjih vročih poletnih dneh obvarovali otroke pred soncem. Pouk se je normalno začel tudi v Romjanu, kjer sta dva razreda slovenske osnovne šole nameščena v župnišću sv. Štefana.

Letošnja novost je krčenje tedenskega urnika v osnovnih šolah v Sovodnjah, Doberdobu in na Vrhju, kjer bodo na teden imeli 27 ur pouka. »Lani smo tedensko imeli 28 ur in pol, v Romjanu pa 35 ur in pol. To letos ni več mogoče, zato smo se na predlog deželne šolskega urada v osnovnih šolah v Sovodnjah, Doberdobu in na Vrhju odlo-

čili, da bomo imeli 27 ur pouka tedensko, v Romjanu - lani smo tu imeli podaljšan pouk - pa bo stekel celodnevni pouk s 40 urami tedensko,« pravi Klanjščkova in pojasnjuje, da lanskim urnikom ni bilo mogoče ohraniti, ob zaključku letošnjega leta pa bodo preverili, kako so se novi urniki obnesli. V primerjavi z lanskim šolskim letom pa na doberdobski Večstopenjski šoli nimajo več tako velikih težav z organikom. »Oseba je dovolj, zato pa bomo uspeli povsod primerno pokriti urnik. Nekatera kritična stanja sicer ostajajo, na primer v Sovodnjah imamo samo eno čistilko, ki ima s petimi razredi veliko dela, saj se ji le ob sredah pridruži še ena kolegica,« pravi Klanjščkova. Z organikom nimajo težav niti na Večstopenjski šoli v Gorici. »Letos so pokrita vsa mesta,« pravi ravnateljica Večstopenjske šole Gorica Elizabeta Kovic in pojasnjuje, da

jim je za letošnje šolsko leto deželni šolski urad skril tedenski urnik v osnovnih šolah od 30 do 27 ur. Zaradi tega so popoldanski povratek skrajšali od 16.30 na 15. uro, ukrep pa po besedah ravnateljice ne bo prizadel učne ponudbe, saj bodo na vseh šolah ohranili nekaj ur za dopolnilno delo z učenci.

Pomembna novost predstavlja celodnevni pouk na slovenski osnovni šoli v Bračanu, ki ga prvič vključujejo v učno ponudbo goriške Večstopenjske šole. »Učenci bodo imeli 40 ur tedenskega pouka, ki se bo vsak dan pričel ob 7.40 in zaključil ob 15.40. Delo bo organizirano na zelo zanimiv način, saj v bistvu ne bo domačih nalog, otroci pa se v šolo ne bodo odpravljali s torbami, polnimi knjig. Dopoldne bo običajna učna dejavnost, popoldne pa bo potekalo delo po interesnih ali starostnih skupinah,« pravi Elizabeta Kovic. (dr)

Romjanski učenci v »izposojenih« prostorih župnišča sv. Štefana (levo), otroci vrtca v Bračanu (desno)

BUMBACA

Igra v rupenskem vrtcu, ki so mu dobili zavetišče na sedežu civilne zaščite na Vrhju (levo), štandreški prvošolci (desno)

BUMBACA

GORICA - Za obnovo pokrajinske palače na Korzu Italia

Na natečaju zmagala naveza podjetij iz FJK in Veneta

Gherghetta: »Po prvem sklopu del bomo ocenili, če jim zaupati še drugi del posega«

Javni natečaj za obnovo pokrajinske palače na Korzu Italia v Gorici je zmagala naveza gradbenih podjetij iz FJK in Veneta, ki si bo izvedbo obeh sklopov del zagotovila le, če bodo z njenim delom zadovoljni pokrajinski upravitelji.

»Najboljšo ponudbo tako s tehničnega kot ekonomskega vidika je predstavila naveza med podjetji COVE.CO iz Marghere pri Benetkah, CEM iz Ronk, FC Impianti iz kraja San Giorgio di Nogaro in Tecnogeo iz kraja Campoformido,« pravi pokrajinska odbornica za javna dela Donatella Gironcoli, ki je večeraj o poteku in izidu javnega natečaja za izbiro izvajalca del spregovorila skupaj z arhitektko goriške pokrajine Laro Carlot in predsednikom pokrajinske uprave Enricom Gherghetto. »Zmagujoče podjetje je ponudilo 15,17 odstotni popust na izklicni ceni, poleg tega pa je pripravilo tudi najboljšo ponudbo iz tehničnega vidika. Sodelujoči na natečaju so namreč morali pripraviti tudi načrt za ureditev dvorišča, obnovitev nekaterih notranjih prostorov ter za namestitev klimatizacije in ogrevanja,« razlaga Gironcolijeva, Gherghetta pa opozarja, da bodo strogo nadzorovali poteka prvega sklopa del. »V kolikor bo naveza podjetij opravila dobro delo in v roku zaključilo poseg, ji bomo zaupali tudi drugi sklop del. To izrecno predvideva pravilnik javnega natečaja, s katerim smo izbrali izvajalce,« poudarja Gherghetta, Gironcolijeva pa opozarja, da popust pri izklicni ceni ni bil glavni pogoj za izbiro izvajalcev; to po njenih besedah zagotavlja večjo resnost vseh sodelujočih podjetij, na kar v preteklosti naj ne bi bila vedno pozorna goriška občina.

Zmagujoča naveza podjetij iz FJK in Veneta bo poseg opravila za 3.823.713 evrov; gradbena dela se bodo začela sre-

di oktobra, saj mora preteči 35 dni od zaključka natečaja za izbiro izvajalcev. Prvi sklop del naj bi trajal 300 dni, drugi pa 240. Na pokrajini računajo, da bodo lahko določena gradbena dela izvedena istočasno; v tem primeru naj bi se obnova pokrajinske palače zaključila v poldrugem letu. (dr)

Sedež pokrajine na goriškem korzu; čeprav so palačo izpraznili zaradi obnovitvenih del, namerava uprava v njej izvesti dve kulturni pobudi - samostojno razstavo Franca Manzoni in ureditev izložbe z umetniškimi izdelki krajevnih društev

BUMBACA

VILEŠ - Nezakonit uvoz iz Madžarske

V Neapelj se je vračal s trinajstimi psički

V Neaplju bi s prodajo psičkov dobro zaslužil, zato se je moški iz kraja Torre del Greco odločil, da se bo po pasje mladiče odpravil na Madžarsko. V enem tamkajšnjih vzrejališč je kupil trinajst psičkov pasem chihuahua, nemški pinč, rottweiler in bernardinec. Spravil jih je v kletke in se v nedeljo s svojim avtomobilom vrnil v Italijo. Državno mejo je prečkal pri nekdanjem mednarodnem mejnem prehodu Štandrež-Vrtojba, tik pred cestninsko postajo pri Vilešu pa je naletel na izvidnico karabinjerjev iz Gradišča. Med kontrolo dokumentov so pri moškem opazili znake napetosti. Zato so se odločili še za pregled njegovega vozila. Ko so našli kletke s psi, so zahtevali ustrezno dokumentacijo. Moški seveda ni imel obveznih dokumentov za uvoz pasjih mladičev v Italijo, zato so karabinjerji psičke zasegli in jih zaupali v nego osebju pesjaka zdravstvenega podjetja v Gorici.

Karabinjerji iz Gradišča so ugotovili, da je 43-moški iz kraja Torre del Greco v preteklosti že imel odprte račune s pravico, saj je bil večkrat obravnavan zaradi kraje in goljufije. V avtomobilu je poleg njega sedel madžarski državljani, oba pa sta si »prislužila« prijavo zaradi nezakonitega trgovanja s pasjimi mladiči in zaradi neprimerne ravnanja z njimi. Ko bi moški pripeljal psičke v Neapelj, bi z njihovo prodajo lahko zaslužil okrog dvajset tisoč evrov.

NOVA GORICA

Spomin na Silvana Furlana pušča sled

Ustanova Silvana Furlana, ki je nastala letošnjega junija, je bila širši javnosti prvič predstavljena v začetku septembra ob uprizoritvi gledališke igre »Kastor in Poluks« v novogoriškem Slovenskem narodnem gledališču. Ustanoviteljica je Furlanova sestra Miranda Bratašev, tudi avtorica omenjene igre, ki si želi ohraniti duha in bratove zastavljene projekte, saj je pripeval pomemben delež na področju filma tako v Sloveniji kot v tujini. S smrtjo Silvana Furlana (1953-2005) je Slovenija izgubila enega najbolj zaslužnih filmskih tvorcev in »očeta« Slovenske kinoteke. Sodeloval je tudi pri nastajanju in delovanju goriškega Kinoateljeja ter zlasti pri njegovih prikazih slovenske filmske produkcije. V Solkanu, njegovem rojstnem kraju, so mu po smrti sicer pripravili spominsko razstavo, v okviru njemu posvečene ustanove pa nameravajo njegovi svojci pripraviti več projektov v spomin nanj.

Furlanovo zanimanje za film se je začelo na osnovni šoli v Solkanu, kjer je obiskoval filmski krožek. Kot piše v njegovem življenjepisu, ki je izšel v brošuri Kastor in Poluks ali pot do ravnotežja, ki jo je bratu posvetila Miranda Bratašev, je bil kasneje urednik revije za film in televizijo Ekran v njenih najboljših časih, ko je revija prodirala, osmišljala, zagovarjala in poudarjala pomembnost gibljev podob. Iz revije je izšla Jesenska filmska šola, za katero je v Sloveniji in v mednarodnem prostoru vladalo izredno zanimanje. Zasnoval in uresničil je knjižno zbirko temeljnih filmskih del, prav posebna je bila zbirka »Slovenski film«. Ponovno je odkril Ito Rino z dokumentarno igranim filmom o njej, »Deklico s frnikolami«. Bil je tudi glavni snovalec Muzeja slovenskih igralcev v njeni rojstni hiši v Divači. Bil je pobudnik, ustanovitelj, prvi direktor in gonilna sila Slovenske kinoteke, ki jo je zgradil tako rekoč iz nič. Brez njega ne bi imeli prvega art kina Kinodvor. Bil je tudi soustanovitelj Ljubljanskega mednarodnega filmskega festivala in pobudnik številnih retrospektiv slovenskega filma v tujini. Kot zaveden Primorec pa je bil Silvan Furlan tudi ena tistih osebnosti, s katerimi je goriški Kinoatelj ob svojih začetkih rasel in oblikoval svojo samostojno pot. Večkrat je poudarjal, zakaj je plemenitenje filmske kulture tako pomembno: »Ne zato, da bi nekemu vsiljevali naš pogled in glas, ampak predvsem zato, da bi tudi s pogledom in glasom utrjevali našo nacionalno samozavest. Da bi s filmsko sliko ostali vidni in slisni tudi za prihodnje generacije ...«

Za svoje delo je Furlan prejel številna priznanja. Leta 1981 je prejel zlato ptico za svojo publicistično in muzejsko dejavnost na področju filma, leta 1989 Župančičevo nagrado za uredniško in soavtorsko delo pri zborniku »V kraljestvu filma«, leta 1995 pa je vsa ekipa Slovenske kinoteke prejela še eno zlato ptico za filmsko področje. Pošthumno je leta 2005 prejel nagrado mesta Ljubljane, Leta 2011 pa je bil posthumno imenovan za častnega meščana Divače.

Fundacija oziroma ustanova Silvana Furlana je nastala z namenom ohranjanja njegovega duha, misli in dejanj, cilj ustanove pa je podpiranje in izvajanje projektov s področja umetnosti, izobraževanja in humanitarnosti. Prvi izmed takih projektov je bila uprizoritev gledališke igre »Kastor in Poluks«. Gre za avtorski projekt Furlanove sestre Mirande Bratašev, ki se naslanja na mitološko zgodbo o dvojčkih Kastorju in Poluksu. Postavljena je na slovenska tla z vso simboliko, ki opredeljuje naš izvor in korenine. V omenjeni ustanovi nameravajo izdati knjigo tekstov Silvana Furlana, želijo pa podeljevati tudi stipendije za vse segmente filmskega ustvarjanja - od igralcev in režiserjev do producentov in organizatorjev - in jih povezati s tujimi mednarodno uveljavljenimi ustanovami s teh področij. (km)

Silvan Furlan

JAZBINE - V 58. letu

Boleče odjeknila smrt Silvane Mrak

Bila je občinska svetnica, upravljalna je gostilno Luka

SILVANA MRAK

Zlasti na Jazbinah in v vsej števerjanski občini je večeraj boleče odjeknila vest o smrti Silvane Mrak, 57-letne občinske svetnice in nekdanje upraviteljice gostilne Luka. Mrakova je pred nekaj tedni potrebovala zdravniško pomoč, po pregledih in sprejemu na zdravljenje v goriški bolnišnici pa se je njeno stanje hitro poslabšalo in ji naposled zdravniki niso mogli pomagati. Bolezen jo je odrgala njenim najdražjim.

Silvana Mrak se je rodila 17. novembra leta 1953, vsa mlada leta pa je preživela na domačiji na Jazbinah, kjer je bila njena družina doma. Na Jazbinah je do pred kakimi petimi leti vodila gostilno Luka, ki je prevzela ime ravno po njenem dedu. Poročena je bila s Francem Maražem, s katerim je živela na domačiji, ki stoji v Klancu, na poti z Jazbin proti Križišču.

Silvana Mrak je bila izredno aktivna v družbeno-kulturnem življenju v domačem kraju. Tri mandate zaporedoma je bila izvoljena v občinski svet na listi Slovenske skupnosti, tako da je njena smrt zelo prizadela občinsko upravo in vse ostale svetnike. Mrakova je svoj prosti čas rada posvečala petju, ki ga je zelo ljubila. Pela je v dveh zborih, v cerkvenem pevskem zboru Jazbine in v mešanem pevskem zboru Jazbine-Plešivo. Pevcem obeh zborov in vseh, ki so jo poznali, bo ostala v spominu zaradi svoje vsestranske angažiranosti. Na pomoč je bila pripravljena priskočiti ob vsaki pobudi, vedno je bila na razpolago.

Poleg moža Franca zapušča devetnajstletno hčer; lani je Mrakovo zelo prizadela smrt sina Roberta, ki je umrl za posledicami prometne nesreče. Sinoči so se Mrakove spomnili na žalni seji v občinski sejni dvorani, ki jo je vodila županja Franka Padovan. Pogreb bo danes ob 14. uri v cerkvi na Jazbinah.

GABRJE - Začel se je dvotedenski turnir nogometa

Na igrišču tristo mladih in prepletanje jezikov

Včerašnja predstavitev na pokrajini

FOTO VIP

Skoraj tristo mladih nogometašev se bo v naslednjih dveh tednih zvrstilo na igrišču v Gabrjah, kjer z včerašnjim dnem poteka sedmi turnir mladih športnih upov. Včeraj so pobudo predstavili na sedežu goriške pokrajine ob udeležbi pokrajinske odbornice za šport Sare Vito, sovodenske županje Alenke Florenin ter predstavnikov društev Skala, Sovodnje in Juventine, ki so združili moči pri organizaciji zahtevnega turnirja. Njegovo zasnovano in potek je uvodoma obravnaval predsednik gabskega društva Skala, Edi Sambo. Izpostavil je predvsem željo organizatorjev, da bi prijetno okolje gabskega športno-kulturnega središča postalo »kovačnica« ne le mladih nogometašev, ampak tudi ljubiteljev drugih športnih vrst, zlasti odbojke.

Letošnji mladinski turnir, ki se je začel včeraj, bo potekal v treh delih. V prvem delu bodo na igrišču nastopili cicibani z udeležbo desetih moštev z obeh strani državne meje. V drugem delu se bodo pomerili začetniki (osem ekip), medtem ko bo tretji del namenjen najmlajšim (šest ekip).

Sambo je posebno zahvalo izrekel slovenskima društvoma Juventina in Sovodnje, ker sta zlasti s tehnično pomočjo omogočila dvotedenski turnir. Odbornica Sara Vito je čestitala vsem društvom za vložen trud, zagotovila je obenem pripravljenost pokrajinske uprave, da bo podpirala takšne pobude in organizatorjem stala ob strani. Županja Sovodnje Alenka Florenin je pohvalila organizatorje, zlasti njihov napor pri navezovanju čezmejnih stikov. Pohvalne so bile tudi besede Vilija Prinčiča v imenu Združenja slovenskih športnih društev v Italiji, ki je opozoril, da Skala iz Gabrij ni športno društvo, kljub temu pa so znali vzpostaviti tesne stike z nogometnimi sredinami, kar vodi v to, da male Gabrije postajajo pomembno središče mladinskega nogometa.

Do 25. septembra, ko bo na vrsti še zadnji tekmovalni dan, bodo na gabsko igrišče stopili mladi nogometaši društev Juventina, Sovodnje, Mladost, Ison-tina, Pri Farra, Audax S. Rocchese, Pro Gorizia, Bilje in Adria Miren.

GORICA - Jutri Miting s Silvinom Polettom

V veliki dvorani goriškega Kulturnega doma bo jutri, 14. septembra, z začetkom ob 18.30 »Miting za mir« oz. javno srečanje s Silvinom Polettom. Nazdravili mu bodo ob njegovi 90-letnici in se tako poklonili sodelavcu, človeku miru in družbenemu delavcu velike širine duha.

Poletto je sredi avgusta prestopil prag devetdesetih let. Rojen je namreč 20. avgusta 1921 v Pordenonu. Leta 1924 se je preselil v Gorico, najprej v Štražce, nato v Pevmo, kjer še danes živi. Njegova osebna zgodba se ujema z zgodovino odpornišтва. Bil je namreč »partizan Benvenuto« v bataljonih Manin, Verrucchi in Pisacane, kjer je nosil čin komisarja. Že v mladih letih je bil član Komunistične partije Italije (KPI), najprej tajnik komunistične mladine, nato pokrajinski tajnik KPI za Goriško. Več mandatov je bil pokrajinski svetnik v Gorici. Bil je tudi urednik in novinar glasila KPI L'ora dei lavoratori, Fronte unico in Lavoratore. Aktiven je bil ves po vojni čas v okviru zadrug Cooperative del Triveneto in pri sindikatu CGIL. V obdobju 1958-1963 je bil v državnem vodstvu KPI v Rimu in na sedežu v Ulici Botteghe Oscure sodeloval tudi z današnjim predsednikom republike Giorgio Napolitano. Ko se danes na Goriškem omenja Poletto, je to predvsem v povezavi z združenjem partizanov Italije VZPI-ANPI; bil je dolgoletni predsednik goriške mestne sekcije, sedaj pa je njen častni predsednik.

Vsako srečanje s Polettom je doživetje. Iz svojega spomina črpa nešteto podatkov o goriški preteklosti, ko pa pogovor z njim napelje na področja partizanskega boja, antifašizma in odporništa, znanje uhaja iz njega kot deroča reka.

Jutrišnji miting prirejajo Coop Consumatori Nordest iz Reggio Emilie, zveza zadrug Legacoop FJK iz Vidma, VZPI-ANPI in Kulturni dom.

SELCE - Svečanost v spomin na proletarsko brigado

Delavci varuhi pravic

»Mladi so še kako potrebni svetlih zgledov iz odpornišтва in osvobodilnega boja«

Na čelu sprevoda iz središča Selc do spomenika proletarski brigadi je korakala godba na pihala Kras iz Doberdoba

BONAVENTURA

S sprevodom z baklami in s svečanostjo so se v soboto v Selcah spomnili delavcev iz Laškega, ki so se po 8. septembru leta 1943 odločili, da bodo poprijeli za orožje in se z njim borili za demokracijo in socialne pravice proti nemškim okupatorjem in njihovim krajevnim pomagačem. Udeležence je med hojo iz središča Selc do spomenika ob cesti za Doberdob spremljala godba na pihala Kras, zapel je tudi moški pevski zbor Jezero. Prisotni so bili predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta, župani raznih občin, predstavniki enotnega sindikalnega predstavništva iz tržiške ladjedelnice Fincantieri in člani krajevnih sekcij partizanskega združenja.

Po pozdravu pokrajinskega predsednika VZPI-ANPI Paola Padovana je v slovenščini in italijanščini spregovorila doberdobska podžupanja Luisa Gergolet.

Spomnila se je številnih mladih, ki so se po kapitulaciji Italija v delavskih oblčilih pridružili partizanom in ustanovili proletarsko brigado. Poudarila je, da so se borili za pravičnejši svet, za pravice, ki jih danes vladaajoče elite skušajo brisati. Po mnenju Gergolette je zato treba odločno braniti dosežke partizanskega boja tako na področju socialnih pravic kot osebnih svoboščin, ki so danes ponovno pod udarom.

Ob zadnje poteze rimske vlade se je kritično obregnil tudi ronški župan Roberto Fontanot. »Živimo v državi, v kateri bi nekateri radi pozabili na praznike, kot sta 25. april in 2. junij, in jih prenesli na drug datum izključno iz ekonomskih razlogov,« je poudaril in opozoril, da bi se Italija na takšen način ne spominjala več ustave, ki je osnova njene demokratične ureditve. Župan Fontanot je tudi poudaril, da

zadnji vladni manever ne zagotavlja nikakršne prihodnosti mladim, ki so še kako potrebni svetlih zgledov iz časa odporništa in osvobodilnega boja.

Osrednji govornik svečanosti je bil Dario Mattiussi, tajnik raziskovalnega centra Gasparini iz Gradišča. Po njegovih besedah napad na delavski statut traja že nekaj let, ravno tako pa si politične sile, ki jim plemenite vrednote bratstva in svobode niso pri srcu, že mnoga leta prizadevajo za ukinitve praznovanja 25. aprila. Mattiussi je zato opozoril, da so k demokratični ureditvi Italije najbolj prispevali delavci, ki so se nato vedno postavili v bran republiške ustave, ko so jo ogrožale nedemokratične sile. Po svečanosti je v Selcah potekal zadnji večer tradicionalnega partizanskega mitinga, med katerim so izžrebali tudi srečke loterije.

Nesreča na avtocesti

Na avtocesti A4, na meji med goriško in videmsko pokrajino, je včeraj okrog 12.30 tovrnjak oplazil avto, katerega voznik je izgubil nadzor in trčil v obcestno ograjo. Eno osebo so odpeljali v tržiško bolnišnico, drugo pa s helikopterjem v Videm; po razpoložljivih podatkih nista v smrtni nevarnosti.

Romoli s trgovci v Pordenonu

Na deželni manifestaciji, ki jo je zveza trgovcev ASCOM priredila včeraj v Pordenonu, je sodelovala tudi delegacija iz goriške pokrajine. Na tamkajšnjem odru je ob videmskem županu udeležence nagovoril župan Gorice Ettore Romoli, ki je dejal, da je goriška mala trgovina na psu. Poudaril je še potrebo po odpravi birokratskih bremen, ki morijo trgovce, in po zrahljanju davčnega pritiska, ki oškoduje zlasti majhna mesta. »Politika mora dati zgled. Če se sama ne bo reformirala, jo bodo drugi,« je Romoli še izjavil v Pordenonu.

Kdo se boji Savorgnana?

Deželni svetnik SKP Roberto Antonaz sprašuje deželno vlado, zakaj noče poimenovati letališča iz Ronk po popotniku Pietru Savorgnanu di Brazza, ki je leta 1880 v Kongu ustanovil mesto Brazzaville, odlikoval pa se je s svojimi stališči proti kolonialnemu izkoriščanju. Prošnja po poimenovanju je bila vložena pred štirimi leti, ENAC je že dal zeleno luč, dežela pa je neodzivna.

Zgodbe s Trnovske planote

Na gradu Kromberk bo drevi ob 20. uri predstavitev zbornika »Zgodbe s Trnovske planote«, ki jih je uredil Jože Šušmelj, izdala pa GMD. (km)

Znani Lipizerjevi polfinalisti

Polfinalisti na goriškem tekmovanju Lipizer so Ermir Abeshi in Regi Papa iz Albanije, Kristine Balanas iz Latvije, Olivier Blache in Louise Chisson iz Francije, Soh Yon Kim, Yu Ah Ok, Jung Yoon Yang in Min Hee Lee iz Južne Koreje, Maria Milčen, Olga Volkova in Arsenis Selalmazidis iz Rusije, Carolina Kurkowska Perez iz Kolumbije, Alfredo Reyes Logounova iz Mehike, Stefan Tarara iz Nemčije in Yang Zhang iz Kitajske. Pred žirijo bodo stopili danes.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TAVASANI, Korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU
DI MARINO, Ul. Bersaglieri 2, tel. 0481-489174.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. NICOLÒ, Ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.10 - 22.10 »Contagion«.
Dvorana 2: 17.45 - 19.50 - 22.00 »Super 8« (digitalna projekcija).
Dvorana 3: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Ter-raferma«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.50 - 20.10 - 22.10 »Contagion«.
Dvorana 2: 17.30 »Lantern a verde« (digital 3D); 20.20 - 22.15 »Bad teacher: una cattiva maestra«.
Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 22.00 »Super 8« (digitalna projekcija).
Dvorana 4: 18.00 - 19.50 - 21.30 »Questa storia qua«.
Dvorana 5: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Cos e dell'altro mondo«.

Osmice

OSMICO je odprl Marko Ferfolja (Belota) v Doberdobo pri Dolincah v Ul. Bratuž 12; tel. 329-6483970.

Razstave

V GALERII LA BOTTEGA v Ul. Nizza 4 v Gorici bo jutri, 14. septembra, ob 18.30 odprtje razstave slikarke Giovanne Ludovico.

Čestitke

Ob častitljivem življenjskem jubileju iskreno čestitata dr. TANJII MERMOLJA Kulturni dom v Gorici in SKGZ ter ji kličeta še na mnoga, vesela in zdrava leta.

Gledališče

V GLEDALIŠČU VERDI V GORICI poteka abonmajska kampanja; informacije pri blagajni gledališča ali po tel. 0481-383602 še danes, 13. septembra, med 17. in 19. uro.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU poteka abonmajska kampanja 2011-2012; informacije po tel. 0481-532317 ali na spletni strani www.artistiassociaitgorizia.it.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU poteka do 29. septembra abonmajska kampanja za gledališko sezono; informacije po tel. 0481-494369, na e-pošti: teatro@comune.monfalcone.go.it in na spletni strani www.teatromonfalcone.it.

V SNG NOVA GORICA: 14., 15., 16. in 17. septembra, ob 20. uri (Simon Gregorčič) »Kdor sam do večera potuje skozi svet«; predprodaja vstopnic in informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Prireditve

V KNJIGARNI LEG na Korzu Verdi 67 v Gorici bo v sredo, 14. septembra, ob 17. uri predstavitev knjige »La traccia dell'acqua«. **V KULTURNEM DOMU NOVA GORICA** bo v sredo, 14. septembra, ob 20.15 večer indonezijske kulture; brezplačne vstopnice delijo pri blagajni Kulturnega doma Nova Gorica vsak delavnik med 10. in 12. uro ter med 15. in 17. uro.

Mali oglasi

IŠČEM ŠOLSKI UČBENIK BIOLOGIJA 2 IN 3- Funkcionalna an. s fiziologijo (Stusek, Podobnik, Gogala); tel. 333-6572533.

Šolske vesti

AD FORMANDUM vabi k vpisu na tečaj »Predelava prašičjega mesa« (56 ur). Informacije na sedežu v Gorici (Korzo Verdi 51), tel. 0481-81826, go@adformandum.eu.

OLJKARSTVO (60 ur) - tečaj je namenjen vsem, ki želijo spoznati tehnike upravljanja oljčnih nasadov. Informacije na sedežu Ad formanduma v Gorici (Korzo Verdi 51), tel. 0481-81826, go@adformandum.eu.

SPLOŠNO KNJIGOVODSTVO (60 ur) - tečaj, ki omogoča razumevanje računovodskih izkazov, ovrednotenje poslovnih operacij in knjiženje postavk v bilanci. Informacije na sedežu Ad formanduma v Gorici (Korzo Verdi 51), tel. 0481-81826, go@adformandum.eu.

USPEŠNA KOMUNIKACIJA (33 ur) - tečaj, ki se osredotoča na tehnikah za ustvarjanje učinkovitih odnosov z izboljšanjem tehnik poslušanja. Informacije na sedežu Ad formanduma v Gorici (Korzo Verdi 51), tel. 0481-81826, go@adformandum.eu.

GLASBENA MATICA obvešča, da je v teku vpisovanje za šolsko leto 2011/2012. Informacije od ponedeljka do petka od 10. do 12. ure na sedežu Glasbene matice v Gorici na Korzu Verdi 51 ali po tel. 0481-531508.

SCGV EMIL KOMEL sprejema nove vpise za šolsko leto 2011-12; informacije na tajništvo od ponedeljka do petka od 10. do 14. ure in od 15. do 18. ure, tel. 0481-532163 ali na info@emilkomel.eu.

SLOVIK - EKSTRA! Delavnice za dijake 3., 4. in 5. razredov višjih srednjih šol v Gorici. Rok za prijavo: 23. september. Opis programa in razpisna dokumentacija: www.slovik.org, informacije: info@slovik.org ali po tel. 0481-530412.

Obvestila

KLEKLJARSKI ODESK DRUŠTVA JADRO je začel novo letno dejavnost ob torkih popoldne na sedežu društva; vpisovanje in informacije po tel. 0481-776123.

OBČINSKA KNJIŽNICA v Sovodnjah bo zaprta do novega sporočila.

AŠZ DOM sporoča poletni program treningov košarke, ki že potekajo, za nove košarkarje in za otroke, ki so že trenirali v lansk sezoni: U12 (letniki 2000, 2001, 2002) vsak dan od 17. do 18.15; minibasket (letniki 2003, 2004, 2005) ob ponedeljekih, sredah in petkih od 16. do 17. ure. Treninki potekajo v Kulturnem domu v Gorici, vodi jih Andrej Vremec; informacije po tel. 338-5889958 (Andrej Vremec), marinandrej@alice.it in po tel. 0481-33288 (David Ambrosi), domgorica@tiscali.it.

OKVAL obvešča telovadce in odbojkarje, da se športna sezona začne v torek, 13. septembra, ob 16. uri za otroke, ki obiskujejo vrtec, in ob 17. uri za letnike 2004, 2005, 2006; informacije po tel. 347-3237444 (Sandro) in 328-4133974 (Tjaša) ali na okval@virgilio.it.

SLOVENSKA SKUPNOST - mladinska sekcija vabi na pokrajinski kongres, ki bo v sredo, 14. septembra, ob 20. uri na goriškem pokrajinskem sedežu SSK na Drev. 20. septembra v Gorici.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVODAJALCEV IZ DOBERDOBA vrvi v nedeljo, 18. septembra, v Doberdob na proslavo 40-letnice ustanovitve društva krvodajalcev; ob 10. uri zbirališče na trgu pred spomenikom padlim, ob 10.30 maša in ob 11. uri proslava v župnijski dvorani.

SLOVENŠČINA ZA ODRALE PRI SKRD JADRO: začetni in nadaljevalni tečaj bosta potekala enkrat tedensko. Organizacijsko srečanje bo na sedežu društva v Romjanu v ponedeljek, 3. oktobra, ob 20. uri; informacije tudi v ronški knjižnici in v mladinskem informativnem središču v Trziču (Informagiovani).

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.00, Noemi Berlasso vd. Metus iz bolnišnice Sv. Justa v cerkev na Rojcah in na glavno pokopališče.

DANES V PODGORI: 12.00, Paride Marchesan (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES NA JAZBINAH: 14.00, Silvana Mrak por. Maraž (ob 13.30 iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V KRMINU: 15.30, Augusto Simsig v stolnici Sv. Adalberta in na pokopališču.

DANES V ZAGRAJU: 11.00, Marina Canziani vd. Cocever (ob 10.40 iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V RONKAH: 9.00, Laura Cecchet vd. Gobet (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi Sv. Lovrenca, sledila bo upepelitev; 10.50, Giovanni Varesano s pokopališča v cerkev Sv. Lovrenca in na tržiško pokopališče.

DANES V TRŽIČU: 12.30, Ada Macor vd. Miniussi, blagoslov v bolnišnici, sledila bo upepelitev.

DANES V ŠKOCJANU: 11.00, Beniamino Bonazza (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V ROMANSU: 11.30, Carmen Bergamasco vd. Mezzorana (iz bolnišnice Sv. Justa v Gorici) v cerkvi in na pokopališču; 14.30, Rosina Tomasin vd. Postir (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

† V goriški civilni bolnišnici je preminila naša draga

Silvana Mrak por. Maraž

57 let

Žalostno vest sporočajo

mož, hčerka in ostali sorodniki.

Pogreb bo danes, 13. septembra ob 14. uri v cerkvi na Jazbinah.

Gorica, Jazbine, 13. septembra 2011
Pogrebno podjetje Gorian

Slovenija - Finska 67:60 (14:12, 42:28, 54:48)

Slovenija: Slokar 13 (3:4), Lakovič 11 (5:6), Ožbolt 1 (1:2), Murić 3, G. Dragić 7 (2:4), Z. Dragić 10 (0:2), Begić 8 (2:2), Lorbek 14 (1:2).

Prosti meti: Slovenija 14:22, Finska 15:21. Met za dve točki: Slovenija 16:39, Finska 15:40. Met za tri točke: Slovenija 7:21 (Slokar 2, Lakovič 2, Murić, G. Dragić, Lorbek), Finska 5:13 (Huff 2, Koponen 2, Rannikko). Skoki: Slovenija 42 (25 + 17), Finska 33 (23 + 10).

VILNIUS - Slovenski košarkarji so se uvrstili v četrtfinale 37. evropskega prvenstva v Litvi, jutri ob 17. uri pa jih čaka dvoboj z aktualnimi evropskimi prvaki Španci. Zmaga prinaša uvrstitev v polfinale in s tem že zagotovljeno mesto vsaj v kvalifikacijah za olimpijske igre (neposredno se v London 2012 uvrstila le finalista, naslednji štirje pa v kvalifikacije), poraz pa v boj za razvrstitev od 5. do 8. mesta. Slovenija se bo križala z dvobojem Litva - Rusija/Makedonija.

Začetek tekme proti eni najmanj košarkarsko obarvanih ekip v drugem delu za Slovenijo sicer ni bil spodbuden, saj se je igralcem še kako poznala trema ob odločilnem nastopu. V igri je bilo pač veliko več kot napredovanje v četrtfinale. Zato met ni stekel in Slovenija je v prvih desetih minutah dosegla le šest košev iz igre. Vseeno dovolj za vodstvo s 14:12, ki ga je v drugi četrtini po zaslugi razigranega Uroš Slokarja (12 točk, 5 skokov v prvem polčasu) raztegnila na 28:19 v 16. minuti ter 42:26 v 20. minuti.

Slovenija je v prvem polčasu uspešno zaustavila najnevarnejše orožje Fincev - trojke, ki so jih na tem EP v povprečju zadeli nekaj manj kot deset na tekmo, v nadaljevanju pa nekajkrat pozabila na obrambo zunanjih položajev. Slovenski navijači so

KOŠARKARSKO EP - Po zmagi proti Finski

Slovenija vendarle v četrtfinalni fazi

Jutri ob 17. uri proti aktualnim prvakom Špancem

Erazem Lorbek je v zadnji četrtini dosegel 7 od svojih 14 točk

KROMA

kar dolgo trepetali za pričakovano zmago, ker tudi igra v napadu ni stekla.

Na trnih so bili deset minut pred koncem, ko se je Finska približala na vsega šest točk zaostanka (54:48), slabe štiri minute do zaključka, ko je semafor kazal zgolj 60:51, in v zadnji minuti pri vodstvu s 64:60. Finci so se pač borili do zadnjih sekund in kakšnih 300 navijačev v dvorani Siemens

v Vilnisu je moralo počakati vse do zaključka, da se je enoglasno zaslišalo »rom-pom-pom še ne gremo domov.« Odločilno razliko je naredil Erazem Lorbek, ki je v zadnji četrtini dosegel 7 od svojih 14 točk ter zbral štiri pomembne skoke (skupno 6).

V zadnji tekmi skupine je Rusija s trojko Monje v zadnji sekundi premagala Makedonijo in osvojila prvo mesto.

IZIDI IN SPORED

Skupina F

Včeraj: Slovenija - Finska 67:60, 73:60 Grčija - Gruzija, 20.00 Rusija - Makedonija. Vrstni red: Rusija 10, Makedonija 8, Grčija 6, Slovenija 4, Finska 2, Gruzija 0.

Skupina E

V nedeljo: Srbija - Turčija 68:67, Francija - Španija 69:96, Litva - Nemčija 84:75. Vrstni red: Španija in Francija 8, Litva 6, Srbija 4, Turčija in Nemčija 2.

Četrtfinalni pari

Jutri v Kaunasu: ob 17.00 Španija - Slovenija, ob 20.00 Litva - Makedonija; **15.9.:** ob 17.00 Francija - Grčija; ob 20.00 Srbija - Rusija

JADRANJE Premoč Esimita Europe 2

CAGLIARI - Na Sardiniji se je končalo svetovno prvenstvo maksi jadrnic, na katerem je v tednu izjemno spremenljivih razmer na vseh štirih regatah slavila jadrnica Esimit Europa 2. Modra velikanka, ki z evropsko zastavo na krmi tekmuje za Jadrarno zvezo Slovenije, je v floti 45 jadrnic z vsega sveta dosegla nov uspeh za slovensko jadranje. Serijska zmagovalka Igorja Simčiča se je pred sezono okrepila z nekaterimi najboljšimi jadranci na svetu. Porto Cervo je bil v tednu regat preplavljen z vrhunsko tehnologijo na krovu najboljših maksi jadrnic z vsega sveta. Kljub spremenljivim vremenskim razmeram je ekipa Esimita Europe 2 nalogo vzela zelo resno in zmagala na vseh obalnih regatah.

»Za nami je teden velikih preizkušenj in vesel sem, da smo dosegli nov uspeh za slovensko in evropsko jadranje. Ta dosežek podarjam vsem Evropejcem, ki verjamejo v ta projekt, ta majhen, a zmagovit simbol sodelovanja in enotnosti. Želim si, da bi imela Evropa v teh težkih časih čim več takih simbolov,« je po zadnji regati dejal lastnik Simčič. (STA)

KOLESARSTVO

Coba bo zmaga rešila pred depresijo

MADRID - 30-letni Španec Juan Jose Cobo (Geox) je presenetljivi zmagovalc 66. kolesarske dirke po Španiji. Po zmagi je razkril, da je že leto in pol trpel za depresijo in razmišljal o koncu kariere. »Zdaj sem hvaležen moštvu, ki me je prepričalo, naj nadaljujem in le skušam čim bolj uživati v kolesarstvu,« je bil srečen Cobo.

Lanski zmagovalc Vincenzo Nibali je bil tokrat sedmi z zaostankom 4:31. Tudi Janiju Brajkoviču se nastopi niso izšli po načrtih; glede na to, da je pred dirko meril na stopničke v skupni razvrstitvi, je končno 22. mesto gotovo precej manj od pričakovanih.

Slavje Stosurjeve

NEW YORK - Avstralka Samantha Stosur je v finalu teniškega odprtega prvenstva ZDA presenetila trikratno zmagovalko US Opna domačinko Sereno Williams in si z gladko zmago s 6:2 in 6:3 zagotovila prvi naslov na turnirjih za veliki slam. Obenem je postala prva Avstralka z naslovom v New Yorku po Margaret Court, ki je igrišča Flushing Meadows pokorila leta 1973.

Vettel osmič prvi

MONZA - Fernando Alonso je na VN formule ena v Monzi po prvem ovinku z vodstvom osrečil privrženca Ferrarija, toda na koncu je, kot skoraj vedno, premočno slavil zmago Sebastian Vettel, Španec pa je bil tretji. Vettel bi lahko drugič zaporedni naslov svetovnega prvaka potrdil že na naslednji dirki čez 14 dni v Singapurju.

Kauzer svetovni prvak

BRATISLAVA - Slovenski kajakaš Peter Kauzer je na svetovnem prvenstvu v slalomu na divjih vodah v Bratislavi osvojil zlato kolajno in si s tem zagotovil tudi že mesto na olimpijskih igrah v Londonu prihodnje leto.

NOGOMET - A-liga v znamenju presenečenj

Inter in Roma: preveč sprememb

Juventus dobro obeta - Udinese obdržal formo - Triestina spregledala, da pot v 3. ligi ne bo lahka

Sloenci vsi na igrišču, razen Bačinovića

Najboljše plačani med - so razmerno z drugimi - slabo plačanimi slovenskimi nogometaši v A-ligi **Samir Handanović** (po pisanju Gazzette mu letno pripade 700.000 evrov čiste plače) je bil v uvodnem krogu prvenstva tudi najboljši, saj je bil na zmagovalni tekmi Udineseja v Lecceju (kot) vedno na svojem mestu. Sicer pa so bili vsi Sloenci, razen Bačinovića, ki je sedel na tribuni (zdi se, da letos pri Palermu ne bo imel lanskega statusa), od vsega začetka na igrišču. Njegov klubski tovariš **Josip Iličić** je odigral 78 minut, njegov nastop pa so, kot skoraj vedno, označevale genialne poteze in obdobja meglene igre. Ponesrečen je bil žal debut **Valterja Birse** pri Genoi. V sodniškem podaljšku drugega polčasa je dobil rdeč karton. **Boštjan Cesar** in **Bojan Jokić** sta si pri Chievu (2:2 proti Novari) komajda prislužila pozitivno oceno (boljši Jokić od Cesarja). Po letu dni, preživetem na tribuni, je **Rene' Krhin** za Bologno proti Fiorentini odigral vseh 90 minut in tudi zadeli vrtno in si prislužil pozitivno oceno.

KDO SE SMEJI, KDO SE JEZI - Med ekipami, ki ciljajo na naslov oziroma ligo prvakov, so nekateri pozitivno presenetili, drugi so prvenstvo takoj začeli s porazom oziroma neprepričljivim nastopom. Med najbolj veselimi so v taboru Juventusa. Prvi uradni nastop na novem stadionu (v pričakovanju pokrovitelja se začasno imenuje Juventus stadium) so Contejevi varovanci kronali z gladko zmago proti Parmii; enak 4:1, s katerim je v lanskem prvenstvu Parma odpravila črno bele. Med strelce sta se vpisala tudi dva nova nakupa (Lichsteiner in Vidal), v soju žarometov pa je zlasti Andrea Pirlo, ki je z dvema krasnima asistencama že dokazal, da bo on igralec, preko katerega bodo šli vsi napadi Turinčanov. Zelo pozitiven je bil tudi krstni nastop Napolija, ki je že v soboto premagal v gosteh Ceseno. Mazzarrijevi varovanci so zmago sicer dosegli šele takrat, ko je bila Cesena prisiljena igrati z igralcem manj, a Lavezzi in soigralci so kot izkušeno moštvo čakali ravno na pravi trenutek, da bi nasprotnika spravili na tla, kar je tipično za ekipe, ki se zavedajo svoje moči. Navsezadnje so nad začetkom prvenstva zadovoljni tudi v taboru Lazia, saj je točka na San Siru vedno dragocena, tudi takrat, ko si že vodil z 2:0. Reja pa si lahko mane roke, saj sta oba nova nakupa Klose in Cisse' že dokazala, da bosta za Rimljane dodana vrednost. Če so v taboru Milana občutki mešani - navsezadnje so morali nadoknaditi dva gola - pa je težko dobiti pozitivne stvari v krstnih nastopih Interja in Rome. Je le

slučaj, da gre za ekipe, kjer je prišlo ne samo do zamenjave trenerjev, vendar do prave taktične revolucije? Gasperini pri Interju in Luis Enrique pri Romi sta uvedla številne in velike novosti, ki jih očitno igralci niso še prebavili (jih sploh bodo?). Bomo videli, če bosta vodstvi imeli dovolj potrpljenja, da bosta trenerjema zaupali tudi v primeru novih spodrslijajev. V vrtincu se bo kaj kmalu znašel zlasti Gasperini, ki po izjavah nekaterih vidnih predstavnikov milanskega kluba ne uživa ravno popolnega zaupanja vseh pri Interju. Da se je s taktičnega vidika nekaj zataknilo naslo pričajo kar štiri zadetki, ki jih je črnomodra obramba prejela v Palermu.

UDINESE SUVERENO - Pravi izlet se je za Udinese izkazalo gostovanje v Lecceju. Guidolinovi varovanci so nasprotnika nadigrali in zmago pospravili na varno že v uvodnih minutah tekme, ko sta gola dosegla Basta in Di Natale. Bomo videli, če je razlog za uspeh tudi različno tempiranje forme med ekipama, saj so se morali pri Udineseju pripraviti že za (spodleteli) avgustovski predkrog lige prvakov proti Arsenalu, v četrtek pa

jih čaka tekma evropske lige proti Rennesu. Spodbuden je bil uvodni nastop romunskega Messija Torjeja.

ZIDI 2. KROGA: Catania - Siena 0:0, Cesena - Napoli 1:3, Chievo - Novara 2:2, Fiorentina - Bologna 2:0, Genoa - Atalanta 2:2, Lecce - Udinese 0:2, Juventus - Parma 4:1, Milan - Lazio 2:2, Palermo - Inter 4:3, Roma - Cagliari 1:2. VRSTNI RED: Juventus, Napoli, Udinese, Fiorentina, Palermo in Cagliari 3, Chievo, Genoa, Lazio, Milan, Novara, Catania in Siena 1, Inter, Roma, Cesena, Bologna, Lecce in Parma 0, Atalanta -5. Atalanta 6 točk odbitka.

TRIESTINA PRISTALA NA TRDNIH TLEH - Triestina je po spodbudni zmagi v prvem krogu takoj spregledala, da bo letošnje prvenstvo med tretjekategorniki vse prej kot enostaven zmagovalni pohod. V Abrucih so Discepolijevi varovanci potegnili krajši konec. V Lancianu so izgubili s 3:2, a poraz bi lahko bil še hujši, kljub temu, da so Godeas in soigralci celo vodili. Ravno napadalec iz Krmina je edina svetla točka nedeljskega nastopa Tržačanov, saj je Godeas dosegel oba zadetka in se tako s tre-

mi doseženimi goli v dveh nastopih že povzpela na vrh lestvice strelcev. Vendar dva zadetka sta bila premalo, da bi lahko Triestina iztržila vsaj točko. Lanciano je bil bolje organiziran in domača ekipa je tudi s fizičnega vidika nadigrala Triestino, saj je bila tako hitrost posameznikov kot tudi postavitev na igrišču bolj na strani Virtus Lanciana. Triestina je zlasti trpela na bokih, od koder so prišle tudi vse tri podaje za tri zadetke domačih igralcev, ki so rezultat spreobrnil v svojo korist že v prvem delu srečanja (od 0:1 na 2:1). V drugem polčasu je Lanciano dosegel še tretji gol, po izključitvi Princivalija pa je bilo tekme v bistvu konec. Drugi zadetek je Godeas dosegel v sodniškem podaljšku.

IZIDI 2. KROGA 1. DIVIZIJE, SKUPINA B: Andria - Cremonese sinoči, Carrarese - Latina 2:0, Feralpi Salò - Sudtirol 0:0, Frosinone - Spezia 3:2, Lanciano - Triestina 3:2, Pergocrema - Bassano 2:0, Piacenza - Trapani 0:1, Prato - Barletta 1:2, Siracusa - Portogruaro 1:0.

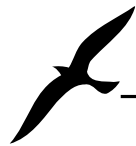
VRSTNI RED: Pergocrema, Lanciano, Barletta in Trapani 6, Siracusa 4, Carrarese*, Frosinone in Triestina 3, Andria*, Spezia, Sudtirol, Ferlapi Salò' in Latina 1, Prato, Portogruaro in Bassano 0, Piacenza -1, Cremonese** -6. (* s tekmo manj, ** z dvema tekmama manj, Piacenza 4 in Cremonese 6 točk odbitka)

PRIHODNJI KROG: (v nedeljo, 18.9. ob 14.30) Triestina - Siracusa.

NA MIVKI - Finale svetovnega pokala FIFA v Ravenni: Rusija - Brazilija 12:8. (I.F.)

Danes Barcelona - Milan

LYON - Začenja se nogometna Liga prvakov. Današnje tekme (ob 20.45): Chelsea - Bayer Leverkusen; Genk - Valencia; Borussia Dortmund - Arsenal; Olympiakos Pirej - Olympique Marseille; Apoel Nikozija - Zenit St. Peterburg; Porto - Šahtar Donjeck; Barcelona - Milan; Viktoria Plzen - Bate Borisov. Jutri tudi Manchestr City - Napoli in Inter Trabzonspor.

ODBOJKARSKO EP - Konec prve faze

Italija proti Sloveniji je konkretna možnost

»Azzurri« že v četrtfinalu, Slovenija jutri v dodatni tekmi proti Finski

Slovaki, zmagovalci skupine D, so doslej največje presenečenje EP

ANSA

IZIDI IN SPORED

Skupina A (Dunaj)

Včeraj: Turčija - Slovenija 2:3 (18:25, 23:25, 25:16, 25:19, 12:15), Avstrija - Srbija 0:3 (16:25, 19:25, 16:25). **V nedeljo:** Slovenija - Srbija 1:3 (9:25, 23:25, 25:23, 23:25), Avstrija - Turčija 0:3 (21:25, 22:25, 20:25). **Vrstni red:** Srbija 9, Slovenija 5, Turčija 4, Avstrija 0.

Skupina B (Karlovy Vary)

Včeraj: Estonija - Portugalska 3:0 (25:23, 25:17, 25:22), Češka - Rusija 0:3 (19:25, 14:25, 18:25). **V nedeljo:** Portugalska - Rusija 1:3 (15:25, 25:23, 22:25, 13:25), Češka - Estonija 3:0 (25:20, 25:14, 25:20). **Vrstni red:** Rusija 9, Češka 5, Estonija 3, Portugalska 1.

Skupina C (Innsbruck)

Včeraj: Finska - Belgija 3:0 (25:21, 25:22, 25:22); Italija - Francija 2:3 (28:26, 25:22, 17:25, 21:25,

11:15). **V nedeljo:** Belgija - Francija 3:1 (31:29, 34:36, 25:20, 26:24); Italija - Finska 3:0 (25:23, 27:25, 25:21). **Vrstni red:** Italija 7, Francija 5, Finska in Belgija 3.

Skupina D (Praga)

Včeraj: Bolgarija - Nemčija 3:1 (25:16, 25:27, 26:24, 25:23), Poljska - Slovaška 1:3 (25:23, 21:25, 18:25, 23:25). **V nedeljo:** Nemčija - Slovaška 1:3 (23:25, 26:24, 24:26, 25:27), Poljska - Bolgarija 1:3 (25:19, 22:25, 22:25, 23:25). **Vrstni red:** Slovaška 8, Bolgarija 7, Poljska 2, Nemčija 0.

Osmina finala (jutri)

15.00 Češka - Poljska, 15.30 Slovenija - Finska, 18.00 Estonija - Bolgarija, 20.10 Francija - Turčija.

Četrtfinale (v četrtek)

15.00 Rusija - Bolgarija/Estonija, 16.00 Italija - Slovenija/Finska, 18.00 Slovaška - Češka/Poljska, 19.00 Srbija - Turčija/Francija.

DUNAJ - Naloga ni bila težka, pa vendar: Italija in Slovenija sta se na evropskem odbojgarskem prvenstvu za moške v Avstriji in na Češkem uvrstili v naslednjo fazo. Italija je po včerajšnji zmagi proti Franciji (v nedeljo je brez izgubljenega niza odpravila Finsko) v skupini C osvojila prvo mesto in se direktno uvrstila v četrtfinale. Slovenija pa je v skupini A osvojila drugo mesto in jo jutri čaka dodatna tekma osmine finala proti Finski, ki so jo na pripravljalnem turnirju v Mariboru premagali s 3:1. Če bo Slovenija zmagala bi se v četrtfinalu pomerila prav z Italijo!

V prvi fazi ne eni ne drugi niso igrali najbolj prepričljivo, vendar tudi za druge reprezentance velja, da so igrale doslej nihajoče, največje presenečenje pa pome-

NAMIZNI TENIS - 28. Pokal Kras

ZKB Kras na stopničkah

Igralke zgoniškega kluba na 3. mestu, zmagal Tis Zagreb - Yuan Yuan najboljša igralka turnirja

Tradicionalni predprvenstveni turnir za Pokal Kras so letos osvojile Hrvatice Tisa Zagreb, druga je bila prav tako ekipa s Hrvaškega Duga Resa Aquaestil, tretje pa so bile domače igralke Krasa, ki so v zadnji tekmi proti češki ekipi Sk Dobre nepričakovano slavile. V odločilnem srečanju dvojic so namreč že izgubljale z 2:0, na koncu pa so zmagale s 3:2 in si z dodatnima dvema točkama prisvojile tretje mesto. Kitarji Yuan Yuan in Evi Carli se je v nedeljo pridružila še Katja Milič, ki bo z Ireno Rustja in Tjašo Kralj tudi del postave članske ekipe, ki bo igrala v A2-ligi. V ekipi pa letos ne bo več Matejev Crismancih zaradi študijskih razlogov, Martine Milič pa zaradi osebnih.

Zaradi finančnih težav so se letos v Zgoniku odločili za skrajšano (dvo-dnevno) tekmovalje, ki se ga je letos udeležilo šest ekip. Izbrali so sistem igre, po katerem so vse ekipe igrale proti vsakemu, na vsakem srečanju pa so odigrale štiri posamezne dvoboje in dvojice. V soboto odigrali tri kroge, v nedeljo pa vsaka ekipa še po dve srečanja: »Vsi so bili s formulo, kvaliteto turnirja in tudi z gostoljubnostjo zelo zadovoljni. Letos so si bile ekipe enakovredne, tako da so bili tudi vsi dvoboji zanimivi. Po turnirju smo se z udeleženci tudi pogovarjali o bodočnosti pokala Kras; tudi ostali so se strinjali, da je bila formula vsak proti vsakemu na takem dvo-dnevem turnirju zelo primerna,« je povedala Sonja Milič. Tudi dejstva, da sta obe hrvaški ekipi celo prenesli prvenstvene tekme, da sta se lahko udeležila turnirja, Izola pa se je odpovedala igranju na državnem turnirju v Mariboru, kažejo, da je turnir na zelo dobrem glasu in da se ga ekipe zelo rade udeležujejo.

Z nastopom vseh krasovih igralk je bil trener Liang zelo zadovoljen, saj so igrale iz tekme v tekmo boljše in s

sproščeno igro pokazale, da se forma postopoma veča. Med posameznicami se je izkazala krasovka Yuan Yuan, ki ni izgubila niti enega dvoboja in si zato prislužila nagrado za najboljšo igralko turnirja. Naslednji nastop krasov bo čez tri tedne, ko se bo začelo prvenstvo A2-lige. Prvi krog bodo igralka Krasa igrale v nedeljo, 2. oktobra, v Bocnu.

Izidi, nedelja:

4. krog: SK Dobre (Cz) - Tis Zagreb (Cro) 1:4; **Duga Resa Aquaestil (Cro) - ZKB Kras 3:2** (Malobabič - Carli 3:0; Magličič - Yuan 1:3; Magličič/Ramič - Yuan/Milič K. 3:1; Malobabič - Yuan 1:3; Magličič - Milič K. 3:0); Arrigoni Izola (Slo) - STK Prijedor (BiH) 4:1.

5. krog: TIS Zagreb (Cro) - Arrigoni Izola (Slo) 4:1; STK Prijedor (BiH) - Duga Resa Aquaestil (Cro) 0:5; **ZKB Kras - SK Dobre (Cz) 4:1** (Yuan - Rozinkova 3:0; Milič K. - Stachova 0:3; Yuan/Carli - Rozinkova/Stachova 3:2; Carli - Rozinkova 3:0).

Vrstni red: 1. Tis Zagreb 10, 2. Duga Resa Aquaestil (Cro) 8, 3. ZKB Kras 6, 4. SK Dobre (Cz) 4, 5. Arrigoni Izola (Slo) 2, 6. STK Prijedor (BiH) 0.

KOŠARKA - K2 sport Naprej Kontovel in Mossa

V telovadnici goriškega Kulturnega doma se je začel košarkarski turnir K2 sport, ki ga prireja ŠD Dom pod pokroviteljstvom ZŠSDI. Na prvi tekmi med Domom in Kontovelom so zmagali gostje, ki so Goričane premagali z 49:70 (9:15, 27:33, 39:50). Prvi del tekme je bil izenačen, na koncu pa so prevladali varovanci trenerja Brumna. Najboljša strelca sta bila za Kontovel Šušteršič, za Dom pa 17-letni Abrami, 14 točk. Izid večerne tekme: Sokol - Mossa 60:65

Danes: ob 19.00 tekma C: Kontovel - Romans, ob 21.00 tekma D: Mossa - Breg; **četrtek, 15.9.:** tekma E: ob 19.00 zmagovalac tekme C - KK Nova Gorica; ob 21.00 zmagovalac tekme F: zmagovalac tekme D - Breg; **sobota, 17.9.:** ob 18.00 za 3. mesto, ob 20.00 finale.

ni prvo mesto Slovaške v skupini D. Včeraj je odpravila tudi Poljsko.

Slovenija, ki je bila v nedeljo (razen v prvem setu, ki se je končal pri deveti točki!) enakovredna favorizirani Srbiji, se je včeraj predolgo mučila s Turčijo in jo premagala šele v skrajšanem petem nizu.

»Mi smo jih želeli premagati bolj prepričljivo, gotovo smo si želeli privarčevati nekaj živcev. Toda Turki so nas kar malce presenetili, igrali so bolje kot na turnirju v Franciji, boljše kot proti Srbiji in Avstriji tu. To je bila specifična tekma za obe ekipe, bila je tretja v treh dneh. Dejstvo je, da smo imeli v tretjem in četrtem nizu težave z njihovim servisom, da smo oba izgubili, a hočem na reči gledati pozitivno. Velika je stvar, da smo se potem vrnili, da smo v odločilnih trenutkih spet zaigrali odlično, imeli ves čas pod nadzorom peti niz in končno tudi tekmo. Kar pa je najpomembnejše, dosegli smo drugo zmago in se uvrstili v drugi krog, kar je bil pred začetkom tudi naš cilj. Zato moramo biti zadovoljni. Igralce lahko pohvalim za pristop, za trud, seveda pa so bile tudi napake. A malo je takih reprezentanc, ki igrajo konstantno brez napak, samo pogledajte malo rezultate po drugih skupinah,« je po tekmi razlagal selektor Slovenija Veselin Vuković.

Dejstvo je, da Slovenija ni igrala dobro. Dobila je uvodni set, že v drugem imela veliko sreče, v naslednjih dveh pa je prišlo do razpada sistema. A so se na koncu vendarle izvele, kar je prav gotovo kakovost dobrih ekip. Spet je bil posebno slab sprejem servisa, kapetan Tine Urnaut pa je naletel na črn dan.

Italija je v zadnji tekmi skupine C doživela poraz proti Franciji. Berrutovi igralci so si že po prvem osvojenem setu zagotovili prvo mesto v skupini, dobili so tudi drugi set, nato pa so se v ospredje prebili Francozi. Tekmo je težko oceniti, saj je šlo konec koncev le za trening. Italija vsekakor doslej ni igrala najbolj prepričljivo. Tokrat je trener na centru namesto Butija poslal Birarellija, Parodi pa je večji del tekme igral namesto Zaytseva. Italija se bo jutri preselila na Dunaj, imata pa zdaj dva dni časa za regeneracijo, kar je vsekakor pred četrtfinalom lepa prednost.

Slovenija - Turčija 3:2 (25:18, 25:23, 16:25, 19:25, 15:12)

Turčija: Keskin, Pezük 11, Kayhan, Tanik, Subasi 10, Coskun 29, Eksi 3, Yücel, Düngö 10, Batur 18, Kidoglu, Kilic.

Slovenija: Flajs 13, Pajenk 13, Planinc 3, Satler, Šket 25, Gasparini 1, Kamnik 8, Vincić 3, Čebren, Jakopin 1, Škorc, Urnaut 6.

Italija - Francija 2:3 (28:26, 25:22, 17:25, 21:25, 11:15)

Italija: Zaytsev 9, Mastrangelo 11, Lasko 17, Savani 8, Birarelli 9, Travica 5, Giovi. Parodi 10, Sabbi 0, Boninfante 0, Maruotti 0, Buti.

Francija: Ngapeth 20, Vadeleux 9, Rouzier 12, Tuia 2, Trefle 15, Pujol 0, Exiga 0, Lynneel 0, Marechal 7, Toniutti 1, Moreau 6, Hardy-Dessource.

TENIS - Ladies

Cirila Devetti 3. na DP

CIRILA DEVETTI

Teniška igralka ŠZ Gaja Cirila Devetti se je na državnem prvenstvu za veteranke v kategoriji ladies uvrstila na 3. mesto. N DP v kraju Milano Marittima je nastopila kot 4. nosilka, se v prvih dveh krogih z dobro igro znebila nasprotnic iz Barija in Rima, v polfinalu pa je naletela na 1. nosilko Giovanni Tortorella in izgubila z gladkim 6:1, 6:0.

»Bila sem dobro pripravljena, pred nastopom na državnem prvenstvu sem zmagala tudi na turnirju v Padovi. Tortorella pa je bila razred zase. Če bi bila 3. nosilka, kot bi bila morala biti, bi se najbrž uvrstila v finale,« je povedala Devettijeva, ki je vsekakor preživela v Milanu Marittimi nekaj res lepih dni v znamenju tenisa, saj je dopoldan igrala, popoldan pa še trenirala. Skupno je na DP v različnih starostnih kategorijah nastopilo kar 700 športnikov in športnic.

Obvestila

KOŠARKARSKI KLUB BOR obvešča, da potekajo treningi minikošarke po sledečih urnikih: letniki 2000 in 2001 ob torkih od 16.00 do 17.30 v telovadnici v Lonjerju, letniki 2000, 2001 in 2002 ob petkih od 17.00 do 18.30 na Stadionu 1. maja, letniki 2002, 2003, 2004 in 2005 ob torkih od 16.00 do 17.30 na Stadionu 1. maja, letniki 2003, 2004 in 2005 ob petkih od 16.00 do 17.00 na Stadionu 1. maja. Za informacije Karin Malalan 340-6445370

FC PRIMORJE obvešča, da se jutri, 14. septembra, začnejo treningi cicibanov ob 16.30 na igrišču v naselju Sv. Nazarija. Za informacije lahko pokličete tel. št. 329-6022707 ali pridete direktno na igrišče.

NOGOMETNI ODESK BREGA pričenja sezono danes, 13. septembra ob 17. uri v občinskem centru S. Klabian v Dolini za letnike 2001/2002/2003 in mlajše.

OD BOR obvešča, da bo prvi trening mini odbojke (letnika 2001, 2002) danes, 13. septembra, ob 17.30 na Stadionu 1. Maj. Za informacije: 333-1755684 (Silva) ali 349-7923007 (Tjaša).

AŠD SOKOL obvešča, da se jutri, 14. septembra t.l. v nabrežinski občinski telovadnici začenja otroška-mladinska dejavnost 2011/2012 z naslednjim urnikom: MINIMOTORIKA – za letnike 2006-07-08: ob sredah od 16.15 do 17.15; MOTORIKA – za letnike 2002-03-04 -05 : ob ponedeljkih od 17.00 do 18.00 in sredah od 17.15 do 18.15; MINIKOŠARKA – za letnike 2000-01-02-03: ob ponedeljkih od 18.00 do 19.00 ter ob sredah od 18.15 do 19.15; MINIODBOJKA – za deklice letnik 2001-02-03: ob petkih v nabrežinski telov. od 16.15 do 17.15 ter od oktobra meseca dalje ob ponedeljkih v Sesljanu (šola De Marchesetti) od 17.00 do 18.00; ODBOJKA U12 – U13 – za letnike 2000-1999-1998 - ob petkih v nabrežinski telov. od 17.15 do 18.45 - ob ponedeljkih in sredan ma odprtem igrišču; dodatne informacije v telovadnici na dan vadbe

HITRA HOJA - Evropske igre v Lignanu

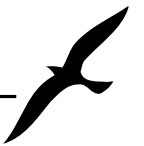
Fabio Ruzzier na 5 km diskvalificiran

Lonjerski hitrohodec Fabio Ruzzier bo na uspeh na evropskih veteranskih igrah, ki te dni potekajo v Lignanu, moral še počakati. Na njegovem prvem nastopu na 5 kilometrov je bil namreč diskvalificiran. Sodniki so mu rdeči karton pokazali pri 3 kilometru: »Favorit, Rus Kiseljev je namreč startal zelo hitro, jaz pa sem po nepotrebnem šel kar za njim. Že po kilometru in pol pa me noge niso več držale, pri tretjem pa so me diskvalificirali,« je pojasnil razočarani Ruzzier, ki je meril moči v kategoriji M55, ki je bila med hitrohodci tudi najštevilnejša. Za naslov se je pomerilo 12 veteranov. »Tri leta starejši Rus Kiseljev je razdaljo prehodil v 24 minutah in 56 sekundah in tudi osvojil najboljši absolutni čas: »Ruz-

si nasploh so zelo dobri sprinterji, saj tam prireajo večinoma samo tekme na krajše razdalje. Če ne bi sledil Rusu, bi prav gotovo osvojil drugo mesto z absolutno drugim najboljšim časom,« je še pristavil Lonjerski tekmovalac, ki ga jutri čaka še nastop na 20 km. Prav tam želi popraviti vtis s prvega nastopa. Član slovenske izbrane vrste bo imel osem tekmecev, med katerimi bo najnevarnejši spet Rus Kiseljev.

Kljub visokim temperaturam je tekme evropskih veteranskih iger spremljala kar nekaj navdušencev, spiker pa je vzdruže še popestril.

Včeraj se je začel tudi turnir v odbojki na mivki, na katerem med drugimi nastopata tudi nekdanja »azzurra« Luca Cantagalli in Franco Bertoli.

ELITNA LIGA - V Repnu prepričljiv nastop moštva Sergeja Alejnikova

Kras začel kot valjar, četudi prejeta gola žulita

Knežević zgrešil enajstmetrovko - Pizzini strah in trepet obrambe Tolmezza

POVEDALI SO ...

Maxi Grgič: »Lepa gola po naši krivdi«

Sergej Alejnikov, trener Krasa: »Lepo je začeti z zmago, ampak to je bila šele prva tekma. Imamo še veliko rezerv in pravi Kras bomo videli šele čez nekaj tednov. Nisem zadovoljen, da smo prejeli dva gola. Veseli pa me, da je bila reakcija pozitivna in da se fantje niso predali malodušju. Cela ekipa je igrala dobro. Pizzini? Dobro je opravil svoje delo, čeprav nerad hvalim posameznike.«

Raffaele Maisano, trener Tolmezza: »Ko je sodnik izključil Krasovega igralca in je Knežević zgrešil penal, sem postal optimist. Prepričan sem bil, da lahko iz Repna odnesemo vsaj točko. Tako pa ni bilo. Kras je dokazal, da bo letos bržkone razred zase. So odlična ekipa. Najbolj me je presenetil napadalec Pizzini, ki je igralec višje kategorije.«

Žarko Arandelović, športni vodja Vesne: »Tekma je bila izenačena in neodločen izid bi bil pravičen. V podaljšku pa so nas gostitelji presenetili in nas premagali v protinapadu, potem ko smo na vsak način želeli doseči zmagoviti gol. Lahko bi se tudi zadovoljili s točko. V drugem polčasu smo igrali boljše kot nasprotnik, čeprav še nismo v pravi formi.«

Zdravko Custring, predsednik Sovodenj: »Pristop je bil pravi, fantje so se potrudili, igrali pa nismo najboljše. Tri točke pa so pomembne, saj je lepo začeti sezono s pravo nogo. Prvi polčas je bil intenziven, odmevnih akcij pa ni bilo. Drugi del je bil bolj živahen. Zadnje četrt ure so Primorčevi igralci oblegali naš kazenski prostor. Gostje, ki so zelo dobra ekipa, niso uspeli izenačiti. Pri nas se je tokrat izkazal vratar Jurij Devetak, ki je odločilno ubranil vsaj tri ali štiri strele proti vratom.«

Robert Kalc, športni vodja Zarje: »Zadovoljni smo s tremi točkami, ne pa z igro. Vročina nas je precej zdelala. Breg je zelo dobra ekipa in priznati moram, da bi si zaslužil točko. Tokrat se je sreča nasmešnila nam. V zvezni liniji so igrali boljše brežani. Pustili smo jim preveč prostora.«

Maxi Grgič, Bregov branilec: »Zarja je zmagala z dvema lepima goloma, ki sta padla tudi po naši krivdi. Vsekakor smo večji del tekme igrali boljše kot gostje, čeprav tekma ni bila najlepša.«

Repenski Kras je v prvem krogu dokazal, da bo glavni kandidat za napredovanje v D-ligo. Varovanci beloruskega trenerja Sergeja Alejnikova se v Repnu, pred številčnim občinstvom (okrog 100 gledalcev, lani v D-ligi jih je bilo povprečno vsaj dvakrat toliko več), niso pustili presenetiti. Precej zanesljivo so premagali trdoživi Tolmezzo (12 let zaporedoma v elitni ligi). Gostje so se dobro upirali in po začetnem vodstvu Krasa, celo povedli z 2:1. Dva prejeta zadetka sta po tekmi precej žulila Krasovega trenerja Alejnikova. Knežević (v prvem polčasu je zgrešil enajstmetrovko) in igralki so nato reagirali in pred odmorom znova povedli (tretji zadetek je bil znova avtogol). Krasovci so sicer dokazali, da vsakič ko pospešijo ritem igre, ustvarijo nevarno akcijo in se približajo голу. Tako je bilo tudi v drugem polčasu, ko je bilo manj atraktivnih akcij. Gostje iz Tolmeča so se trudili in so se resnici na ljubo nekajkrat nevarno približali Lorenzonijevemu vratom. V 80. minuti se je po levi strani v kazenski prostor prebil čvrsti Pizzini (z golom in odločilno podajo je bil najboljši na igrišču), ki je lepo podal Capalbu, slednji pa je brez težav potisnil žogo v mrežo. Treba je še dodati, da je Kras že od 35. minute igral z možem manj. Sodnik je izključil Corsa. Proti koncu tekme pa je trener Alejnikov zamenjal v nedeljo ne najbolj razpoloženega Kneževića. Med Krasovimi posamezniki je bil stalno v ospredju »desetica« Favero, ki je (skoraj vsakič nevarno) streljal vsaj deset prostih strel.

GODRNJAL JE - Gonzales (argentskega porekla) je precej godrnjal, potem ko mu je trener Alejnikov namenil le nekaj minut (na igrišče je vstopil v 90. minuti). Krasov trener je bil do mladega nogometaša (upravičeno) zelo oster.

ODŠLA STA - Kras je medtem že prekinil sodelovanje s Pittilonom (snubi ga Gemonese) in Filippom. Vodstvo rdeč-belih medtem išče še kako okrepitev, saj se je izbor igralcev zožil na 18 igralcev. (jng)

Dimitri Batti stotič

Na nedeljski tekmi proti ekipi iz Tolmeča je stoto prvenstveno tekmo v dresu repenskega Krasa odigral 25-letni (26. rojstni dan bo praznoval 16. novembra) Dimitri Batti, doma iz Repniča. Dimitri je z belo-rdečimi odigral 67 tekem v promocijski ligi, 22 v elitni in 11 v D-ligi (statistični podatki Bruna Rupla). H Krasu je branilec iz Repniča prestopil v sezoni 2006/07. Pred tem je igral za Monfalcone in v sezonah 03/04, 04/05 pri Vesni (34 nastopov). Prvič je na igrišče stopil 17. septembra 2006, na tekni v Torviscosi (2:0 za domačine). V petih sezonah je Dimitri, ki je svojo nogometno pot začel pri proseškem Primorju, zbral tri gole in štiri izključitve.

OSTALI - Zmagovalca uvodnih derbijev sta ...

... Sovodnje in Zarja

Juventina in Vesna nista prepričala - S pravo nogo začela tudi Primorje in Mladost

V Dolini je bilo nogometašem obeh ekip vroče

KROMA

V prvem krogu deželnih amaterskih prvenstev ni bilo večjih presenečenj. Vsaj kar se tiče ekip naših društev. Derbija sta pripadala Sovodenjcem in Zarji.

Naša predstavnik v promocijski ligi nista izpolnila pričakovanj. Kriška Vesna je po podaljšku izgubila v Flaibanu. Gostitelji so zadeli v 94. minuti. Pred tem pa je Vesna zgrešila vsaj tri lepe priložnosti za gol. Najlepšo je imel napadalec Jar Martini, ki se je sam pred vratarjem odločil za preigravanje in ne za strel. V Vesninem taboru po tekmi niso bili zadovoljni s prikazano igro, čeprav so bili v drugem delu boljše od nasprotnika. Juventina se je z gostovanja vrnila s točko, s katero pa so bolj zadovoljni nogometaši Uniona 91. Pri ekipi štandreskega društva (odsotna sta bila Pantuso in Trangoni) niso bili zadovoljni. Tomizzovi fantje s prikazano igro niso prepričali.

V prvi amaterski ligi so gledalci v Sovodnjah videli intenzivno tekmo. Na gostovanju pri belo-modrih so povedli gostje iz Trebč. Devetakovo mrežo je zatresel Lanza. Sovodenjci so v zadnjih desetih minutah prvega polčasa spreobrili izid v svojo korist. Izenačili so po enajstmetrovki, ki sta si jo po lepi akciji izborila Reščič in Kovic (slednjega so zrušili v kazenskem prostoru). Pred odmorom je odločilni zadetek dosegel Bernardis. V drugem polčasu so se igralci Primorca trudili in skušali izenačiti. Bili pa so neuspešni.

V drugi amaterski ligi je precejšnje zanimanje vladalo za derbi v Dolini, med domačim Bregom in Zarjo. Tekma je bila vseskozi izenačena. Ekipa bazovskega društva je že v 2. minuti povedla s Cerritto. Gledalci so videli več nevarnih akcij. Brežani so izenačili v drugem polčasu in so se nato večkrat približali vratom Zarje. Ko je vse kazalo, da si bosta moštvi razdelili točki, je Kočiču uspelo z lepim zadetkom premagati Bregovega vratarja Guglio. Zarja je tako s kančkom sreče odnesla domov celoten izkupiček.

Vse tri točke so na Opčinah dosegli tudi nogometaši Primorja, ki ga letos vodi slovenski trener Davor Vitulič. Rdeče-rumeni so zmagoviti gol zadeli v drugem polčasu. Trener **Davor Vitulič** je bil le delno zadovoljen z nastopom svojih varovancev: »Tri točke so dobre za moralo, ekipa pa še ni v pravi formi. Veliko je še rezerv. Zadovoljen sem z nastopom obrambne vrste. Zvezna linija in napad pa še nista uigrana. Moramo se še izboljšati in veliko trenirati. Vsekakor bi dodal, da je bil neodločen izid bolj realen,« je priznal Vitulič, ki je še dodal: »Matteo Dolliani je tokrat odigral odlično.«

S pravo nogo je začela tudi doberdobska Mladost v 3. AL. Rdeče-plavi so v Zdravščini premagali domači Poggio, ki ga vodi slovenski trener Fabio Sambo. Mladost se je izkazala pred-

vsem v drugem polčasu. Za ekipo iz Doberdoba je dvakrat zatresel nasprotnikovo mrežo Vizintin, enkrat pa D'Onorio. (jng)

15

krat sta se med seboj srečali Sovodnje in Primorec (statistični podatki Bruna Rupla na www.slo-sport.org). Skupni obračun derbijev je pet zmag Primorca, tri Sovodenj, sedemkrat pa sta se moštvi razšli neodločeno (le en medsebojni obračun se je končal brez golov).

22

let je minilo odkar sta se zadnjič srečala Breg in Zarja, ki se je leta 1997 združila z Gajo, junija letos pa je prišlo med društvo-ma do razkola. Zadnji dolinskobazovski obračun je bil 16. aprila 1989 v Bazovici. Ekipi sta takrat igrali v 3. AL in končni izid je bil 2:2. Nedeljski derbi je bil 25. po vrsti. Zarja vodi z devetimi zmagami, Breg pa je zmagal šestkrat.

Postave ekip naših društev in ostali izidi

ELITNA LIGA

Kras Repen - Tolmezzo 4:2 (3:2)

Strelca: v 2. avtogol, 35. Pizzini, 44. avtogol; 80. min. Capalbo

Kras: Lorenzoni, Colavetta, Batti, Božič (od 45. Capalbo), Pikiz, Corso, A. Alejnikov (od 90. Gonzales), Paolini, Knežević (od 65. Barbetti), Favero, Pizzini, trener S. Alejnikov.

Rdeč karton: v 35. min. Corso.

Ostali izidi: Azzanese - Muggia 2:1, Buttrio - San Daniele 2:1, Gemonese - Torviscosa 1:1, Lignano - Monfalcone 3:2, Manzanese - Spal Cordovado 1:1, Cervignano - Virtus Corno 1:1, San Luigi - Fontanafredda 0:1.

Prihodnji krog: San Daniele - Kras.

PROMOCIJSKA LIGA

Union 91 - Juventina 0:0

Juventina: Furios, Stradi (Di Giorgio), Favero, Gulič, Beltrame, Sellan, Cuzzolin (Compagno), Giannotta, Palermo, Airolidi, Secli (lansig), trener Tomizza.

Flaibano - Vesna 1:0 (0:0)

Vesna: Carli, Cheber, Pin, Gajčanin (Martini), Bagon, Degraffi, Borelli (Improta), Mercandel,

Cano, Tomizza, A. Marjanović (Puric), trener Massai.

Ostali izidi: Caporiaccio - Zaule 2:0, Pro Romans - Pro Fagagna 2:2, Tricesimo - Lumignacco 0:1, Trieste Calcio - Reanesse 1:2, Martignacco - Costalunga 0:1, Valnatisone - Ponziana 0:1.

Prihodnji krog: Juventina - Valnatisone, Vesna - Caporiaccio.

1. AMATERSKA LIGA

Sovodnje - Primorec 2:1 (2:1)

Strelci: v 21. Lanza, 37. Vizintin iz 11-m, 40. Bernardis

Sovodnje: Devetak, Tomšič, Trampus, Pacor, Visintin, Galliussi, Bernardis (Vanzo), Komic, Kovic (Biasiol), Reščič, Flocco (Colella), trener Coceani.

Primorec: Sokolic, A. Cappai, Antonaci, Di Gregorio (Dell'Osso), Ojo, Santoro, Giorgi, Debernardi (Micor), Bertocchi (Moscolini), Sau, Lanza, trener Corona.

Ostali izidi: Staranzano - Azzurra 0:2, Isontina - Villesse 1:2, Isonzo - Cormonese 0:2, Medea - Domio 2:3, Pro Gorizia - Pieris 0:1, San Giovanni - Ronchi 1:2, Sistiana - Esperia 0:0.

Prihodnji krog: Primorec - Staranzano, Esperia - Sovodnje.

2. AMATERSKA LIGA

Breg - Zarja 1:2 (0:1)

Strelci: v 2. Cerrito; 60. Daris, 94. Kočič

Breg: Guglia, Zeriali (Bussani), Petranich, Grgič, Potleca, Babich, Steffé, Daris (Cigui), Romano, Coppola (Belladonna), Cermelj, trener Bassanese.

Zarja: Valditar, Messina, I. Krizmančič, Caserta, Missi, Mihelčič, Cisternino (Ghezzo), Kariš (Jarc), Marchetti (Franco), Kočič, Cerrito, trener Bovino.

Opicina - Primorje 0:1 (0:0)

Strelec: v 62. Colasuonno

Primorje: Bellemo, Bobbini, Emili, Dolliani, Ferro, Mescia, Ferluga, Siccardi (Pauletici), Colasuonno (S. Cok), J. Čok (Cheber), Pohlen, trener Vitulič.

Ostali izidi: Centro Sedia - Montebello Don Bosco 1:1, Fogliano/Turriaco - San Canzian 1:0, Mariano - Roianese 3:0, Muglia - Villanova 4:2, Piedimonte - Begliano 1:4, Romana - Mossa 5:3.

Prihodnji krog: Zarja - Piedimonte, Montebello

Davide Pizzini (Kras) KROMA

Don Bosco - Breg, Primorje - Muglia.

3. AMATERSKA LIGA

Poggio - Mladost 1:3 (1:1)

Strelca: v 25. Vizintin; 60. D'Onorio, 80. Vizintin

Mladost: Feresin, Pauluzzi (Bensa), Radetič, Kobal (Skarabot), D. Peric, Vittorelli, Bressan (Ferletič), Bagon, D'Onorio De Meo (Ferlez), Peric M., Vizintin (Smilovic), trener Valentinuzzi.

Rdeč karton: Radetič.

Ostali izidi: Audax - Torre 0:2, Cgs - Lucinico 3:2, Chiabola - Aurisina 1:1, Moraro - Sagrado 1:0, Pro Farra - Campanelle 2:2, S. Andrea - Ruda 2:0, Villa - Fiumicello 2:0.

Prihodnji krog: Mladost - Chiabola.

STRELCI EKIP NAŠIH DRUŠTEV - 2 gola: Vizintin (Mladost), 1: Pizzini, Capalbo (Kras), Visintin, Bernardis (Sovodnje), Lanza (Primorec), Cerrito, Kočič (Zarja), Daris (Breg), Colasuonno (Primorje), D'Onorio (Mladost).

Višječelci pozor!

prijave na razpis sprejemamo do 20. 9. 2011

Podrobnejše informacije na www.zsscl.it

ali v uradih
Združenja slovenskih športnih društev v Italiji

JEZIK NA OBROBJU

Prejšnji teden sem se malo dlje ustavila pri zvezi »v luči česa«, ki se vedno pogosteje pojavlja v našem tisku, medtem ko je v slovenskih medijih še nisem srečala. Prav bi bilo, da bi jo tudi pri nas čim prej opustili in se začeli izražati bolj slovenskemu jeziku primerno. Isto velja za najrazličnejše vozle v prenesenem pomenu, ki jih razumemo in uporabljamo samo na našem obmejnem prostoru.

Poleg različnih vozlov, ki sem jih omenila že prejšnji teden, poznamo Slovenci tudi okrasni vozle, ki mu Italijani pravijo nodo d'amore ali tudi nodo mistico. Alpinisti poznajo varovalni vozle - v ital. nodo delle guide. Pri ročnih delih uporabljamo vozličasti vbod, ki je v italijanski punto a nodo. To so že strokovni izrazi, ki jih malokdaj slišimo v vsakdanjem govoru.

Tako Slovenci kot Italijani pa si naredimo vozle na robcu, da česa ne pozabimo. Medtem ko imajo Italijani večkrat tudi »un nodo alla gola«, mi takega vozla ne poznamo. Namesto tega rečemo, da nas nekaj tišči v grlu, da se nam je v grlu nekaj zataknilo, slišala pa sem tudi, da ima kdo cmok v grlu. Tudi »un nodo di lacrime« ali »un nodo di pianito« v slovenščini ne bomo nikdar slišali. Govorimo o zadržanih solzah, ki nočejo ali ne morejo na dan. Kadar Italijani rečejo, da imajo »un nodo di tosse«, bomo Slovenci govorili o napadu hudega kašlja, ki nam ne pusti ne govoriti ne dihati.

Na splošno v slovenščini le malokdaj uporabljamo vozle v prenesenem pomenu. Medtem ko ga v italijanski srečujemo na vsakem koraku, posledično pa tudi (kot kalk) v našem tukajšnjem tisku. Včasih kar večkrat v istem dnevu. Tako

sem 4. avgusta brala v naslovu članka: Poletni pokojninski vozle, namesto problem, zaplet, nesporazum ali kaj podobnega. Samo dve strani naprej pa je bilo v članku zapisano, da zajetni seznam zahtev socialnih partnerjev »zadeva vozle, ki jih italijanska politika neuspešno rešuje že več desetletij«. V slovenščini moramo te vozle in tudi vse druge, ki so jih polni naši mediji, zamenjati s problemi, težavami, nerešenimi vprašanji ali čim drugim, kar pač tisti zvezi pomensko ustreza. Imeli bomo kar precej dela, saj je italijansko geslo nodo v Velikem slovarju italijanskega jezika, (S. Battaglia, UTET) obravnavano kar na 16 straneh, kar pomeni trikrat toliko drobno popisanih stolpcev.

Med vsemi najrazličnejšimi italijanskimi vozli sta v slovenščini uporabna dva, in sicer jezikovni in prevajalski vozle, ki imata v SP v oglatem oklepaju pojasnilo, da pomenita zapleteno besedo ali težko rešljivo vprašanje. Poleg teh dveh poznamo v slovenščini še psihološki vozle. Tudi te vozle pa je mogoče uporabljati samo v ekspresivnem govoru.

Italijanski »nodi« - vozli v prenesenem razširjenem pomenu torej ne spadajo v slovenske medije. Namesto njih imamo probleme, težave, zapletene zadeve in podobne izraze. Temu bi se morali prilagoditi tudi naši pisci.

Lelja Rehar Sancin

PISMA UREDNIŠTVU

Podatki o fotografiji

Spodnjo fotografijo sem staknil na boljšem sejmu in se sedaj nahaja v mojem arhivu. Slika ni velika (približno 5 X 5 cm) in ni v najboljšem stanju, a menim, da je zaradi vsebine vredna objave. Ne vem, kdaj je nastal ta posnetek. Morda v šestdesetih letih? Na hrbtni strani fotografije je nekdo napisal: "Kjuder Maria".

Na posnetku so štiri ženske v ljudski noši, sklepam, da so iz Lonjerja oziroma Podlonjerja, morda pa tudi od Sv. Ivana.

Če je kdo med bralci, ki ve kaj več o tem posnetku, naj mi piše na e-naslov: caro_filip@hotmail.com

Seveda, v zahvalo mu bom poslal ta posnetek po e-pošti.

Filip Fischer

MLADINSKI HOTEL PLISKOVICA - Konec Poletje pr' Slamčevih 2011

Ohranjanje naravne in kulturne dediščine
Krasa in spoznavanje različnih kultur sveta

Na kraškem borjaču Mladinskega hotela Pliskovica je bilo letošnje poletje spet živahno. V sklopu petega festivala Poletje pr' Slamčevih so potekale različne aktivnosti, katerih rdeča nit je bila oživiljanje kot tudi ohranjanje naravne in kulturne dediščine Krasa ter spoznavanje različnih kultur našega sveta. V juniju in juliju so na delavnici Bachovich cvetnih esenc z Evo Humar Faganel spoznali bogastvo kraške narave ter izdelali vse o rastlinah, s katerimi lahko pripravimo različne cvetne esence, ki zdravijo človeška negativna stanja. Preizkusili so se v ročnih spretnostih pletenja košar, ki jih danes zna izdelati le še malokdo, Dario Cortese jih je popeljal po kraški gmajni spoznavat in nabirat »divjo hrano«, iz katere so si pripravili odlično »divje« kosilo. Mesec julij je pravi čas za žetev sivke, zato so z ljubitelji te zlahtne dišavnice, poželi njihov »nasadek«, pletli dišeče butarice ter z destilacijo pridobili sivkino eterično olje, ki jih bo še dolgo v zimo spominjalo na poletno idilo njihovega dvorišča.

Letošnjemu mednarodnemu letu gozdov so posvetili kar dva dogodka. Na lesarko kiparskem kampu so z Dušanom Gerlico podrobneje spoznali les kraškega bora in iz njega izdelali lesene skulpture. Z najmlajšimi pa so vsak torek v juliju in avgustu skozi igro, ustvarjanje in rekreacijo spoznavali biotsko raznolikost gozdov, njegov pomen za naš obstoj ter odkrivali različne gozdne ekosisteme in ostale zanimivosti, pa tudi njegove pravilne prebivalce.

Prav prijetno pa je bilo poslušati zvok kladiva, ki je udarjal ob kamen. Vaški kamnosek Jernej Bortolato je tudi letošnje poletje obiskovalce naučil, kako iz kosa kamna izklešemo lep kamnit izdelek.

Prav posebno doživetje na dvorišču Mladinskega hotela pa so zagotovo bili skrbno izbrani etno koncerti. V mesecu juliju so obiskovalci lahko prisluhnili Swargi, Pelli in skupini Mahtab, ki so jih popeljale od jazz-a, starih slovenskih in makedonskih ljudskih pesmi

Poletje pr' Slamčevih smo zaključili z nočnim pohodom na Volnik

vse do zahodnoafriških ritmov. Avgusta so gostili dekleško skupino Ragle, ki je prepevala stare slovenske ljudske pesmi, cikel koncertov pa so zaključili s skupino Sedef, ki je prepravila dvorišče z zvoki bosanske ljudske pesmi.

Od meseca junija, pa do konca avgusta si je bilo možno ogledati razstavo ilustracij Danijela Demšarja, »Roža

v srcu«, v sodelovanju s Kosovelovo knjižnico Sežana, pa so se gosti hotela lahko prepustili brezskrbnemu poletnemu branju v Knjižnici pod orehom.

Poletje pr' Slamčevih so zaključili v soboto 3.9., z nočnim pohodom na Volnik, kjer so uživali v prečudovitem pogledu na Kras in Tržaški zaliv.

Ekipa Mladinskega hotela

LJUBLJANA - Ena najstarejših ulic v mestu

Na Križevniški ulici
zrasla kulturna četrt

Ljubljana je na Križevniški ulici, med Mestnim muzejem in novim Bregom, dobila novo kulturno četrt. Projekt ambientalnourbane intervencije je nastal pod umetniškim vodstvom Roberta Walta iz Mini teatra in arhitekta Denisa Petrovčiča, ki sta ga zasnovala skupaj z drugimi ustvarjalci, stanovalci Križevniške ter ob podpori Mestne občine Ljubljana.

Kot je za STA povedal direktor in umetniški vodja Mini teatra Walta, so si že od trenutka, ko so se preselili na Križevniško ulico, želeli povezati z ljudmi, ki na tem območju bodisi stanujejo ali ustvarjajo. Navdih za križevniško kulturno četrt so dobili pri skupnostih v newyorških ulicah. V sklopu projekta so naredili seznam pomembnih ljudi, ki so nekdaj ustvarjali na Križevniški, na ulico pa so postavili male likovne instalacije, označevalne table in napise, zelenje in cvetje ter klopi za branje in druženje. Pri zagonskih sredstvih za nakup ter najem urbane opreme in instalacij jim je na pomoč priskočila ljubljanska občina, medtem ko so umetniki, ki ustvarjajo na tem koncu mesta, prispevali program.

Kulturno četrt je 30. avgusta odprl performans Jaz, po katerem se lahko imenuje Ljubljana, s katerim so počastili pesnika Tomaža Šalamuna, doslej pa so v njej potekale ustvarjalne delavnice in predstave v okviru Mini poletja ter Festival črk, sledijo pa branja poezije in proze ter manjši koncerti. Za 2. oktober Walta napoveduje srednjeveški dan v Ljubljani, ki bo eden večjih projektov kulturne četrti, prav kmalu pa bodo pripravili tudi spoznavni večer za vse, ki na Križevniški ustvarjajo.

V prihodnosti se nameravajo po Waltovih besedah povezati v

širšo kulturno četrt, ki bi vključevala vse kulturne in znanstvene ustanove, ki delujejo vse do Dvornega trga, vključno s Slovensko akademijo znanosti in umetnosti (SAZU) in Mestnim muzejem. Upa, da se bodo kmalu povezali s Srednjo šolo za oblikovanje, ki jim lahko po njegovem mnenju prinese dodatne sveže ideje.

Pri projektu, ki je nastal pod umetniškim in izvedbenim vodstvom Mini teatra, sodelujejo še druge kulturne institucije: Zavod za kiparstvo, Galerija Photon, Galerija Squot, Tiskarska delavnica TipoRenesansa, KUD C3 in Mestni muzej ter ponudniki gostinskih storitev: restavracija Shamballa, gostilna Pod skalco in restavracija Vitez. Na ulici danes živi in ustvarja več intelektualcev in umetnikov, med njimi tudi skladatelj Urban Koder in Aldo Kumar.

Križevniška ulica, ki se je nekdaj imenovala Ribiška, je ena najstarejših ulic v Ljubljani. Na njej so med letoma 1167 in 1200 svoje postojanko imeli templjarji, nato so jih zamenjali križniki. Plemiška rodbina Spanheimov, ki je v Ljubljani v 12. stoletju ustvarila upravno središče svojih posesti na Kranjskem, je tu sezidala redovno cerkev Marije Pomočnice, ob njej pa redovno hišo z bolnišnico in šolo za vzgojo revnih otrok.

Na Križevniški so nekoč živel, ustvarjali ali se vsaj začasno ustavili številni kulturniki, med njimi pesnik Srečko Kosovel, dramatik Matej Bor in režiser Ciril Debevec. Tu je je prebivala družina pravnika in mecena Blaža Crobatha, očeta pesnice Luize Pesjakove, pri katerem je med drugim delal tudi France Prešeren. Crobathov "ljublanski salon" je bil zbirališče slovensko in slovansko prepričanih izobražencev. (STA)

Dve nadaljni papeški diplomatski odposlanstvi v Mongolijo nista dosegli cilja.

Na bolj laični osnovi se je poizvedovanj o Mongoliji lotil francoski kralj Louis IX. Za sla je izbral flamskega meniha Wilhelma iz vasi Rubrouck. Njegova pot se je začela 7. maja 1253 v Carigradu, od koder je z ladjo preplul Črno mor-

žarskem. Izdelal je posebno uro, merjenje časa pa je bilo domačinom še neznan. V Karakorumu se je tedaj mudilo odposlanstvo iz Grčije.

V potopisu Wilhelma je nekaj zelo aktualnih tem. Preden so jih privedli do kana Manguja, so s tajniki nekaj dni usklajevali način, kako mu bodo izrekli čast. Neposredno pred vstopom k vladarju so jih temeljito preiskali, da bi ne imeli na sebi orož-

katerem izstopa več stolpičev, ki pa niso obrambne narave. Nekatere v sredini stoji relativno moderna zgradba, v kateri so urejene zgodovinske zbirke in maketa starega mesta, kakršnega so videli naši potopisci. Čisto po vhodu na levi strani je mogočno budistično svetišče Erdene Zuu, kjer obiskovalca zasujejo z novo zalogo duhovnih misli, ki jih je že slišal med obiski prejšnjih samostanov. Vsekakor je to svetišče odli-

Arheološki park z razgledne točke

je in v treh mesecih v starih ob Volgi naletel na prve mongolske predstraže. 5. avgusta je dosegel prvo važno mongolsko izpostavo politične veljave na levem bregu Volge. Po več kot enomesečnem postanku pri teh Mongolih je pot nadaljeval in v polni zimi je 27. decembra dosegel Karakorum.

Kronike navajajo, da je bila vsebina pisma francoskega kralja dvoumna. Morda gre to pripisati netočnemu prevodu. Nekaj časa ga je mongolski dvor imel celo za sovražno napoved. Nazadnje se je pismo v domači birokraciji izgubilo in Wilhelm se je otrešel obtožb, ki bi bile utegnile imeti slabe posledice. Menih se je v mongolski prestolnici zadržal dobre tri mesece in 5. aprila 1254 začel povratek. V Antiohijo (današnja turška Antakya) se je vrnil konec junija naslednjega leta.

Wilhelm iz Rubroucka je bil veliko briljantnejši pisec kot njegov predhodnik Giovanni. Sestavil je dejansko prvi potopis, ki v bibliografiji nosi naslov »Potovanje v cesarstvo Mongolov«, in vsebuje podrobne opise njihove dežele, navad in življenja na cesarskem dvoru. Med zadnjim srečanjem Wilhelma s tedanjem kanom Mangujem, naj bi se ta dotaknil teoloških tematik. Mongole naj bi zanimala krščanska vera. Wilhelm je v Karakorumu opazil, da so tam že obstajale izpostave nekaterih krščanskih ločnic, kot so bili Armenci in Nestorijanci. Svojo je imel tudi mohamedanski svet, ki so ga predstavljali relativni bližnji Ujguri, skrajno vzhodno turško prebivalstvo. V Karakorumu je

menih opazil nekatere Evropejce, ki so tja prišli kot vojni ujetniki, se nato tam vživeli, razvili določene obrti in se uveljavili v upravi mesta in delu na dvoru. Med obrtniki je bil tudi Francoz, ki so ga Mongoli zajeli na Mad-

ja. Prevajalec si je moral odpeti pas, na katerem je visel nož.

Wilhelmovo pisanje je v resnici etnološka in antropološka razprava.

čno obnovljeno in lepo vzdrževano, pravi raj za fotografije in umetnike, ki iz večje ali manjše razdalje skušajo ujeti najlepše poglede.

Drobna kuščarica se je pustila ujeti brez odpora

Smrt v Gobiju

Opazil je malenkosti v vsakdanjem življenju na dvoru.

No, in sedaj sem bil tudi jaz pred tem bajnim Karakorumom. Najlepše je celoten kompleks viden iz bližnjega griča. Velik kvadrat zapira obzidje, v

Kaže, da je vnema odkrivanja verskega zatiranja, ki so ga izvajali v 30. letih prejšnjega stoletja, prehitela zanimanje za zgodovino Mongolov. Po več letih obnavljanja svetišč in samostanov se je končno neka nemška ar-

Stanovanjski predel Karakoruma

heološka ekipa lotila tal, ki so bila v cellem četverokotniku prekrita s prstjo, travo in plevelom.

Odkrila je več kamnitih plošč, ki so verjetno služile kot temelji za neko zidano palačo, brez dvoma cesarsko. Plošče v popolnem krogu nekako ponazarjajo tloris klasične mongolske jurte. Kamne, ki so tvorili zidove, so v kasnejših dobah uporabili za gradnjo zdaj obstoječega svetišča. Ta krog kamnitih plošč je v Karakorumu edino kar je dejansko mongolskega.

Knjižna ponudba o Mongolih je velika. Eno ključnih del je uredil ruski in sovjetski zgodovinar Vasilij Vladimirovič Barthold (1869-1930), bolj znan kot Wilhelm Barthold. Njegovi spisi so izredno natančni in preverjeni med številnimi potovanji, ki jih izvedel med turškimi ljudstvi srednje Azije in Mongoli. Kljub temu, da se je po okt-

smrti Stalina so ga postopno rehabilitirali in je danes znan kot vodilni izvedenec za turško zgodovino. Delo uzbeškega zgodovinarja Hayita Baymirze se Mongolov dotika samo delno in to v dobi zadnjih približno dvesto let. Baymirza je zašel v Nemčijo kot ujetnik ali deserter med drugo svetovno vojno. Njegova knjiga »Turkestan zwischen Russland und China« vsebuje zelo veliko politične propagande.

Naravnost fascinantna je »Tajna zgodovina Mongolov«, katere v tržaški občinski knjižnici obstaja prevod v italijanščini. Gre za opis drobnih družinskih dogodkov, klanskih združev in na koncu politične dejavnosti, ki zadevajo življenje največjega Mongola, Džingisa Kana.

Zasluga za odkritje rokopisa v stari kitajski pisavi gre ruskemu duhovniku in sinologu Pjotru Kafarovu (1817-1878), ki je bil nekaj desetletij na čelu izpostave pravoslavne cerkve na Kitajskem. Kafarov je tekst prevedel v ruščino, sledili pa so prevodi v številne druge svetovne jezike. V dveh muzejih v Ulan Batarju, kjer so prodajali tudi knjige in albume, sem se trudil, da bi dobil knjigo. Imeli so jo samo v mongolskem jeziku. Prav v sprejemnem centru zgodovinskega objekta v Karakorumu, sem na polici zagledal en sam izvod v angleščini in si ga kupil za knjižni spomin potovanja.

Angleški prevod je delo mongolskega znanstvenika Urgunge Onona, ki je svojemu delu dodal več pripomb in omenil variante drugih avtorjev. V vseh pogledih pa je najboljši monumentalno delo avstralskega zgodovinarja Igorja de Rachewiltza, rojenega v Rimu, v Neaplju izšolanega, ki se je v celoti posvetil zgodovini tistega dela Azije in prevodu kakih 200 strani teksta dodal še 1100 strani pripomb in dopolnil, ki dajejo neprekosljivo sliko mongolske preteklosti. Zelo važni so zemljevidi, ki jih je de Rachewitz izdelal po skrbnem proučevanju starega teksta in ki dogajanja postavljajo v zelo točno določene kraje z modernimi imeni.

Nadaljevanje sledi

Severni predel puščave Gobi

Orel čaka na svizca

obrski revoluciji Barthold povzpelo vi-sokega upoštevanja svojih študijskih del, so kasneje izsledili v njih »buržujske ocene« in ga nekako arhivirali ali pa njegova dela objavljali z dodatkom opomb, ki so opozarjale na njegove »zmote«. Po

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Prvi aplavz: Ivana Sossi ter Gaia Valeria in Rebecca Jark
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Dok.: Aspettando Unomattina **6.30** Dnevnik in prometne informacije **6.45** Aktualno: Unomattina **6.55** Dnevnik in vremenska napoved **7.00** Dnevnik in vremenska napoved **9.30** Dnevnik - kratke vesti **11.00** Dnevnik **11.05** Aktualno: Occhio alla spesa **12.00** Aktualno: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Aktualno: Verdetto finale **15.15** Aktualno: La vita in diretta **16.50** Dnevnik - Pralament in vremenska napoved **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** Kviz: Soliti ignoti (v. F. Frizzi) **21.10** Film: Lo smemorato di Collegno (dram., It., '09, r. M. Zaccaro, i. G. Pession, J. Braundrup) **23.25** Dnevnik - kratke vesti **23.30** Aktualno: Una giornata particolare a spasso con le Miss **23.50** Dok.: Passaggio a Nord Ovest **0.45** Nočni dnevnik in vremenska napoved **1.20** Aktualno: Appuntamento al cinema

Rai Due

6.45 Nan.: Tracy & Polpetta **7.00** Risanke: Cartoon Flakes **10.30** Dnevnik in rubrike **11.25** Nan.: Il nostro amico Charly **12.10** Nan.: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Aktualno: L'Italia sul Due **16.15** Nan.: Ghost Whisperer **17.00** Nan.: Life Unexpected **17.45** Dnevnik - kratke in športne vesti **18.45** Nan.: Cold Case - Delitti irrisolti **19.35** Nan.: Senza traccia **20.25** Žrebanje lota **20.30** Dnevnik

21.05 Film: Gli incredibili (ris., ZDA, '04, r. B. Bird) **23.05** Dnevnik **23.20** Film: Frequency - Il futuro è in ascolto (fant., ZDA '00, r. G. Hoblit, i. D. Quaid) **1.10** Parlament

Rai Tre

6.00 Dnevnik **8.00** Dok.: La Storia siamo noi **9.00** Film: I 4 di Chicago (kom., ZDA, '64, r. G. Douglas, i. F. Sinatra, D. Martin) **10.50** Aktualno: Cominciamo bene **11.20** Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved **13.00** Aktualno: Condominio Terra **13.10** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** TgR Piazza Affari **14.55** Aktualno: TGR Speciale Ambiente Italia **15.10** Dnevnik - L.I.S. **15.15** Nan.: The Lost World **16.00** Dok.: Cose dell'altro Geo **17.40** Dok.: Geo & Geo **18.10** Vremenska napoved **19.00** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.15** Nan.: Sabrina, vita da strega **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Aktualno: Ballarò **23.10** Šport: 90° Minuto Champions **23.55** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved **0.35** Aktualno: Appuntamento al cinema **0.40** Aktualno: Atto unico

Rete 4

7.00 Nan.: Starsky e Hutch **8.05** Nan.: Hunter **9.55** Nan.: RIS - Delitti imperfetti **10.50** Variete: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.05** Nan.: Un detective in corsia **13.00** Nan.: La signora in giallo **13.50** Aktualno: Il Tribunale di Forum **15.10** Nan.: Hamburg Distretto 21 **16.15** Nad.: Sentieri **16.45** Film: Nessuna pietà per Ulzana

(western, ZDA, '72, r. R. Aldrich, i. B. Lancaster, R. Jaekel) **18.55** Dnevnik **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Texas Ranger **21.10** Nan.: The mentalist **23.15** Nan.: Law & Order - Unità speciale

0.20 Film: Evita (glasb., ZDA, '96, r. A. Parker, i. Madonna, A. Banderas), vmes dnevnik

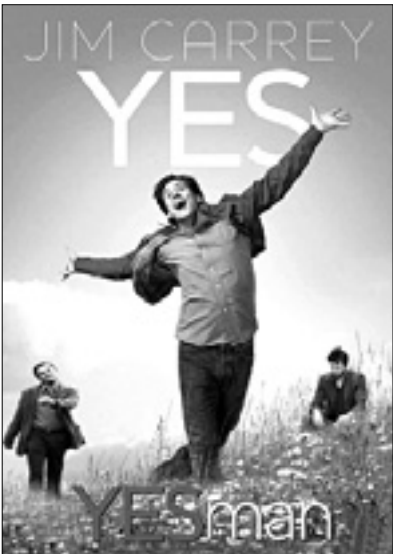
Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** Aktualno: Mattino Cinque **10.00** Dnevnik **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: CentoVetrine **14.45** Film: Inga Lindstrom - L'eredità di Granlunda (rom., Nem., '09, r. G. Kraa, i. S. Heher) **16.30** Aktualno: Pomeriggio cinque (v. B. D'Urso) **18.00** Dnevnik - kratke vesti **18.50** Kviz: Avanti un altro! (v. P. Bonolis) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** 1.10 Variete: Pape-rissima Sprint **21.20** Nan.: Il Commissario Zagaria (It., i. L. Banfi, M. Cocci) **23.40** Aktualno: Nonsolomoda - 25 e oltre... **0.30** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

6.50 Risanke **8.55** Nan.: Nini **9.55** Dok.: Urban legends **10.25** Dok.: Cooler facts **10.55** Dok.: Paradise lost **11.55** Dok.: Spose extralarge **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanke: Simpsonovi **14.35** Risanke: Dragon Ball Z **15.00** Nan.: Big Bang Theory **15.35** Nan.: Chuck **16.30** Nan.: Glee **17.25** Risanke: Mila e Shiro - Due cuori nella pallavolo **17.55** Risanke: Le avventure di Lupin III **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Nan.: CSI - Miami

21.10 Film: Yes man (kom., ZDA, '08, r. P. Reed, i. J. Carrey, Z. Deschanel) **23.15** Film: I love you, man (kom., ZDA, '09, r. J. Ham-burg, i. P. Rudd, J. Geda) **1.20** Aktualno: Poker Imania **2.10** Dnevnik - Pregled tiska

Tele 4

7.00 Dnevnik **7.30** Variete: Dopo il Tg... E se domani **8.00** 16.05 Aktualno: Lezioni di pittura **8.30** Dnevnik **9.00** Aktualno: L'età non conta **9.30** Nan.: Maria Maria **10.20** Glasba: Mille voci **12.10** Aktualno: Hard Trek **12.35** 16.05 Dok.: Italia da scoprire **13.05** Aktualno: Pagine e fotogrammi - Estate 2011 **13.30** Dnevnik **14.05** Aktualno: ...Nel baule dei tempi **14.35** Aktualno: Super Sea **15.05** Šport: Sportivamente **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.00** Aktualno: Cittadino in linea - estate 2011 **19.30** Večerni dnevnik **20.00** Aktualno: Gioielli nascosti **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Kviz: Ufo di sera **22.30** Variete: Uomini di successo **23.02** Nočni dnevnik **23.35** Film: La signora del venerdì (rom. kom., ZDA, '38)

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Aktualno: Coffee break **10.30** Aktualno: Le vite degli altri **11.25** Nan.: Chiamata d'emergenza **12.30** Nan.: Cuochi e fiamme **13.30** Dnevnik

13.55 Film: Sotto scacco in cerca di Bobby Fischer (kom., ZDA, '94, r. S. Zaillian, i. J. Mantegna) **16.05** Dok.: La7 Doc **17.30** Nan.: L'ispettore Barnaby **19.30** 2.50 Show: G-Day **20.00** Dnevnik **20.30** 2.10 Aktualno: Otto e mezzo **21.10** Resn. show: SOS Tata **0.10** Dnevnik **0.20** Nan.: Crossing Jordan **1.10** Nan.: N.Y.P.D. **3.15** Variete: La7 Colors

Slovenija 1

6.10 Kultura (pon.) **6.15** Odmevi (pon.) **7.00** Dobro jutro **10.10** Ris. nan.: Roli Poli Oli **10.20** Ris.: Pujša Pepa **10.25** Ris.: Čarli in Lola **10.35** Ris.: Zakaj? Zato! **10.40** Ris. film: Mojster Miha **11.25** Nan.: Ali me poznaš **11.30** Zgodbe iz školjke **11.50** Prisluhni mo tišini (pon.) **12.20** Opus (pon.) **13.00** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **13.25** Studio city (pon.) **14.30** Babilon Tv (pon.) **15.00** Poročila **15.10** Mostovi - Hidak **15.40** Knjiga mene briga (pon.) **16.00** Sveto in svet (pon.) **17.00** Novice, kronika, športne vesti in vremenska napoved **17.30** 0.25 Ugriknimo znanost **17.45** 0.40 O živalih in ljudeh **18.00** Nad.: Vrtičkarji **18.25** Minute za jezik **18.35** Risanke **18.55** Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti **20.00** Odkrito **21.00** Dok. film: Življenje po 11. septembru **22.00** Odmevi, kultura, šport in vremenska napoved **23.00** Globus **23.30** Dok. odd.: Pax Americana in oboroževanje vesolja **0.55** Dnevnik (pon.) **1.35** Dnevnik Slovencev v Italiji

Slovenija 2

7.00 Infokanal **7.45** Otroški infokanal **8.30** 1.00 Zabavni infokanal **11.30** Dobro jutro **14.30** Aritmija (pon.) **15.15** Bleščica (pon.) **16.00** Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem **16.55** Na vrtu (pon.) **17.25** Mostovi - Hidak **18.00** Glasnik **18.30** Slovenski vodni krog **19.00** 0.10 Glasbena oddaja **19.50** Žrebanje Astra **20.00** City Folk: Barcelona **20.30** Hum. nan.: Pri Pearsonovih II. **20.55** Film: Dve ljubezni **22.40** Brane Rončel izza odra

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **8.00** Novice **11.20** 16.30, 20.30 Na Tretjem **12.00** Preiskovalna komisija DZ, prenos **15.30** Poročila Tvs1 **17.25** Slovenska kronika **18.00** Danes **19.00** Tv dnevnik Tvs1 **20.00** Aktualno **21.30** Žarišče

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - Tdd **14.20** Film: Faith **16.00** Sredozemlje **16.30** Dok. oddaja **17.00** Artevisione Magazin - Izbor **17.30** Kuharski recepti **17.45** Kino premiere **18.00** City folk - dok. oddaja **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00, 0.05 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vsedanes - vzgoja in izobraževanje **20.00** Dok. odd.: K2 **20.30** Srečanje z... **21.10** Effe's Inferno **22.15** Biker explorer **22.45** Mednarodni pokal v plesih **23.35** Istra in **0.05** Vsedanes - TV dnevnik **0.20** Primorska kronika **0.40** Čezmejna Tv - TDD

POP Pop TV

7.05 Oprah show **8.00** 14.35 Nebrušeni dragulj (dram. serija) **8.55** 10.05, 11.30 TV prodaja, Reklame **9.10** 15.35 Tereza (dram. serija) **10.35** 16.35 Nad.: Larina izbira **12.00** 17.45 Ko se zaljubim (drama nan.) **13.00** 24UR ob enih, Novice **17.00** 24UR popoldne, Novice **18.45** Ljubezen skozi želo-dec - recepti, Hrana in pijača **18.55** 24UR vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Preverjeno **21.05** Kućanice (dramska serija) **22.00** Castle (nan.) **22.55** 24UR zvečer, Novice **23.20** Tudori

Kanal A

7.40 Svet **8.35** 10.55 Obalna straža (akc. serija) **9.30** 11.25 Frasier (hum. nan.) **10.00** 15.40 Jimova družina (hum. nan.) **10.30** Obalna straža (nan.) **11.55** 16.10 Nan.: Teksaški mož postave **12.50** Tv prodaja, Reklame **13.20** Film: Nore na denar **15.10** Najboljši posnetki z interneta (zabavna serija) **17.05** CSI Las vegas (nan.) **18.00** 19.45 Svet, Novice **18.55** CSI New York (nan.) **20.00** UEFA, Liga prvakov, Barcelona - AC Milan, prenos **22.45** Liga prvakov: Vrhunci dneva **23.15** Mladi zdravniki (hum. nan.) **23.45** Film: V divjini

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.30 Prva izmena - v studiju Marko Sancin in Mitja Tretjak, sledi Pavljica za dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena; 11.00 Poletni Studio D; 11.30 Pogovori o glasbi; 12.15 Indija, dežela tisočeri presenečenj (pripr. Zaira Vidali); 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.30 Tretja izmena; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica - Odpрта knjiga: Ivan Aleksandrovič Gončarov - Oblomov - 39. nad.; 18.00 Koncert: Chopinov večer ob 200-letnici rojstva; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na radiu Koper; 6.45, 19.45 Kronika; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan - OKC obveščajo; 8.00 Pregled tiska in vremenska napoved; 9.00-12.30 Poletni Dopoldan in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30-15.00 Aktualno; 15.30 DIO; 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00-19.00 Poletni utrip kulture; 19.00 Dnevnik; 20.00 Jazz in jaz; 21.00 Indie ni Indija; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Promenada koncertov: Livio Morosin in Dario Marušič.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00-8.00 Dobro jutro; Almanah; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.25 Drobci zgodovine; 6.58 Viaggiando (vsako uro); 7.00, 12.00, 15.28, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 8.00-10.30 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.10 Accadde oggi; 8.35, 17.35 Euroregione news; 8.40, 13.15 Pesem tedna; 9.00 Ricordi golosi; 9.25 Appuntamenti d'estate; 10.15, 21.55 Sigla single; 10.25 Radijski in televizijski program, zaključek; 11.00, 21.00 Verde Istria; 11.33-12.28 Black is beautiful; 13.00-14.00, 23.00 Glasbena lestvica; 14.00 Summer beach (pon.); 16.00-18.00 E...state freschi; 18.00 RC Jazz corner; 19.00 La via della Plata - Il pellegrino parla italiano (od 13.6. dalje); 20.00 Večer z RC; Tempo scuola, Profumi di stagione, La rosa dei venti; Detto tra noi... in musica; 21.30 Proza; 22.00 Distretto 565 on Guitar radio show; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 6.50 Kviz; 7.00 Jutranja kronika; 7.40 Turistov glas seže v de-veto vas; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Dobra dela; 10.10 Intelekt; 11.30 Ena ljudska; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slovenska zemlja in pesmi in besedi; 21.05 Igra; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna oddaja v angleščini in nemščini; 22.40 Big Band RTV Slo; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.40 Športna zgodba; 6.45 Vreme; 6.50 Črna kronika; 7.00 Kronika in vremenska napoved; 8.10 Večer; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vreme, temperature, onesaženost

zraka; 8.45 Prireditve; 8.55 Sporedi; 9.15, 17.45 Na Val na šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Med poslovnimi krivuljami; 11.00 Frekvencja X; 12.00 Vroči mikrofoni; 13.00 Danes do 13-ih; 13.30 Napoved - pregled sporeda; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.03 Radio Slovenija napoveduje; 15.15 Finančne krivulje - komentar dneva; 15.30 DIO; 16.10 Popevki tedna; 16.15 Sporedi; 17.10 18. vzpo-rednik; 18.00 To je moja »musk«; 18.50 Sporedi; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Na sceni; 21.00 Spet toplovod; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 ŠTOS - Še v torek obujamo spomine.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 5.05 Arsove spominčice; 6.00, 7.25 Glasbena jutranjica; 7.00 Jutranja kronika; 7.20, 16.05, 19.25 Napoved sporeda; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Menuet za besedo; 13.35 Glasbeni rondo; 14.05 Glasovi svetov; 15.00 Big Band RTV Slo; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Koncerti na tujem; 18.00 Jezikovni pogovori; 18.20 Slovenska in svetovna zborovska glasba; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.30 S solističnih in komornih koncertov; 21.00 Literarni večer; 22.05 Glasba našega časa; 23.00 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; - Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-6.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHz)

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 215,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska
75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne
prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina
1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,
finančni in legalni 92,00 €,
ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €
na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,
osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale
na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu
št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze
časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen
v Evropsko zvezo
manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi
Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence
v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je
bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu,
ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje
uredništva oziroma založnika za objavo ali
drug način uporabo; za objavo člankov, ki jih
posredujejo uredništvo, imajo avtorji pravico
do morebitnega honorarja samo po predhod-
nem dogovoru z založnikom.

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Danes se bo nad našo deželo spet okrepilo območje visokega zračnega pritiska s toplim zrakom tudi v višinah. V naslednjih dneh se bodo severno od Alp pomikale atlantske fronte, ob katerih bodo dotekali bolj vlažni jugozahodni tokovi.

Nad južno Evropo in Sredozemljem je šibko območje visokega zračnega tlaka. Preko naših krajev se pomika oslabljena hladna fronta. Z jugozahodnikom doteka k nam v višinah prehodno nekoliko hladnejši zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzhaja ob 6.40 in zahaja ob 19.21
Dolžina dneva 12.42

LUNINE MENE

Luna vzhaja ob 19.21 in zahaja ob 7.45

PLIMOVANJE

Danes: ob 4.44 najnižje -55 cm, ob 11.22 najvišje 52 cm, ob 17.29 najnižje -39 cm, ob 23.07 najvišje 35 cm.
Jutri: ob 5.04 najnižje -48 cm, ob 11.41 najvišje 49 cm, ob 17.54 najnižje -39 cm, ob 23.38 najvišje 31 cm.

BIOPROGNOZA

Vremenski vpliv bo večji del dneva ugoden. Proti večeru se bodo pri najbolj občutljivih začele pojavljati vremenske pogojene težave, okrepili se bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Spanje v noči bo moteno.

MORJE

Morje je skoraj mirno, temperatura morja 26,1 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C	
500 m	26
1000 m	20
1500 m	15
2000 m	13
2500 m	10
2864 m	9

UV INDEKS

UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 6 in v gorah 7.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Po vsej deželi bo v glavnem jasno vreme, le v Karniji bo popoldne krajevno nekaj več oblačnosti. Pihali bodo krajevni vetrovi. V nižinskem pasu bo popoldne še zelo toplo.

Danes bo sončno. Najvišje dnevne temperature bodo od 26 do 31 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Ob morju bo pretežno jasno, pihali bodo krajevni vetrovi. Po nižinah bo zmerno oblačno in popoldne tudi precej soparno. V hribih in v predgorskem pasu bo dopoldne zmerno oblačno, popoldne pa spremenljivo tudi s kakšno ploho ali posamezno nevihto.

Jutri bo dopoldne precej jasno, popoldne pa bodo v severni Sloveniji posamezne plohe in nevihte.

TEHNOLOGIJA - Iskanje preživelih pod ruševinami

Z detektorjem dihanja lažje do ujetih v ruševinah

PARIZ - Znanstveniki so izdelali napravo s senzorji, ki naj bi zaznali dihanje in pot ujetih pod ruševinami. Naprava bi tako pripomogla k lažjemu lociranju preživelih pod zrušenimi stavbami v primeru potresa ali bombnega napada, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

"To je prva znanstvena študija o sistemih zaznavanja, s katerimi bi lahko našli ujete ljudi," je povedal Paul Thomas, profesor z londonske univerze Loughborough. Po njegovih besedah bodo napravo lahko uporabljali brez podpore iz laboratorija, delovala bo lahko daljše obdobje, poleg tega pa jih bodo na prizorišče nesreče namestili v večjem številu.

Pri reševanju ljudi bi sicer lahko uporabljali pse, vendar pa je njihovo šolanje drago, poleg tega pa potrebujejo tudi redne počitke. Z novim izumom se bodo lahko psi in njihovi trenerji izognili tudi morebitni nevarnosti pri iskanju preživelih med ruševinami.

Med raziskavo, ki je bila objavljena v časniku britanskega inštituta za fiziko Journal of Breath Research, so poskusili posnemati razmere med pravo katastrofo, pri čemer je osem prostovoljcev preživel pet dni po šest ur v simulirani porušeni, stekleni, z betonom podprti stavbi. Senzorji so hitro zaznali ogljikov dioksid in amonijak v zraku, ki je na plan prišel skozi reže med kamenjem. Poleg tega je naprava zaznala tudi vonj drugih organskih sestavin, ki jih izloča človeško telo, kot sta aceton in izopren. (STA)

ZDA - Zaslovel je v vlogi Kennedyja

Umrli je igralec Cliff Robertson

LOS ANGELES - V 89. letu starosti je v soboto umrl ameriški igralec Cliff Robertson, ki mu je slavo prinesla vloga pokojnega ameriškega predsednika Johna F. Kennedyja v filmu PT 109. Igralec, ki je igral v okoli 60 filmih, je umrl naravne smrti v bolnišnici na Long Islandu v New Yorku.

Robertson je igral v številnih filmih, med drugim tudi kot stric Ben Parker v filmih Spider-man, leta 1968 pa je prejel oskarja za najboljšo moško vlogo za film Charly, kjer je igral mentalno zaostalega vratarja. Največ slave pa je uspešnemu igralcu, ki se je uveljavil tudi v gledališču in na televizijskih ekranih, prinesla vloga Johna F. Kennedyja leta 1963, ko je igral bodočega ameriškega predsednika. Kljub temu so ga zasenčili igralci, kot sta Marlon Brando in James Dean. Robertson je bil dvakrat poročen in dvakrat ločen. Iz obeh zakonov ima dve hčerki. Ena njegovih ljubezni je bilo poleg igralskega tudi letenje. (STA)

RUSIJA - Po sredini nesreči v Jaroslavl

Nezanesljive letalske družbe bodo ukinili

Ruševine vladne palače v Port-au-Princeu na Haitiju, ki jo je zrušil potres 12. januarja 2010

Ostanki potniškega letala jak-42, ki je strmoglavilo pri Jaroslavl

MOSKVA - Ruski predsednik Dmitrij Medvedjev je ukazal ukinitve nezanesljivih letalskih družb v Rusiji. Do odločitve prihaja po sredini letalski nesreči blizu mesta Jaroslavl, v kateri je umrlo 43 ljudi, vključno s člani hokejske ekipe Lokomotiv.

Kot so sporočili iz Kremlja, je Medvedjev naročil vladi, da do srede novembra pripravi načrt ukrepov, s katerimi bi "onemogočili delovanje letalskih družb, ki niso sposobne zagotavljati varnosti poletov".

Prav tako naj bi decembra predložili parlamentu predlog za povišanje kazni za kršitve letalske varnosti in uvedbo možnost ustavitve nevarnih letal brez sodnega naloga. Letalske prevoznike, ki bodo izpolnili varnostne zahteve, pa naj bi po drugi strani podprli z državno pomočjo, še posebej na regionalnih letih, da bi zapolnili vrzel, ki bi lahko nastala z ukinitvijo določenih letalskih družb.

V strmoglavljenju potniškega letala jak-42 na območju okoli 300 kilometrov severno od Moskve je v sredo umrlo 43 ljudi, vključno s člani hokejske ekipe Lokomotiv Jaroslavl. Preživela sta le dva človeka, vključno z ruskim hokejistom, ki pa je včeraj umrl. Na sobotni spominski slovesnosti v Jaroslavl v spomin na žrtve te nesreče se je zbralo okoli 100.000 ljudi. Med njimi je bil tudi ruski premier Vladimir Putin.

Nesreča je zadnja v nizu letalskih nesreč to poletje v Rusiji. Med drugim je v dveh nesrečah letal tupoljev 134 in antonov 24 skupaj umrlo več kot 50 ljudi. (STA)